

ZAVOD ZA RIBIŠTVO SLOVENIJE
SPODNJE GAMELJNE 61 A, 1211 LJUBLJANA-ŠMARTNO

**RIBIŠKOGOJITVENI NAČRT ZA IZVAJANJE RIBIŠKEGA
UPRAVLJANJA V ZAGORSKEM RIBIŠKEM OKOLIŠU ZA OBDOBJE
2017 - 2022**

Sp. Gameljne, september 2022

RIBIŠKOGOJITVENI NAČRT ZA IZVAJANJE RIBIŠKEGA UPRAVLJANJA V ZAGORSKEM RIBIŠKEM OKOLIŠU ZA OBDOBJE 2017 - 2022

Izvajalec ribiškega upravljanja: Ribiška družina Zagorje ob Savi

RGN pripravil: mag. Aljaž Jenič, univ.dipl.biol

Strokovni sodelavci: Marko Bertok, univ.dipl.biol.
Lucija Ramšak, univ.dipl.biol.
Matej Ivenčnik, univ.dipl.biol.

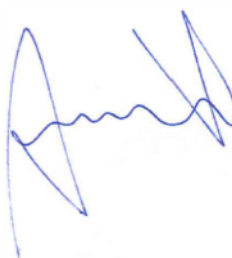

Tehnični sodelavci: Rok Hamzić, univ.dipl.ing. grad.
Blaž Cokan, univ. dipl. geog.
Uroš Videmšek, univ. dipl. biol

Predstavniki Ribiške družine Zagorje ob Savi

Datum: september 2022

Direktor:
Rado Javornik, univ. dipl. inž. kmet.

Kazalo vsebine

1	Uvod	7
2	Pravne podlage	8
3	Opis ribiškega okoliša	11
3.1	Opis meje ribiškega okoliša	12
3.2	Seznam, meje, površine, identifikacijske številke in namembnost ribiških revirjev	12
3.3	Pregledna karta ribiškega okoliša z njegovimi mejami ter ribiškimi revirji	14
3.4	Opis hidroloških, hidrogeoloških ter drugih značilnosti površinskih voda v Zagorskem ribiškem okolišu	15
3.5	Ocena stanja voda	15
3.5.1	Kemijsko stanje	15
3.5.2	Ekološko stanje	16
3.6	Kategorizacija vodotokov po ekomorfološkem pomenu	17
3.7	Referenčni odseki	19
3.8	Podatki o drstiščih	19
3.9	Seznam in karta vodnogospodarskih objektov, ki ribam otežujejo ali preprečujejo migracijo	21
3.10	Podatki o ribogojnih obratih	22
3.11	Določitev in opis odsekov, kjer je dovoljen nočni ribolov	22
3.12	Določitev in opis odsekov tekmovalnih tras	22
4	Območja z naravovarstvenim statusom in biotska raznovrstnost	24
4.1	Območja, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status	24
5	Ocena stanja ribjih populacij	28
5.1	Glavne značilnosti voda ribiškega okoliša	28
5.2	Podatki o značaju voda	28
5.3	Seznam vrst in njihov varstveni status	28
5.4	Dinamika ribjih populacij ribolovnih vrst	30
5.5	Podatki o razširjenosti posameznih vrst rib	31
6	Vplivi na ribiški okoliš	34
6.1	O posegih, ki vplivajo na vode v ribiškem okolišu	34
6.2	Onesnaženja	34
6.3	Ribojede ptice	34
6.4	Drugi vplivi	34
7	Podatki o izvajalcu ribiškega okoliša (Obrazec IZV)	35
7.1	Ime in naslov oziroma naziv in sedež	35

7.2	Identifikacijska številka	35
7.3	Podatki o registraciji	35
7.4	Kopija odločbe o podelitvi koncesije	35
7.5	Kopija koncesijske pogodbe.....	35
7.6	Ime in priimek, telefon, elektronska pošta odgovorne osebe in strokovnih delavcev v ribištvu	35
7.7	Članstvo	36
7.8	Oprema za izvajanje ribiškega upravljanja	36
8	Analiza izvajanja ribiškega upravljanja v preteklem obdobju načrtovanja	37
8.1	Količina in struktura uplena ribolovnih vrst v preteklem obdobju načrtovanja	37
8.2	Odlovi in smukanja plemenk prostoživečih domorodnih vrst rib	44
8.3	Sonaravna gojitev	44
8.4	Poribljavanja ribolovnih revirjev.....	46
8.5	Izkoriščeni ribolovni dnevi in ribolovni režim	48
9	Določitev ciljev in opredelitev smernic	49
9.1	Ohranjanje naravnih ribjih populacij in njihovih habitatov	49
9.1.1	Ohranjanje ali doseganje dobrega ekološkega stanja vodnih teles	49
9.1.2	Trajnostna raba rib	49
9.1.2.1.	Domorodne vrste rib	50
9.1.2.2.	Tujerodne vrste rib	52
9.2	Razvoj sladkovodnega ribištva in ribolova	52
10	Načrt ukrepov za izvajanje ribiškega upravljanja v ribiškem okolišu (Obrazec NUK).....	54
10.1	Odvzem spolnih celic	54
10.2	Sonaravna gojitev	54
10.3	Poribljavanja ribolovnih in gojitvenih revirjev	55
10.4	Ribolovni režim.....	56
10.5	Število razpoložljivih ribolovnih dni	57
10.6	Razpoložljivi uplen posameznih ribolovnih vrst.....	57
10.7	Določitev tekmovalnih tras in tekmovanj.....	58
10.7.1	Tekmovalne trase	58
10.7.2	Predvidena tekmovanja	58
10.8	Določitev tras za nočni ribolov	58
10.9	Usposabljanja v ribištvu	59
10.10	Organiziranost ribiškočuvajske službe	59
10.11	Vpliv izvajanja predvidenih ukrepov na vode, vodni režim in stanje voda	59
11	Ekonomska presoja izvajanja ribiškega upravljanja (Obrazec EKP).....	60
12	Viri	61

Kazalo slik

Slika 1: Revirji Zagorskega ribiškega okoliša in način ribiškega upravljanja	14
Slika 2: Ocena ekološkega stanja vodnih teles površinskih voda v Zagorskem ribiškem okolišu (podatki monitoringa ARSO, obdobje 2009-2015)	17
Slika 3: Ekomorfološka spremenjenost vodotokov v Zagorskem ribiškem okolišu (podatki za obdobje 1994-2002 z dopolnitvami 2015)	18
Slika 4: Drstišča Zagorskega ribiškega okoliša	20
Slika 5: Vodne pregrade v Zagorskem ribiškem okolišu (RIBKAT, 2016)	21
Slika 6: Ribogojni obrati v Zagorskem ribiškem okolišu (RIBKAT, 2018)	22
Slika 7: Tekmovalne trase v Zagorskem ribiškem okolišu	23
Slika 8: Pregledna karta Zagorskega ribiškega okoliša s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – Natura 2000 območja	24
Slika 9: Pregledna karta Zagorskega ribiškega okoliša s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – ekološko pomembna območja	25
Slika 10: Pregledna karta Zagorskega ribiškega okoliša s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – naravne vrednote	26
Slika 11: Pregledna karta Zagorskega ribiškega okoliša s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – zavarovana območja	27
Slika 12: Razširjenost potočne postrvi v Zagorskem ribiškem okolišu	31
Slika 13: Razširjenost sulca, podusti, mrene in klana v Zagorskem ribiškem okolišu	32
Slika 14: Razširjenost krapa v Zagorskem ribiškem okolišu	33
Slika 15: Delež (%) števila uplenjenih salmonidnih in ciprinidnih vrst rib v obdobju 2000-2014	37
Slika 16: Letni uplen (število in masa) salmonidnih vrst rib v skupnem uplenu v obdobju 2000-2014	38
Slika 17: Letni uplen (število in masa) ciprinidnih vrst rib v skupnem uplenu v obdobju 2000-2014	39
Slika 18: Deleži posameznih vrst v povprečnem letnem uplenu (kg) ciprinidov v obdobju 2000-2014	39
Slika 19: Uplen (število rib) potočne postrvi v obdobju 1986-2014	40
Slika 20: Uplen (število rib) sulca v obdobju 1986-2014	41
Slika 21: Uplen (število rib) platnice v obdobju 1986-2014	41
Slika 22: Uplen (število rib) klana v obdobju 1986-2014	42
Slika 23: Uplen (število rib) podusti v obdobju 1986-2014	43
Slika 24: Uplen (število rib) mrene v obdobju 1986-2014	43
Slika 25: Poribljavanja in odlovi salmonidnih vrst rib v gojitvenih revirjih glede na delež velikostne kategorije v obdobju 2000-2014	45
Slika 26: Poribljavanja salmonidnih vrst rib v ribolovne revirje glede na delež velikostne kategorije v obdobju 2000-2014	46
Slika 27: Poribljavanja ciprinidnih vrst rib v ribolovne revirje glede na delež velikostne kategorije v obdobju 2000-2014	47
Slika 28: Število izkoriščenih ribolovnih dni (salmonidni, ciprinidni) v obdobju 2000-2014	48
Slika 29: Karta vodnih dovoljenj in koncesij v Zagorskem ribiškem okolišu	64

Kazalo preglednic

Preglednica 1: Površine (ha) revirjev po načinu izvajanja ribiškega upravljanja v Zagorskem ribiškem okolišu	12
Preglednica 2: Seznam, meje, površine, identifikacijske številke in namembnost ribiških revirjev	12
Preglednica 3: Vrstni sestav in varstveni status rib v Zagorskem ribiškem okolišu	28
Preglednica 4: Naseljenost (ločeno salmonidi in ciprinidi) v vodotokih Srednjesavskega ribiškega območja [kg/ha]	30
Preglednica 5: Odgovorna oseba in strokovni delavci	35
Preglednica 6: Število in sestava članov	36
Preglednica 7: Število in vrsta opreme za izvajanje ribiškega upravljanja	36
Preglednica 8: Odlovi in smukanja plemenk prostoživečih domorodnih vrst rib 2000-2014	44
Preglednica 9: Uspeh sonaravne gojitve v posameznih revirjih Zagorskega ribiškega okoliša	46
Preglednica 10: Odvzem spolnih celic	54
Preglednica 11: Sonaravna gojitev	54
Preglednica 12: Poribljavanja ribolovnih in gojitvenih revirjev (letni nivo)	55
Preglednica 13: Ribolovni režim	56
Preglednica 14: Število razpoložljivih ribolovnih dni	57
Preglednica 15: Razpoložljivi uplen posameznih ribolovnih vrst	57
Preglednica 16: Tekmovalne trase	58
Preglednica 17: Predvidena tekmovanja	58
Preglednica 18: Trase za nočni ribolov	58
Preglednica 19: Usposabljanja v ribištvu	59
Preglednica 20: Organiziranost ribiškočuvajske službe	59
Preglednica 21: Predvideni povprečni letni prihodki in odhodki v obdobju 2017-2022 v evrih (€)	60

1 Uvod

V skladu z Zakonom o sladkovodnem ribištvu (v nadaljevanju: ZSRib), (Uradni list RS, št. 61/2006) in Pravilnikom o načrtovanju in poročanju v ribištvu (Uradni list RS, št. 18/2008) Zavod za ribištvo Slovenije na podlagi mnenj izvajalcev ribiškega upravljanja in lokalnih skupnosti pripravi osnutke ribiškogojitvenih načrtov ribiškega upravljanja v ribiških okoliših (v nadaljevanju: RGN). V postopku priprave osnutkov so bili le ti usklajeni z naravovarstvenimi smernicami Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave.

V postopku priprave osnutka RGN za Zagorski ribiški okoliš je bil le ta najprej usklajen z osnutkom načrta za izvajanje ribiškega upravljanja v Srednjesavskem ribiškem območju. Nato je bil osnutek usklajen s predlogi in pripombami Ribiške družine Zagorje ob Savi (v nadaljevanju: RD Zagorje). Sledilo je usklajevanje z lokalnimi skupnostmi, Zavodom Republike Slovenije za varstvo narave in Direkcijo RS za vode.

2 Pravne podlage

Predpisi s področja sladkovodnega ribištva

- Zakon o sladkovodnem ribištvu (Uradni list RS, št. 61/06),
- Uredba o določitvi meja ribiških območij in ribiških okolišev v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 52/07),
- Uredba o določitvi voda posebnega pomena ter načinu izvajanja ribiškega upravljanja v njih (Uradni list RS, št. 52/07),
- Uredba o koncesijah za izvajanje ribiškega upravljanja v ribiških okoliših v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 80/07 in 44/22 – ZVO-2),
- Uredba o ribjih vrstah, ki so predmet ribolova v celinskih vodah (Uradni list RS, št. 46/07),
- Uredba o pravilih ravnanja v zvezi z ukrepanjem ob poginih rib (Uradni list RS, št. 91/09),
- Pravilnik o komercialnih ribnikih (Uradni list RS, št. 113/07 in 100/12),
- Pravilnik o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah (Uradni list RS, št. 99/07, 75/10),
- Pravilnik o ribiškem katastru in evidencah v ribištvu (Uradni list RS, št. 18/08),
- Pravilnik o načrtovanju in poročanju v ribištvu (Uradni list RS, št. 18/08),
- Pravilnik o obliki in vsebini značke in službene izkaznice ribiškega čuvaja ter poročanju in vodenju evidenc o opravljanju ribiškočuvajske službe (Uradni list RS, št. 85/08),
- Pravilnik o opravljanju strokovnega izpita za ribiškega gospodarja (Uradni list RS, št. 99/07),
- Pravilnik o opravljanju strokovnega izpita za izvajalca elektroribolova (Uradni list RS, št. 99/07),
- Pravilnik o opravljanju strokovnega izpita za ribogojca (Uradni list RS, št. 99/07),
- Pravilnik o opravljanju strokovnega izpita za ribiškega čuvaja (Uradni list RS, št. 99/07),
- Pravilnik o pogojih in načinu smukanja prostoživečih domorodnih ribjih vrst (Uradni list RS, št. 63/08),
- Pravilnik o odškodninskem ceniku za povračilo škode na ribah (Uradni list RS, št. 110/08),
- Pravilnik o podrobnejših pogojih za pridobitev dovoljenja za gojitev rib za poribljavanje (Uradni list RS, št. 61/10),
- Sklep o preoblikovanju Zavoda za ribištvo Ljubljana v Javni zavod za ribištvo Slovenije (Uradni list RS, št. 31/01, 60/01, 4/05, 23/06, 61/06 – ZSRib, 116/07, 4/09, 96/09, 16/11 in 58/13).

Predpisi s področja ohranjanje narave, varstvo okolja, urejanje prostora, akvakultura in drugo

- Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20 in 3/22 – ZDeb),
- Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17, 199/21 – ZUreP-3 in 20/22 – odl. US),
- Zakon o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 – ZVO-1B, 108/09, 80/10 – ZUPUDPP, 43/11 – ZKZ-C, 57/12, 57/12 – ZUPUDPP-A, 109/12, 76/14 – odl. US, 14/15 – ZUUJFO, 61/17 – ZUreP-2 in 199/21 – ZUreP-3),
- Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 41/04, 17/06 – ORZVO187, 20/06, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE, 158/20 in 44/22 – ZVO-2),
- Zakon o veterinarstvu (Uradni list RS, št. 33/01, 45/04 – ZdZPKG, 62/04 – odl. US, 93/05 – ZVMS, 90/12 – ZdZPVHVVR in 22/18)
- Zakon o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)
- Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrI-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20),
- Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji (sprejeta na 55. seji Vlade, dne 20.12.2001),
- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (Uradni list RS, št. 76/04, 33/07 – ZPNačrt, 61/17 – ZUreP-2 in 199/21 – ZUreP-3),
- Operativni program-program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje od 2007 do 2013 (Potrjen s sklepom vlade št. 35600-3/2007/7),
- Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 52/02, 67/03),
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13 in 47/18)
- Uredba o habitatnih tipih (Uradni list RS, št. 112/03, 36/09 in 33/13)

- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18)
- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14, 64/16 in 62/19)
- Uredba o kakovosti površinskih voda za življenje sladkovodnih vrst (Uradni list RS, št. 46/02, 41/04 – ZVO-1 in 44/22 – ZVO-2),
- Uredba o stanju površinskih voda (Uradni list RS, št. 14/09, 98/10, 96/13, 24/16 in 44/22 – ZVO-2),
- Uredba o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 67/16),
- Uredba o kriterijih za določitev ter načinu spremljanja in poročanja ekološko sprejemljivega pretoka (Uradni list RS, št. 97/09),
- Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/02, 42/10),
- Pravilnik o prosto živečih živalskih vrstah, za katere ni treba pridobiti dovoljenja za gojitev (Uradni list RS, št. 62/07)
- Pravilnik o zahtevah za zdravstveno varstvo živali in proizvodov iz akvakulture ter o ukrepih za ugotavljanje, preprečevanje in obvladovanje določenih bolezni vodnih živali (Uradni list RS, št. 6/14, 10/19 in 16/19 – popr.)
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15 in 7/19)
- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11)
- Pravilnik o določitvi odsekov površinskih voda, pomembnih za življenje sladkovodnih vrst rib (Uradni list RS, št. 28/05, 8/18 in 44/22 – ZVO-2),
- Pravilnik o določitvi in razvrstitvi vodnih teles površinskih voda (Uradni list RS, št. 63/05, 26/06, 32/11 in 8/18)
- Pravilnik o izvedbi presoje tveganja za naravo in o pridobitvi pooblastila (Uradni list RS, št. 43/02),
- Zakon o društvih (Uradni list RS, št. 64/11 – uradno prečiščeno besedilo in 21/18 – ZNOrg).

Mednarodne konvencije in predpisi ES

- Nacionalni strateški načrt za razvoj ribištva v Republiki Sloveniji za obdobje 2007-2013, Uredba Sveta (ES), št. 1198/2006 z dne 27. julij 2006,
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o biološki raznovrstnosti (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 7/96)
- Konvencija o močvirjih, ki so mednarodnega pomena, zlasti kot prebivališča močvirskih ptic Ramsarska konvencija, št. 801-12/03-21/1, Ljubljana, dne 27. februarja 2004,
- Zakon o ratifikaciji Pariškega protokola in Sprememb Konvencije o močvirjih, ki so mednarodnega pomena, zlasti kot prebivališča močvirskih ptic (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 6/04)
- Zakon o ratifikaciji Kartagenskega protokola o biološki varnosti h Konvenciji o biološki raznovrstnosti (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 23/02),
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu selitvenih vrst prosto živečih živali (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 18/98 in 27/99)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njihovih naravnih življenjskih prostorov (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 17/99)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu Alp (Alpske konvencije) (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 5/95)
- Konvencija o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Uradni list RS, št. 15/1992),
- Uredba (EU) št. 1143/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst,
- Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst - Direktiva o habitatih,
- Direktiva Sveta 79/409/EGS z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prosto živečih vrst ptic – Direktiva o pticah,

- Vodna direktiva (Water Framework Directive, 2000/60/EC – WFD) - Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (Uradni list ES, št. L 327/1),
- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2008/105/ES z dne 16. decembra 2008 o okoljskih standardih kakovosti na področju vodne politike, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 82/176/EGS, 83/513/EGS, 84/156/EGS, 84/491/EGS, 86/280/EGS ter spremembi Direktive 2000/60/ES (Uradni list ES, št. L 348/84).

3 Opis ribiškega okoliša

Ribiški okoliš je del ribiškega območja, ki omogoča smotno upravljanje rib ter učinkovito spremljanje in nadzor ribiškega upravljanja. Ribiški okoliš sestavljajo ribiški revirji, najmanjše prostorske enote ribiškega upravljanja. Glede na način izvajanja ribiškega upravljanja so ribiški revirji lahko varstveni (gojitveni za sonaravno gojitev rib in rezervati), ribolovni, revirji brez aktivnega ribiškega upravljanja in prizadeti revirji.

Gojitveni revir za sonaravno gojitev rib je namenjen pridobivanju mladice domorodnih vrst rib za nadaljnja poribljavanja ribolovnih revirjev. Glede na hidromorfološke lastnosti in ciljne vrste, ki jih izlavljam, jih delimo na salmonidne gojitvene revirje (G1), ciprinidne gojitvene revirje (G2) in vzrejne ribnike (G3). Sonaravna gojitev poteka v naravnem okolju in brez dodatnega hranjenja rib. Poteka lahko na dva načina. Pri klasičnem načinu sonaravne gojitve se na začetku ciklusa v gojitveni revir vloži zarod ciljne vrste in po končanem ciklusu, običajno je to dve leti (lahko daljši cikel), opravi odlov rib. Odlovljene mladice in odrasle ribe ciljnih vrst se prenesejo v ribolovne revirje, vse druge ribe (spremljevalne vrste) pa se žive vrnejo v vodo. Drugi način je tako imenovani novi način, pri katerem zaroda ne vlagamo, ampak na vsake dve ali tri leta (lahko daljši cikel) opravimo samo odlov rib. Enako kot pri klasičnem načinu tudi tu izločamo samo mladice in odrasle ribe ciljnih vrst na način, da v potoku ostane dovolj veliko število drstnic. RIBE spremljevalnih vrst dosledno vračamo nazaj v gojitveni revir.

Rezervat je ribiški revir namenjen varstvu ogroženih domorodnih vrst rib. Glede na namen se delijo na štiri skupine in sicer: rezervate za plemenke domorodnih ribjih vrst (R1), rezervate za vzpostavljanje populacij domorodnih ribjih vrst (R2), rezervate za ohranjanje populacij domorodnih ribjih vrst (R3) in rezervate genskega materiala domorodnih ribjih vrst (R4).

V rezervatih za plemenke (R1) pridobivamo spolne produkte domorodnih vrst rib za gojitev v ribogojnicah, bodisi za gojenje do faze zaroda ali do višjih starostnih kategorij (mladice, odrasle ribe) za nadaljnja poribljavanja ribolovnih revirjev. Odvzem spolnih celic se izvede na terenu ali v primeru, da riba še ni godna za odvzem spolnih produktov, v ribogojnici, kamor jo prenesemo in jo osmukamo, ko je to mogoče. Vse odlovljene ribe se po odvzemu spolnih celic vrnejo v rezervat.

Rezervati za vzpostavljanje populacij domorodnih vrst rib (R2) so ribiški revirji z dobro ohranjenimi habitatmi, kjer izvedemo naselitev osebkov ogrožene domorodne vrste rib z namenom širjenja areala in vzpostavitve ugodnega stanja vrste. Pred naselitvijo se opravi elektroodlov rib in odstrani osebkke ciljne vrste nepreverjenega ali nepravlega porekla. Spremljevalne vrste se dosledno vrnejo v rezervat. Po opravljenem čiščenju se v rezervat naseli osebkke ciljne vrste s preverjenim poreklom. V nadaljevanju v te rezervate ne posegamo, izjema so občasni kontrolni odlovi za spremljanje stanja. Ko na podlagi kontrolnih odlovov ugotovimo ugodno stanje ciljne vrste, se rezervat načeloma prekatégorizira v rezervat R3.

Rezervati za ohranjanje populacij domorodnih vrst rib (R3) so ribiški revirji z ugotovljenim ugodnim stanjem ciljne vrste in ugodnim stanjem habitatov, ki omogočajo dolgoročno ohranitev njenih populacij. Poseganje v te populacije ni dovoljeno, občasno se zaradi spremljanja stanja izvede kontrolne odlove.

Rezervat za genski material (R4) je revir namenjen ohranjanju genetsko čistih populacij domorodnih ribjih vrst. Poseganje vanj je prepovedano, dovoljeni so le občasni kontrolni odlovi za spremljanje stanja in posebno dodeljeni kontrolirani odvzemi moških spolnih celic.

Ribolovni revir je del ribiškega okoliša, v katerem je dovoljen ribolov v skladu z ZSRib, njegovimi podzakonskimi predpisi in ribolovnim režimom določenim v RGN.

Revir brez aktivnega upravljanja je del ribiškega okoliša, v katerem se ne izvaja ribiško upravljanje in ki je prepuščen naravnim procesom. Z namenom ugotavljanja oziroma spremljanja stanja se v njem občasno opravi kontrolne odlove rib.

Prizadeti revir je tisti del ribiškega okoliša, v katerem je življenje rib zaradi poslabšanih življenjskih razmer oziroma kakovosti vode onemogočeno.

Vrste ribiških revirjev in njihove meje se določijo z RGN.

Ribiško upravljanje je prilagojeno glede na stanje populacij rib, rabo in urejanje vodotokov, oziroma glede na doseganje ciljev dobrega stanja voda in zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda. Karta s prikazanimi podeljenimi vodnimi pravicami je v prilogi II.

3.1 Opis meje ribiškega okoliša

Uredba o določitvi meja ribiških območij in ribiških okolišev v Republiki Sloveniji določa dvanajst ribiških območij in 67 ribiških okolišev. V ribiške okoliše spadajo vse celinske vode, ki se nahajajo znotraj meja ribiških okolišev, razen izločene vode po predpisu o izločenih vodah (vode posebnega pomena) in komercialni ribniki ter ribogojni objekti, za katere je bila podeljena vodna pravica. Izhajajoč iz dejstva, da v hudournikih in potokih z nestalno vodo ni rib, v ribiških okoliših te struge niso evidentirane kot revirji in niso prikazane v seznamih revirjev ribiškega območja oziroma ribiških okolišev (Preglednica 2).

V skladu z zgoraj omenjeno uredbo je določeno Srednjesavsko ribiško območje, ki obsega Savo od jezua HE Medvode do viadukta v Suhadolu z vsemi pritoki, razen Ljubljani. V Srednjesavskem ribiškem območju je določenih dvanajst ribiških okolišev in sicer: žirovski, poljanski, selški, škofjeloški, medvoški, črnuški, vevški (del Sava), bistriški, litijski, Zagorski, trboveljski in hrastniški ribiški okoliš. Iz Srednjesavskega ribiškega območja je izločen del vevškega ribiškega okoliša (del Sava), ki je v skladu z Uredbo o določitvi voda posebnega pomena in načinu izvajanja ribiškega upravljanja v njih določen za vode posebnega pomena.

Zagorski ribiški okoliš obsega Savo od mostu v vasi Sava do potoka pri kmetiji Prusnik (v Potioreku) s pritoki.

V preglednici (Preglednica 1) so prikazane površine revirjev Zagorskega ribiškega okoliša (ROK) glede na način izvajanja ribiškega upravljanja, predvidenem v obdobju 2017-2022.

Preglednica 1: Površine (ha) revirjev po načinu izvajanja ribiškega upravljanja v Zagorskem ribiškem okolišu

ROK	RR-TV	RR-SV	G1	G1-n	R3	R4	BARU	Skupaj
površina (ha)	82,67	1,2	10,09	0,15	3,81	0,66	3,35	101,93
delež (%)	81,10	1,18	9,90	0,15	3,74	0,65	3,29	100,00

Legenda:

RR-TV: ribolovni revir, tekoče vode

RR-SV: ribolovni revir, stoječe vode

R3: rezervat za ohranjanje populacij domorodnih vrst

R4: rezervat za genski material domorodnih ribjih vrst

G1-n: gojitveni potok salmonidni, novi način

G1: gojitveni potok salmonidni, klasični način

BARU: revir brez aktivnega ribiškega upravljanja

Zagorski ribiški okoliš meri 101,93 ha. Ribolovnim revirjem Zagorskega ribiškega okoliša bo namenjenih 83,87 ha ali 82,28 % od vseh površin ribiškega okoliša, gojitvenim potokom za sonaravno gojitev salmonidnih vrst rib 10,24 ha ali 10,05 %, rezervatom za ohranjanje populacij domorodnih vrst 3,81 ha ali 3,74 %, rezervatom genetskega materiala 0,66 ha ali 0,65 % in revirjem brez aktivnega ribiškega upravljanja 3,35 ha ali 3,29 %.

3.2 Seznam, meje, površine, identifikacijske številke in namembnost ribiških revirjev

Preglednica 2: Seznam, meje, površine, identifikacijske številke in namembnost ribiških revirjev

Šifra revirja	Revir	Raba	Zgornja meja	Spodnja meja	Površina (ha)
019	Briščica	BARU	izvir	izliv v Medijo	0,06
22	Čebinski potok	BARU	izvir	izliv v Kotredrščico	0,15
025	Graški potok	R3	izvir	izliv v Medijo	0,34
030	Jelenski potok	BARU	izvir	izliv v Orehovico	0,34

031	Jesenov potok	BARU	izvir	Jesenovo	0,50
006	Kandrščica 1	G1	izvir	Mlinše	0,48
005	Kandrščica 2	RR-TV	Mlinše	izliv v Medijo	0,70
012	Kolovratščica	G1	izvir	izliv v Medijo	0,31
023	Kotredeščica 1	BARU	izvir	Jesenovo	0,45
008	Kotredeščica 2	R3	Jesenovo	izliv v Medijo	2,00
017	Lesji potok	R3	izvir	izliv v Orehovico	0,61
011	Medija 1	G1	izvir	mlin v Brišah	8,30
007	Medija 2	RR-TV	Briše	izliv v Savo	6,97
040	Mošenik	R3	izvir	izliv v Savo	0,50
010	Orehovica 1	R3	izvir	most pri Vrtnarstvu Hodak	0,36
009	Orehovica 2	RR-TV	most pri Vrtnarstvu Hodak	izliv v Medijo	0,70
021	Orlek	BARU	izvir	izliv v Kotredrščico	0,11
013	Pasjek	G1	izvir	izliv v Savo	1,00
018	Prhovec	BARU	izvir	izliv v Lesji potok	0,20
016	Ribnica	G1-n	izvir	izliv v Medijo	0,15
026	Ribnik Euro 1	BARU	Potoška vas	X=500960, Y=111861	0,24
027	Ribnik Euro 2	BARU	Potoška vas	X=500956, Y= 111823	0,18
024	Ribnik Zagorje	RR-SV	Selo	X=500508, Y= 109668	1,20
001	Sava 13	RR-TV	most v naselju Sava	Putjorek	73,50
015	Smeškovec	R4	izvir	izliv v Savo	0,66
020	Smučji dol	BARU	izvir	izliv v Medijo	0,09
003	Šklendrovec 1	BARU	izvir	žaga pri Borišku	0,55
002	Šklendrovec 2	RR-TV	žaga pri Borišku	izliv v Savo	0,80
014	Šumnik	BARU	izvir	izliv v Savo	0,48

Legenda:

RR-TV: ribolovni revir, tekoče vode

RR-SV: ribolovni revir, stoječe vode

R3: rezervat za ohranjanje populacij domorodnih vrst

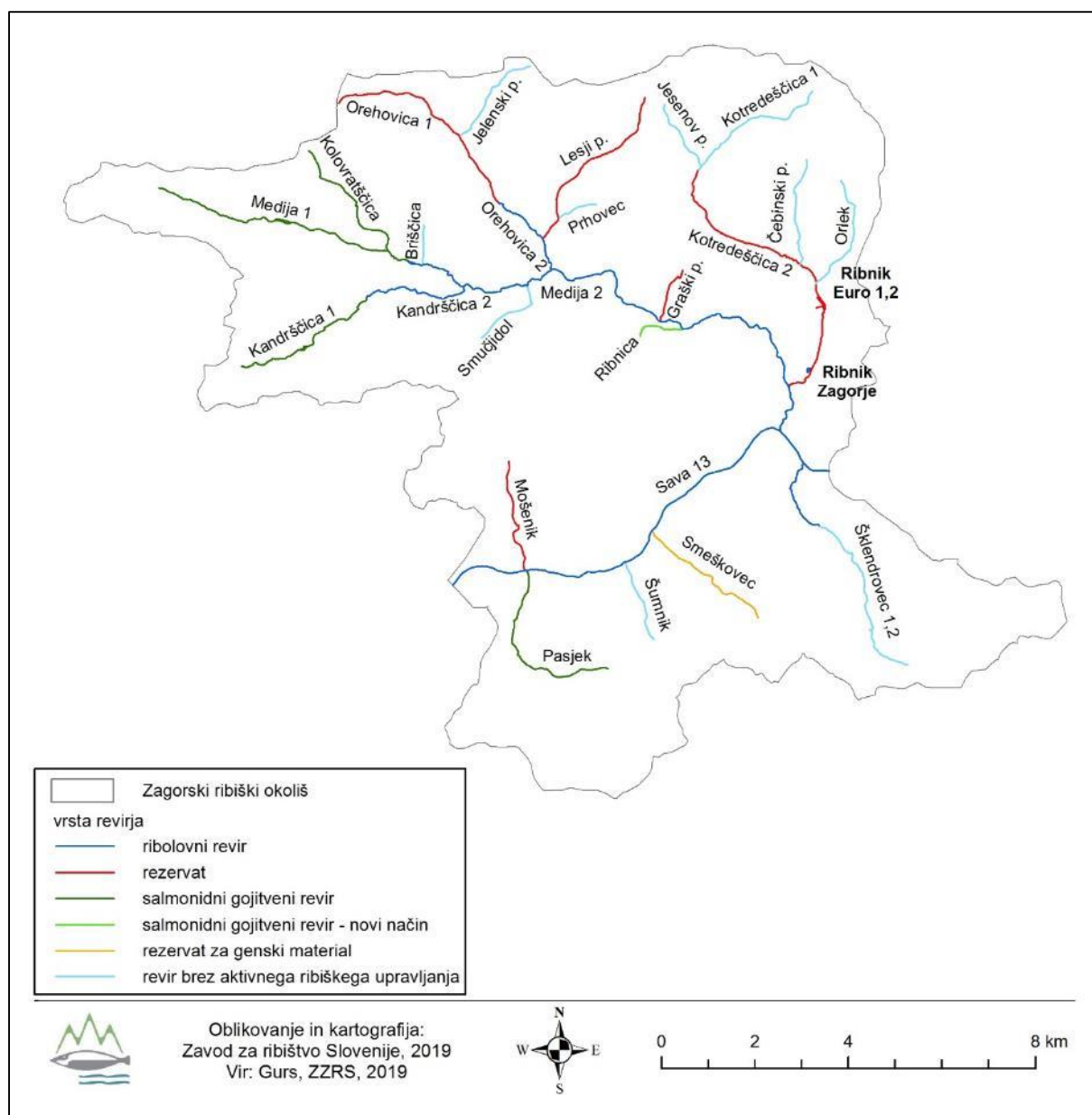
R4: rezervat za genski material domorodnih ribjih vrst

G1-n: gojitveni potok salmonidni, novi način

G1: gojitveni potok salmonidni, klasični način

BARU: revir brez aktivnega ribiškega upravljanja

3.3 Pregledna karta ribiškega okoliša z njegovimi mejami ter ribiškimi revirji

Slika 1: Revirji Zagorskega ribiškega okoliša in način ribiškega upravljanja

Na sliki (Slika 1) so prikazani revirji Zagorskega ribiškega okoliša ter način izvajanja ribiškega upravljanja.

Ne glede na opredeljeno rabo ribiškega revirja se za posamezne posege urejanja voda podajajo smernice z vidika stanja voda, vrstne sestave rib in njihovih habitatov, ki odražajo razmere specifične za posamezen revir. V kolikor vodotok oz. stoječa voda ni na seznamu revirjev in ni izločena iz ribiškega upravljanja, se pri izdaji smernic poda podatke za vodotok, v katerega se vodotok iz območja posega izliva. V smernicah se tudi zapiše, za kateri vodotok oz. odsek vodotoka se nanašajo podatki.

3.4 Opis hidroloških, hidrogeoloških ter drugih značilnosti površinskih voda v Zagorskem ribiškem okolišu

Glavna odvodnica vode Zagorskega ribiškega okoliša je reka Sava. Z 220,72 km je najdaljša slovenska reka. Poleg tega površina njenega povodja predstavlja več kot polovico ozemlja države oziroma natančneje 53% ali 10.746 km². Gostota rečne mreže znaša 1,30 km/km². Vzdolž svojega toka reka Sava prečka geološko, orografsko in klimatsko razgibano območje. Je alpska reka z močnim hudourniškim značajem. V Zagorski ribiški okoliš spada Sava od mostu v vasi Sava ter do potoka pri kmetiji Prusnik. Poleg reke Save se v tem okolišu v Savo izlivajo še nekateri potoki (Kolbezen, 1998). Reka Sava ima v Zagorskem ribiškem okolišu dežno-snežni rečni režim. Razlog za takšen režim je oddaljenost območja od visokogorskega sveta Julijskih Alp. S tokom navzdol postane vpliv taljenja snega manj izrazit, s tem pa se spremenijo tudi hidrološke lastnosti reke Save. K spremembi režima pripomore tudi padavinski režim, ki pri določanju rečnih režimov igra pomembno vlogo (Kolbezen, 1998). Za dežno-snežni režim je značilna visoka voda spomladi in jeseni, s primarnim viškom jeseni zaradi obilnih padavin. Tekom poletja in zime se pojavlja nizka voda, ki je posledica manjše količine padavin. Razlog za to je visoka temperatura zraka in močno izhlapevanje ter pozimi snežna retinenca (Kolbezen, 1998).

Reka Sava v Zagorskem ribiškem okolišu teče skozi Posavsko hribovje, kjer je geološka zgradba močno neenotna in dokaj zapletena. Prevladujejo neprepustne kamnine, kot so razni skrilavci in laporji. Mednje so stisnjene ali narinjene manj prepustne karbonatne kamnine (apnenec, dolomit). Na stiku enih in drugih prihaja na dan podzemna voda v številnih izvirih. Pojavlja se tudi osameli kras (Kolbezen, 1998).

3.5 Ocena stanja voda

Ocena stanja voda je v ribiško gojitvenem načrtu podana, kot povzetek iz javno dostopnih poročil in publikacij državnega monitoringa kakovosti površinskih voda dostopnih na spletni strani Agencije RS za okolje (ARSO) (<http://www.arso.gov.si/vode/>).

Kazalec predstavlja oceno kemijskega in ekološkega stanja površinskih voda podano v skladu z merili vodne direktive (Water Framework Directive, 2000/60/EC – WFD; v nadaljevanju Vodna direktiva). V oceno so vključene vse površinske celinske vode, somornice in obalno morje, pri kemijskem stanju tudi teritorialno morje. Osnovna enota za oceno je vodno telo, ki je ločen in pomemben sestavni del površinske vode, kot na primer jezero, vodni zbiralnik, potok, reka ali kanal, del potoka, reke ali kanala ali del obalnega morja. V Sloveniji je v skladu s Pravilnikom o določitvi in razvrstitvi vodnih teles površinskih voda (Uradni list RS, št. 63/05, 26/06, 32/11) določenih 155 vodnih teles površinskih voda.

V Zagorskem ribiškem okolišu je v oceno stanja voda zajeto vodno telo: VT Sava Litija – Zidani Most (SI1VT557).

V skladu z vodno direktivo se ocene kemijskega in ekološkega stanja podajajo za večletna obdobja. V nadaljevanju je podana ocena kemijskega stanja za obdobje 2009 – 2013 (Cvitanič, in drugi 2016) in ocena ekološkega stanja za obdobje 2009 – 2015 (Cvitanič, in drugi 2016).

3.5.1 Kemijsko stanje

Kemijsko stanje predstavlja obremenjenost površinskih voda glede na vsebnost prednostnih in prednostno nevarnih snovi, za katere so na območju držav Evropske skupnosti postavljeni enotni okoljski standardi kakovosti. V vodno okolje se odvaja na tisoče različnih kemikalij, od katerih je bilo na Evropskem nivoju 33 snovi oziroma skupin snovi določenih kot prednostnih. Te snovi so bile izbrane kot relevantne za območje vseh držav Evropske skupnosti zaradi njihove razširjene uporabe in zaradi ugotovljenih povišanih koncentracij v površinskih vodah. Med te snovi spadajo npr. atrazin, benzen, kadmij, živo srebro, ogljikov tetraklorid, itd. Kemijsko stanje površinskih voda se oceni po dvostopenjski lestvici: dobro ali slabo kemijsko stanje (Cvitanič, in drugi 2016). V oceni kemijskega stanja so ovrednoteni parametri v vodi ter vsebnost heksaklorobenzena in heksaklorobutadiena v organizmih. V obdobju 2009-2013 je dobro kemijsko stanje ugotovljeno za 149 (96 %) vodnih teles površinskih voda, za pet vodnih teles (3 %) je ugotovljeno slabo kemijsko stanje, eno vodno telo (Škocjanski zatok) ni

ocenjeno (Cvitanič, in drugi 2016). Vseh pet vodnih teles, za katere, je bilo ugotovljeno slabo kemijsko stanje so območja slovenskega morja.

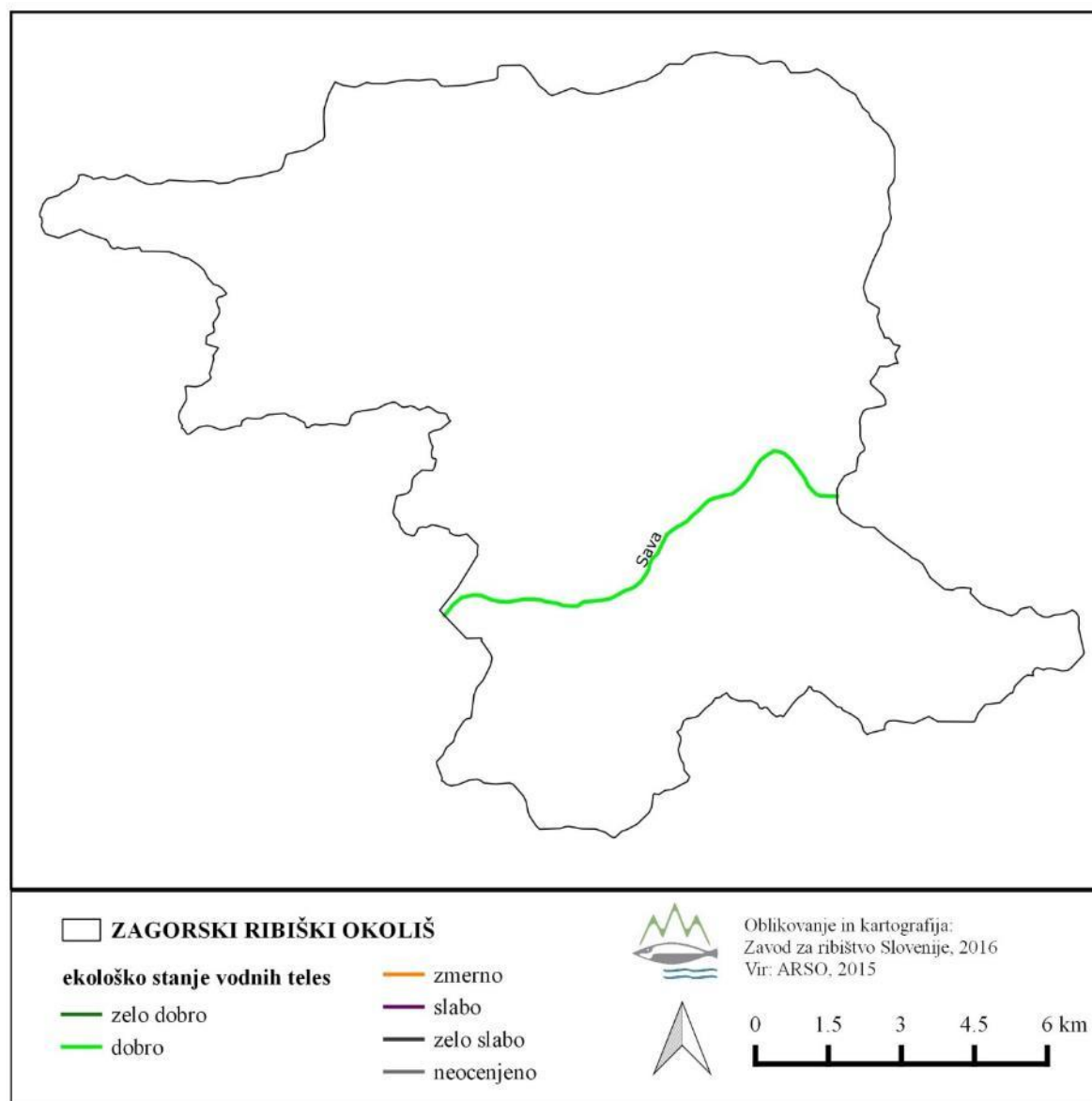
Ocena kemijskega stanja površinskih voda (raziskava 2009-2013) glede na vsebnost živega srebra v organizmih se obravnava ločeno od ostalih kemijskih parametrov. Živo srebro se prenaša na velike razdalje z atmosfersko depozicijo in je v Evropi splošno prisotno v organizmih v površinskih vodah v koncentracijah, ki presegajo okoljski standard za organizme. Slabo kemijsko stanje glede na vsebnost živega srebra v organizmih je ocenjeno za 150 vodnih teles površinskih voda, dobro kemijsko stanje je ugotovljeno za 3 vodna telesa (dva območja slovenskega morja in reka Krupa), 2 vodni telesi sta neocenjeni (Cvitanič, in drugi 2016).

Kemijsko stanje na vodnem telesu površinske vode VT Sava Litija – Zidani Most (SI1VT557) (za obdobje 2009-2013), na katerem se nahaja Zagorski ribiški okoliš je **dobro**. Ovrednoteno je glede na vse parametre iz Uredbe o stanju površinskih voda, veljavne v letu 2013 (Uradni list RS, št. 14/09, 98/10, 96/13) oz. Direktive 2008/105/ES, razen živega srebra v organizmih. Kemijsko stanje glede na vsebnost živega srebra v organizmih je **slabo**. Kemijsko stanje glede na revidirane standarde kakovosti iz Uredbe o spremembah in dopolnitvah uredbe o stanju površinskih voda (Uradni list RS, št. 24/16) oz. Direktive 2013/39/EU je **dobro** (ARSO, Ocena kemijskega stanja vodotokov za obdobje 2009 –2013, 2017).

3.5.2 Ekološko stanje

Ekološko stanje površinskih voda je izraz kakovosti strukture in delovanja vodnih ekosistemov, povezanih s površinskimi vodami. Za oceno ekološkega stanja se upošteva stanje združb vodnih rastlin, alg, nevretenčarjev in rib (t. i. biološki elementi kakovosti), s pomočjo katerih ovrednotimo različne obremenitve. Na podlagi združb vodnih rastlin in alg ovrednotimo trofično stanje vodnega ekosistema (stopnjo obremenjenosti s hranili), na podlagi združb alg in bentoških nevretenčarjev saprobno stanje vodnega ekosistema (stopnjo obremenjenosti z organskimi snovmi), na podlagi združb bentoških nevretenčarjev in rib pa hidromorfološko spremenjenost in splošno degradiranost vodnega ekosistema. V oceni ekološkega stanja so upoštevani tudi splošni fizikalno-kemijski elementi (hranila in parametri obremenjenosti z organsko snovjo), hidromorfološki elementi (hidrološki režim, kontinuiteta toka in morfološke razmere) ter posebna onesnaževala, ki se odvajajo v vodno okolje. Z oceno ekološkega stanja vodnih teles podajamo odmik ocenjevanega ekosistema od naravnega stanja, to je stanja, ki bi ga imel brez vpliva človekovih aktivnosti. Ekološko stanje ocenimo po petstopenjski lestvici: zelo dobro, dobro, zmerno, slabo ali zelo slabo ekološko stanje. Kombiniranje posameznih elementov kakovosti poteka po tako imenovanem načinu »slabši določi stanje«, kar pomeni, da je končna ocena ekološkega stanja najslabša ocena, ki je določena s posameznim elementom kakovosti (Cvitanič, in drugi, 2016).

V obdobju 2009 – 2015 je za 59 % vodnih teles površinskih voda ocenjeno, da dosegajo vsaj dobro ekološko stanje in s tem izpolnjujejo cilje vodne direktive, 38 % vodnih teles ne dosega dobrega ekološkega stanja, 3 % vodnih teles ostaja neocenjenih. Za vodna telesa, ki ne dosegajo dobrega ekološkega stanja, predstavljata najobsežnejšo obremenitev hidromorfološka spremenjenost skupaj s splošno degradiranostjo, ki je prepoznana, bodisi kot edini vzrok bodisi skupaj z drugimi obremenitvami, na 83 % vodnih teles, ki ne dosegajo dobrega ekološkega stanja. Hidromorfološka spremenjenost in splošna degradiranost sta široka in medsebojno povezana dejavnika, katerih vplivov na stanje združb rib in bentoških nevretenčarjev se ne da ločiti. Hidromorfološka spremenjenost vključuje neposredne antropogene spremembe vodotokov: regulacije, utrjevanje bregov, odstranjeno obrežno rastje, pregrade idr., splošna degradiranost pa spremembe v zaledju vodotoka zaradi poselitev, kmetijstva in industrije (Cvitanič, in drugi, 2016).

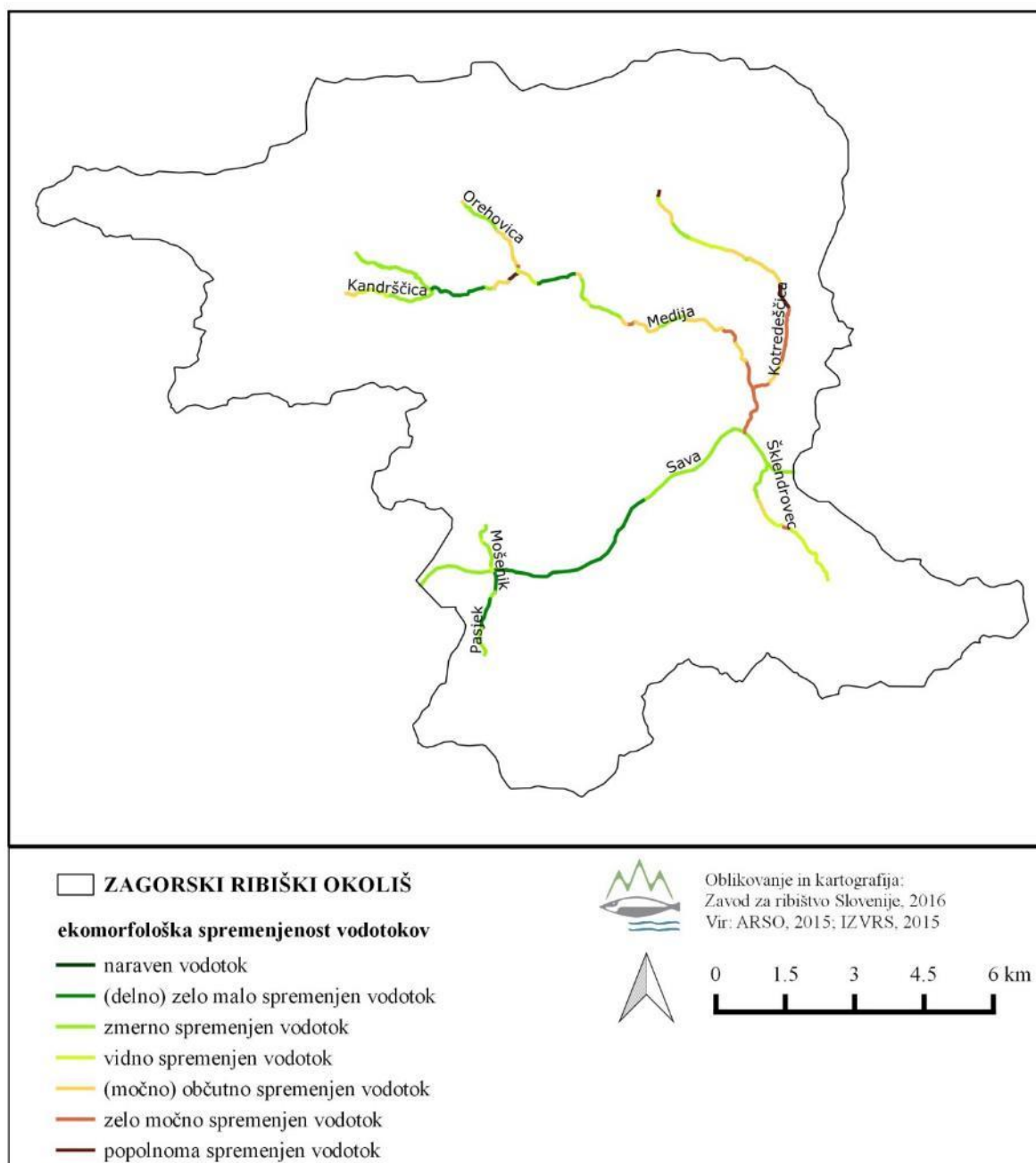
Slika 2: Ocena ekološkega stanja vodnih teles površinskih voda v Zagorskem ribiškem okolišu (podatki monitoringa ARSO, obdobje 2009-2015)

Rezultati monitoringa stanja vodnega telesa površinskih voda SI1VT557 VT Sava Litija – Zidani Most izkazujejo dobro ekološko stanje (za obdobje 2009 – 2015). Po kriterijih spremljanja stanja in razvrščanja vodnih teles površinskih voda v Sloveniji, dosega vodno telo Sava Litija – Zidani Most glede na biološke elemente dobro stanje, po splošnih fizikalno-kemijskih elementih je stanje dobro in po kriteriju posebnih onesnaževal je stanje dobro (za obdobje 2009 - 2015). Za vrednotenje hidromorfoloških elementov v Sloveniji še ni izdelanih meril, zato ta element ni bil vključen v oceno ekološkega stanja. Od bioloških elementov v oceno niso bile vključene ribe, ker za ta biološki element še ni razvita metodologija vrednotenja. (ARSO, Ocena ekološkega stanja vodotokov za obdobje 2009 – 2015, 2016).

3.6 Kategorizacija vodotokov po ekomorfološkem pomenu

Sestava ribje združbe je v veliki meri odvisna tudi od ekomorfoloških lastnosti habitata. Pregled morfološkega stanja vodotokov temelji na stopnji antropogene preoblikovanosti strug vodotokov (vodnega prostora), pri čemer se upošteva neposredne (npr. tehnični objekti) in posredne vplive gorvodnih posegov na obravnavanih odsekih (npr. sprememba vodnega režima, količine sedimenta idr.). Metoda razvrstitve vodotokov v štiri razrede in tri medrazrede je privzeta po avstrijski metodi in

izhaja iz dveh osnovnih vidikov, in sicer morfološkega in naravovarstvenega. Opredeljeni sta predvsem oblika in stanje vodotokov glede na stopnjo in vpliv poseganja v morfologijo struge, vodni režim, transport plavin, rabe vode in poseganja v obvodni prostor v okviru varovanja pred škodljivim delovanjem voda, kmetijskih površin, infrastrukturnih in industrijskih objektov ter zagotavljanja pitne in tehnološke vode. Iz naravovarstvenega vidika so opredeljene predvsem osnovne značilnosti žive in nežive narave z registriranimi in potencialnimi naravnimi vrednotami vred. Naloga ne zajema podatkov o onesnaženosti vode in njihovi biotski raznovrstnosti, ki sta za ovrednotenje vodnih ekosistemov bistvenega pomena (Hlad, Fazarinc, Bizjak, & Kondrič, 2002).

Slika 3: Ekomorfološka spremenjenost vodotokov v Zagorskem ribiškem okolišu (podatki za obdobje 1994-2002 z dopolnitvami 2015)

V Zagorskem ribiškem okolišu je Sava kot osrednja reka uvrščena v začetnem delu v razred »zmerno spremenjen vodotok«, nato v osrednjem delu v razred »(delno) zelo malo spremenjen vodotok vodotoki« in nato ponovno v razred »zmerno spremenjen vodotok«. Od pritokov so bili ocenjeni Medija, Orehovica, Kandršica, Kotredeščica, Mošenik, Pasjek in Šklendrovec. Iz slike (Slika 3) je razvidno, da sta od pritokov morfološko najbolj spremenjeni Kotredeščica in Medija, kjer so posamezni odseki uvrščeni v razreda »zelo močno spremenjen vodotok« in »popolnoma spremenjen vodotok«.

Vodotoki so tehnično bolj urejeni predvsem na odsekih, kjer jih prečka cestna in druga infrastruktura, na območjih stanovanjskih in drugih objektov ter v strnjenih naseljih (Zagorje ob Savi, Kisovec, Izlake).

3.7 Referenčni odseki

Referenčni odseki so odseki vodotokov in obale jezer, na katerih so referenčna mesta, ki so mesta z zelo majhnimi spremembami hidromorfoloških, fizikalno-kemijskih in bioloških elementov kakovosti ekološkega stanja površinskih voda zaradi človekove dejavnosti ter ustrezajo opredelitvam za zelo dobro ekološko stanje v skladu s predpisom, ki ureja stanje površinskih voda. Odseki so 400 m gorvodno in 100 m dolvodno od referenčnega mesta ter odseki obale jezera, na katerih je več zaporednih 100-metrskih odsekov z le zelo majhnimi spremembami hidromorfoloških, fizikalno-kemijskih in bioloških elementov kakovosti ekološkega stanja površinskih voda zaradi človekove dejavnosti ter ustrezajo opredelitvam za zelo dobro ekološko stanje v skladu s predpisom, ki ureja stanje površinskih voda.

Na referenčnih odsekih so prepovedani posegi, ki lahko povzročijo spremembe morfoloških značilnosti (Uredba o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja, 2016), ribiško upravljanje pa poteka na način, da ne vodi v poslabšanje stanja površinskih voda.

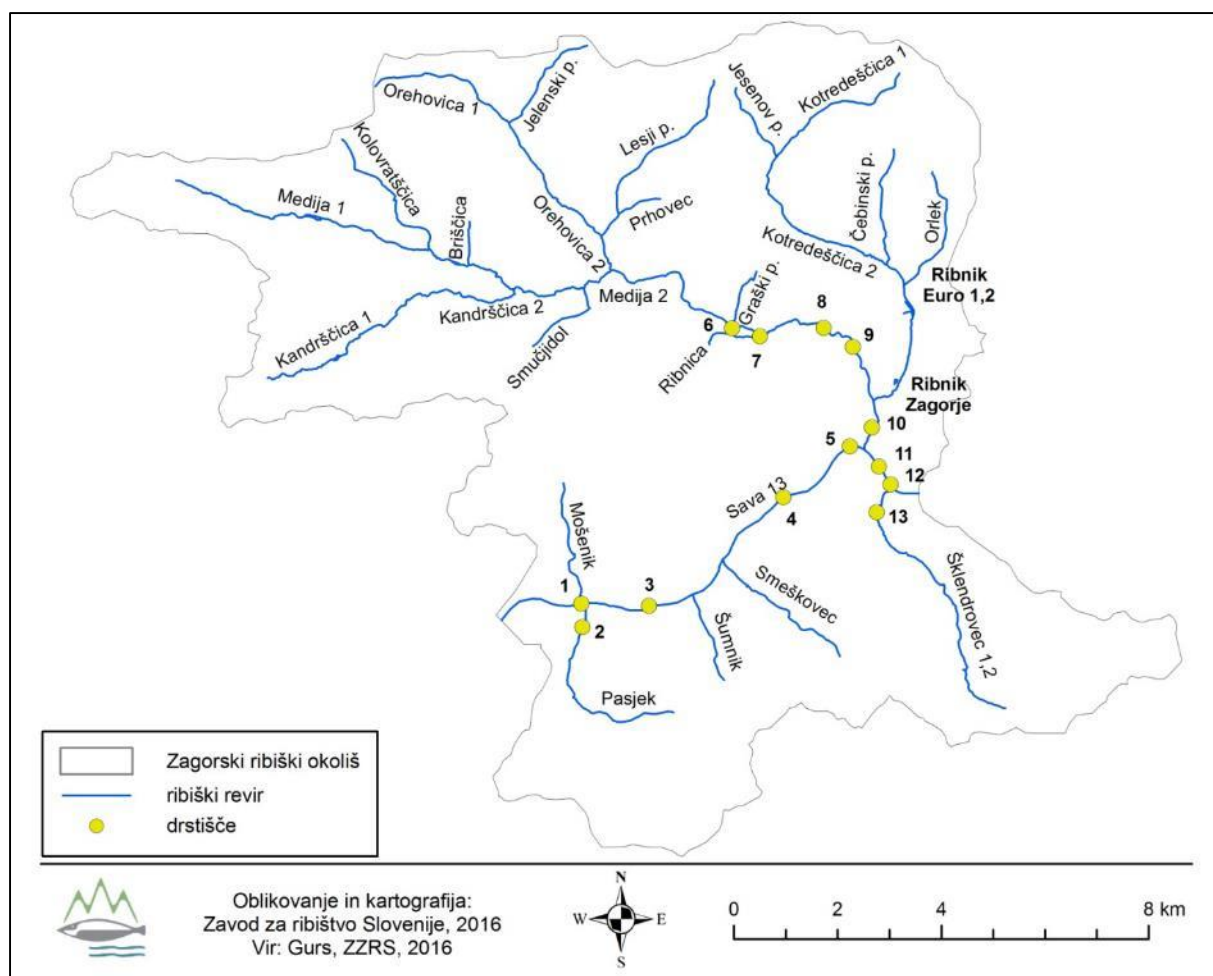
Okoljski cilj za referenčne odseke na površinskih vodah je »ohranjanje zelo dobrega ekološkega stanja«, »preprečitev poslabšanja stanja«, in »preprečitev emisij iz točkovnih virov« (NUV, 2016).

V Zagorskem ribiškem okolišu ni referenčnih odsekov.

3.8 Podatki o drstiščih

Drstišča se uvrščajo med najpomembnejše habitatne tipe, ki so neobhodni za reprodukcijo posameznih vrst rib. Hidromorfološke lastnosti vodotoka, ki pogojujejo in omogočajo nastanek in obstoj habitatov, da funkcionirajo kot drstišča, so odvisne od geološke podlage, reliefa, padavin in pretokov vode v posameznih letih, predvsem pa od različnih posegov v vodni prostor. Ribe se temu prilagajajo in za drst poiščejo mikrolokacije, ki so primerne za odlaganje iker. Pogosto so drstišča litofilnih drstnic, vrst rib, ki ikre odlagajo na kamnito ali prodno podlago, pod različno visokimi naravnimi ali grajenimi stopnjami, kjer se tvori primerna struktura substrata dna in sta hitrost ter globina vode ustrezni za odlaganje iker. Taka drstišča so bolj ali manj stalna.

V Zagorskem ribiškem okolišu so drstišča litofilnih ciprinidov na primer v Savi na odseku od potoka Šklendrovec do starega mostu čez Savo v Zagorju in od pritoka Mošenik v dolžini ca 1,5 km. Stalna drstišča so tudi v ožjih območjih rečnih sipin na odsekih, kjer širina struge in primeren strmec povzročata zmanjšanje hitrosti vode in s tem zmanjšanje transportne sposobnosti vodotoka, zaradi česar se tam rečne naplavine odlagajo in tvorijo sipine. Podvodni deli sipin litofilnim drstnicam omogočajo drst in na vseh takih odsekih so evidentirana bolj ali manj stalna drstišča. Zaradi gospodarskega izkoriščanja rečnih naplavin – predvsem rednega odvzema proda v Hotiču, prihaja dolvodno od odvzema do pomanjkanja proda in sipin, ki so ključne za drst nekaterih litofilnih vrst rib. Drstišča zaradi pomanjkanja proda izginjajo.

Slika 4: Drstišča Zagorskega ribiškega okoliša

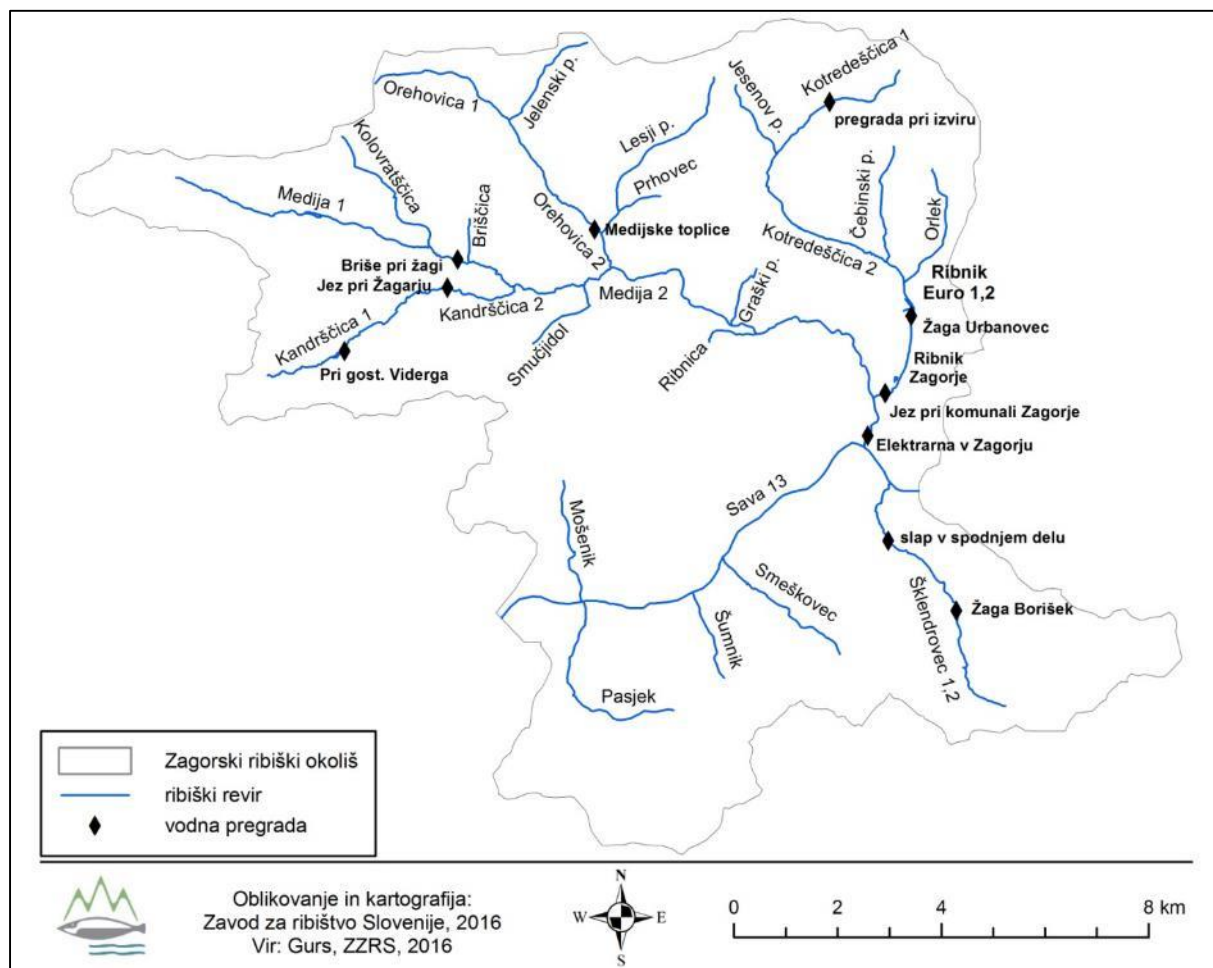
Na sliki (Slika 4) so prikazana drstišča v Zagorskem ribiškem okolišu, v prilogi I pa podatki o posameznih drstiščih. Vrste, ki se drstijo v skupinah, kot na primer podust, platnica, mrena in klen, imajo bolj stalna drstišča, ki jih večinoma lahko spremenijo le izredni dogodki. V reki Savi je evidentiranih nekaj takih drstišč litofilnih drstnic, to je ribjih vrst, ki ikre odlagajo na kamnito in prodnato podlago in sicer: odsek od izliva Šklendrovca do starega mostu čez Savo v Zagorju, od sipine na Savi v Zagorju do signalov na železniški progi in od pritoka Mošenik nizvodno do ca 1.5 km dolžine do »pukle«. V pritokih Save so evidentirana naslednja drstišča: v potoku Medija od trgovine Spar v Zagorju do Bajcarjevega mlina - most čez Medijo, od trgovine EVJ v Kisovcu do vrtca v Kisovcu, od mostu v Kisovcu - TV Varnost do mostu pri Siporexu in od mostu v zelencih do mostu pri firmi ETV Izlake.

V pritokih in manjših vodotokih, kjer se drstijo predvsem postrvi, ki se drstijo v paru in za uspešno drst zadostujejo tudi manjše površine s primerno podlago, hitrostjo in globino vode, so drstišča mnogo bolj dinamična in manj kot stalne točke oziroma poligoni. Tu lahko bolj govorimo o daljših ali krajših odsekih, kjer se ribe drstijo, drstne jame pa se iz leta v leto ponavljajo in pojavljajo na enakih ali različnih točkah znotraj primerne odseka. Dinamika spreminjanja pozicije drstišč je odvisna od hidroloških razmer v času drsti. Zato je pri evidentiranju drstišč treba to upoštevati in drstišča jemati kot množico potencialno možnih drstnih mest na določenem odseku vodotoka. Ocena površine drstišč je v takih primerih manj natančna in zelo okvirna.

Posegi lahko spremenijo funkcionalnost drstišča, v skrajnih primerih jih tudi nepovratno uničijo. To se zgodi v primerih velikih zajezev, ko se globine, hitrosti in temperature vode ter struktura substrata dna spremenijo do te mere, da drst tam ni več mogoča.

3.9 Seznam in karta vodnogospodarskih objektov, ki ribam otežujejo ali preprečujejo migracijo

Med najbolj negativnimi posegi za populacije rib so tisti, ki povzročajo fragmentacijo habitatov. Populacije rib se v takih primerih ločijo na več manjših delov, med seboj so izolirane, kar posledično prinaša manjšo genetsko raznolikost in večjo ranljivost populacij.

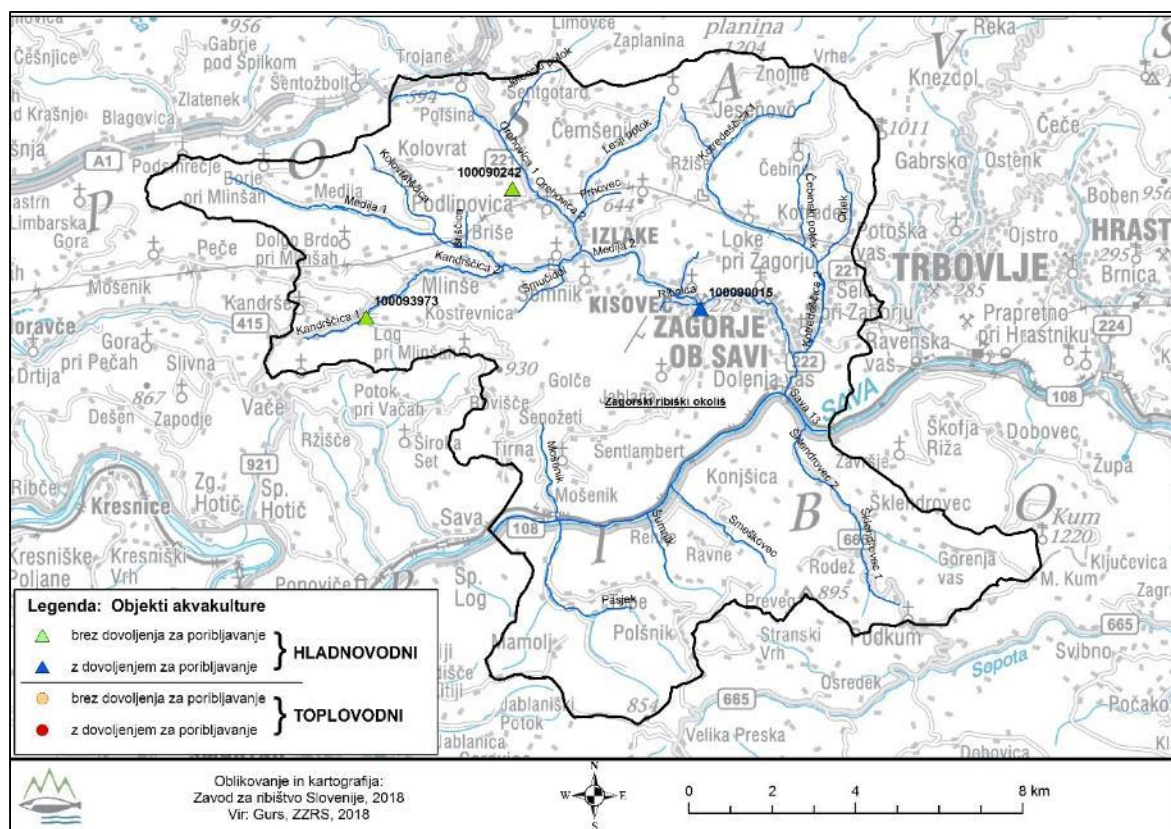

Slika 5: Vodne pregrade v Zagorskem ribiškem okolišu (RIBKAT, 2016)

Evidenca pregrad vključuje pregled podatkov, ki jih vodi ZZRS na podlagi terenskih ogledov, predanih podatkov iz strani ribiških družin v obsegu usklajevanja pri RGN-jih, večjih pregrad, ki so vidne na DOF. Podatki v evidenci se sproti posodablajo.

Kot ukrep za izboljšanje stanja v primerih fragmentacije habitatov, se uporablja izgradnja prehodov za ribe, kar pa v Sloveniji, razen izjemoma, ni bila dosedanja praksa. Funkcionalnost prehodov za ribe je odvisna od specifičnih pogojev in lastnosti pregrad, ki razdelijo habitate oziroma ribje populacije. V Zagorskem ribiškem okolišu so pregrade, ki ribam preprečujejo ali otežujejo prehajanje na potoku Medija pri elektrarni v Zagorju in v Brišah pri žagi, na potoku Šklendrovec pri žagi Borišek in na slapu v spodnjem delu, na Kandršici pri gostišču Vidergar in jez pri Žagarju, na Kotredeščici pregrade v izvirnem delu, pri žagi Urbanovec in pri Komunalni Zagorje ter na potoku Orehovica v Medijskih toplicah.

3.10 Podatki o ribogojnih obratih

Slika 6: Ribogojni obrati v Zagorskem ribiškem okolišu (RIBKAT, 2018)

V Zagorskem ribiškem okolišu so tri hladnovodne ribogojnice od teh ima ena dovoljenje za poribljavanje.

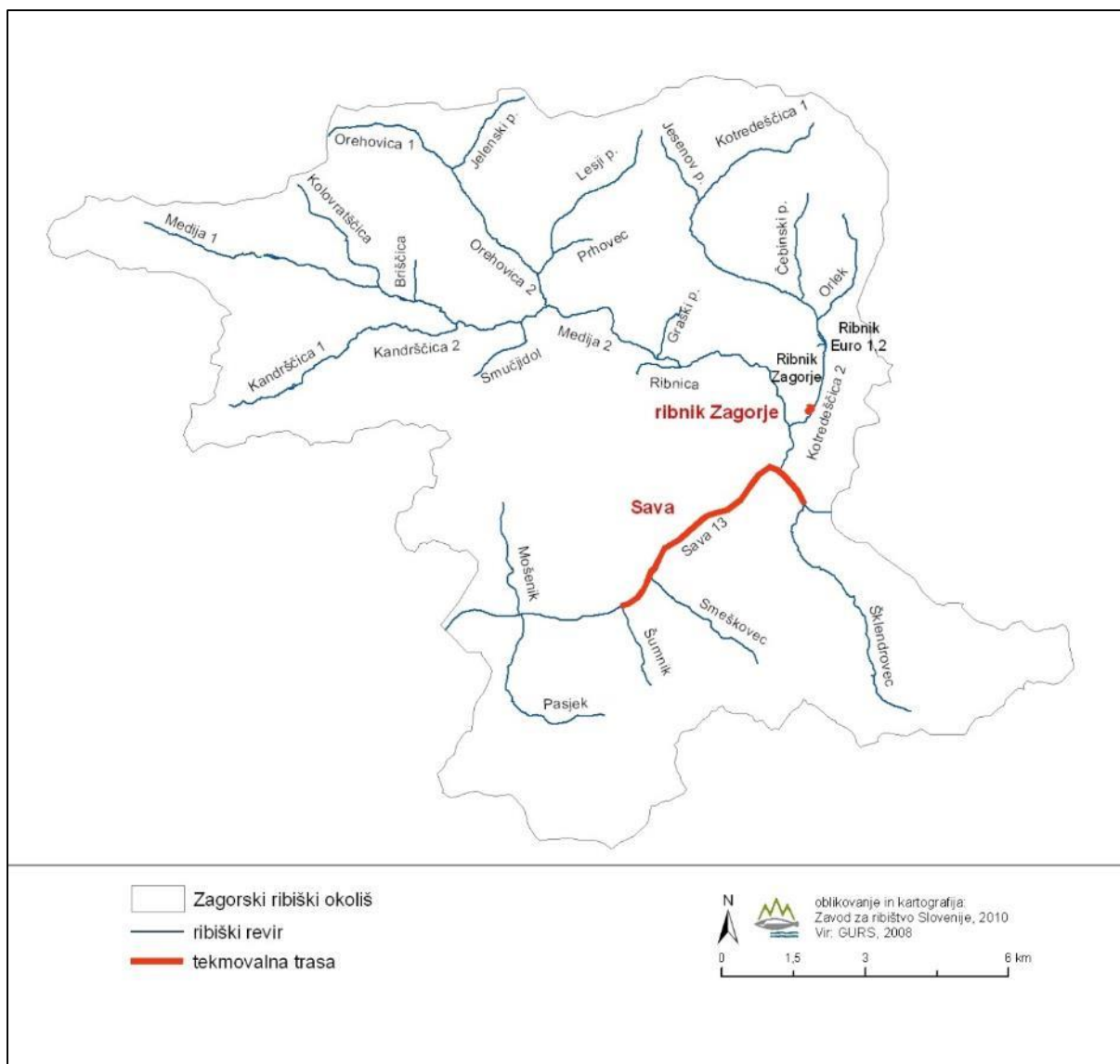
3.11 Določitev in opis odsekov, kjer je dovoljen nočni ribolov

V skladu z 9. členom Pravilnika o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah je nočni ribolov dovoljen le v določenem obdobju in na posebej določenih mestih.

V Zagorskem ribiškem okolišu niso predvidene trase za nočni ribolov.

3.12 Določitev in opis odsekov tekmovalnih tras

V skladu s 27. členom ZSRib lahko ribiška tekmovanja potekajo samo na tekmovalnih trasah, ki jih posebej za ta namen opredeli in označi izvajalec ribiškega upravljanja, v skladu z RGN. Tekmovanja se izvedejo na podlagi pravil, ki jih pripravi Ribiška zveza Slovenije in morajo biti usklajena s pravili Svetovne ribiške konfederacije (CIPS) oziroma njenih zvez. Organizator ribiških tekmovanj mora ribiški inšpekciji poslati časovni načrt tekmovanj najmanj 14 dni pred prvo tekmo v nizu. Poročilo o izvedenih ribiških tekmovanjih je sestavni del letnega poročila o izvajanju letnega programa ribiškega upravljanja.

Slika 7: Tekmovalne trase v Zagorskem ribiškem okolišu

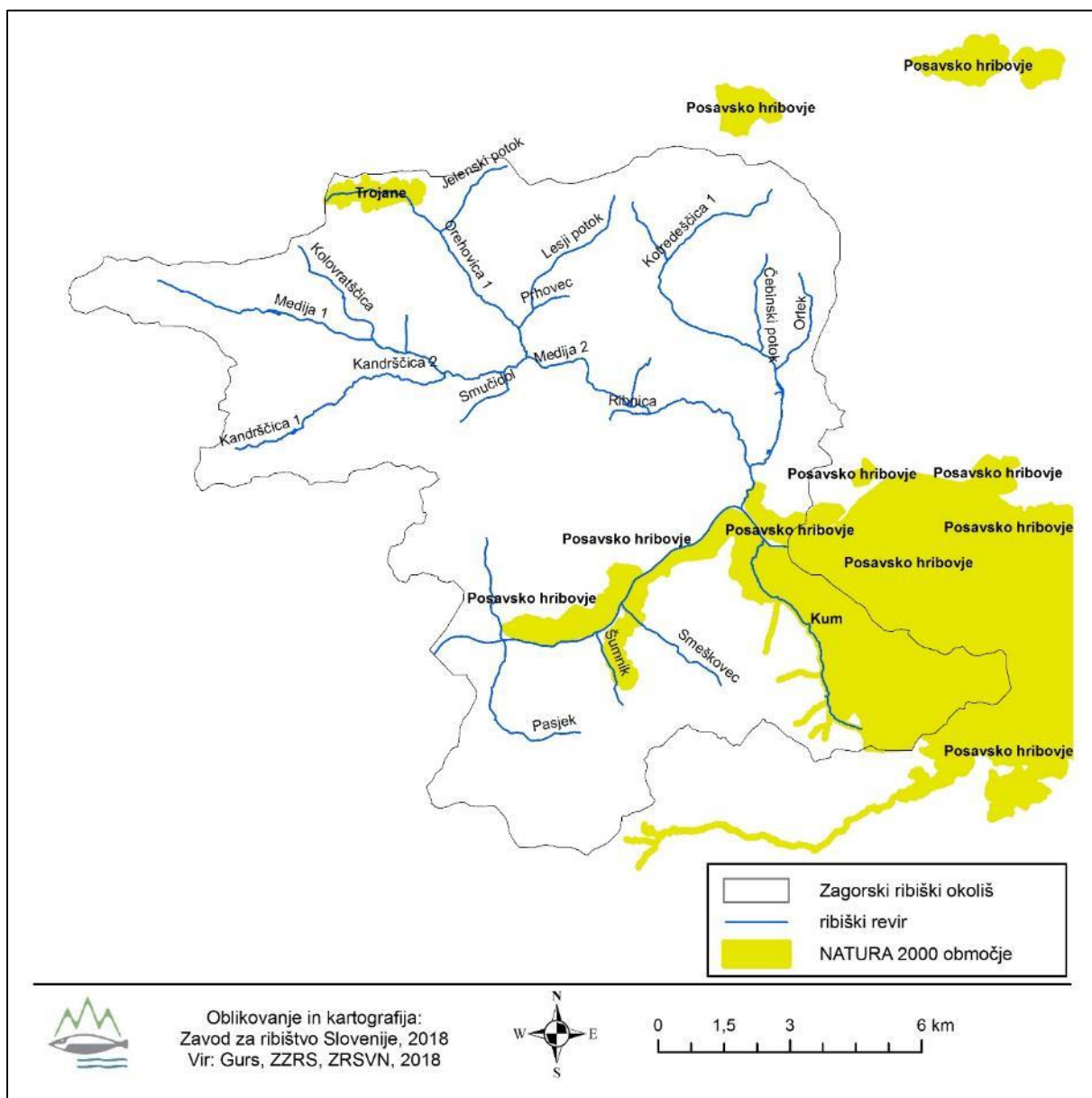
V Zagorskem ribiškem okolišu sta dve trasi za ribiška tekmovanja. Tekmovalna trasa na Savi je dolga približno 5,5 km in sega od Renk do izliva potoka Šklendrovca. Druga trasa predstavlja celoten ribnik Zagorje.

Podatki o tekmovalnih trasah so navedeni v poglavju 10.7.1, predvidena tekmovanja pa so opisana v poglavju 10.7.2.

4 Območja z naravovarstvenim statusom in biotska raznovrstnost

Ribiško upravljanje v vseh delih Zagorskega ribiškega okoliša, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status, bo prilagojeno varstvenim režimom in usmeritvam na posameznih območjih. V RGN so določeni varstveni ukrepi za izvajanje ribiškega upravljanja v ribiških revirjih, ki se prekrivajo ali delno prekrivajo z območji posebnih varstvenih režimov po predpisih o ohranjanju narave.

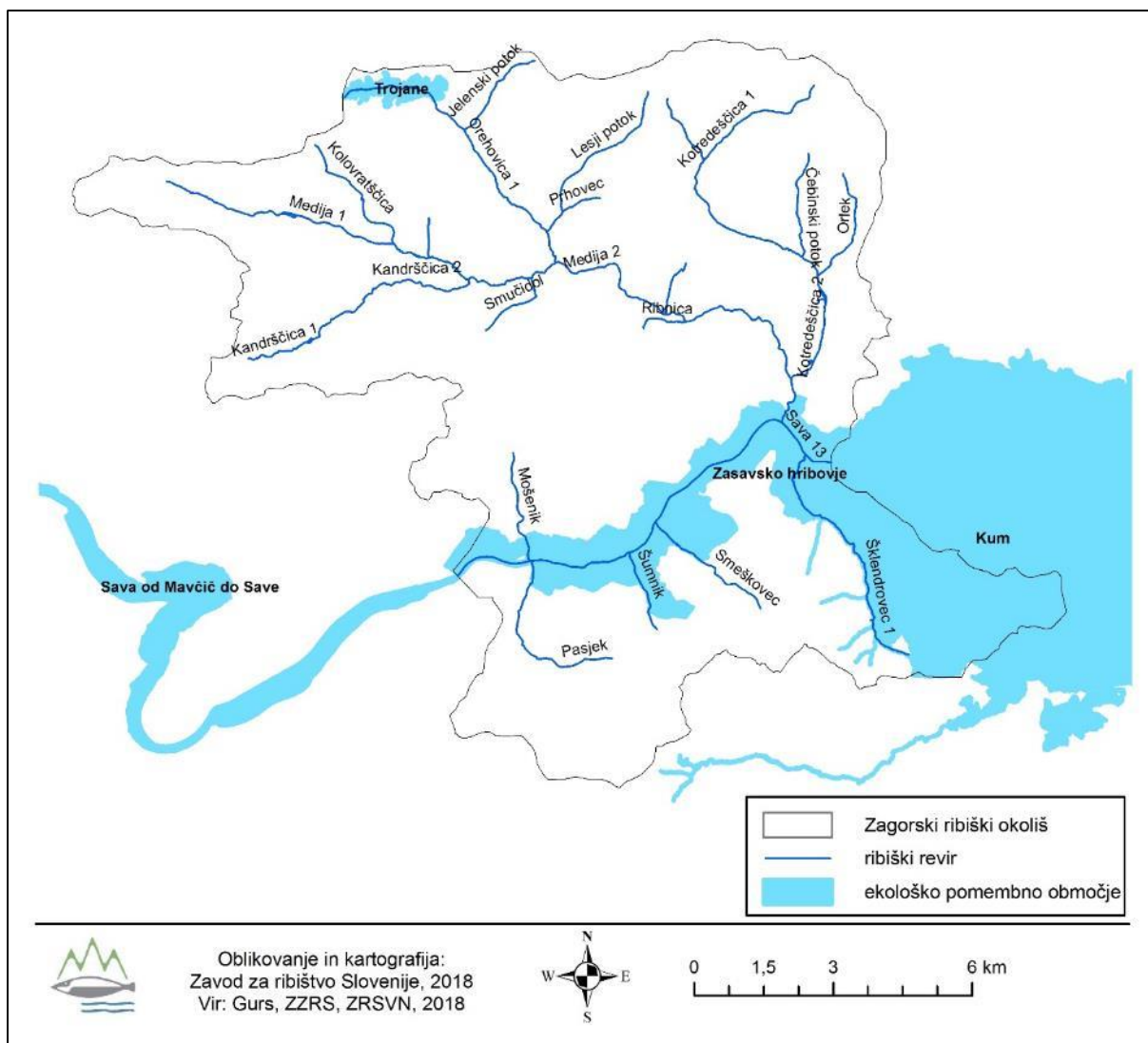
4.1 Območja, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status

Slika 8: Pregledna karta Zagorskega ribiškega okoliša s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – Natura 2000 območja

Na sliki (Slika 8:) so prikazana tista Natura 2000 območja v Zagorskem ribiškem okolišu, na katere imajo lahko vpliv dejavnosti ribiškega upravljanja. Posebno varstveno območje (območje Natura 2000) je ekološko pomembno območje, ki je na ozemlju Evropske unije pomembno za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov.

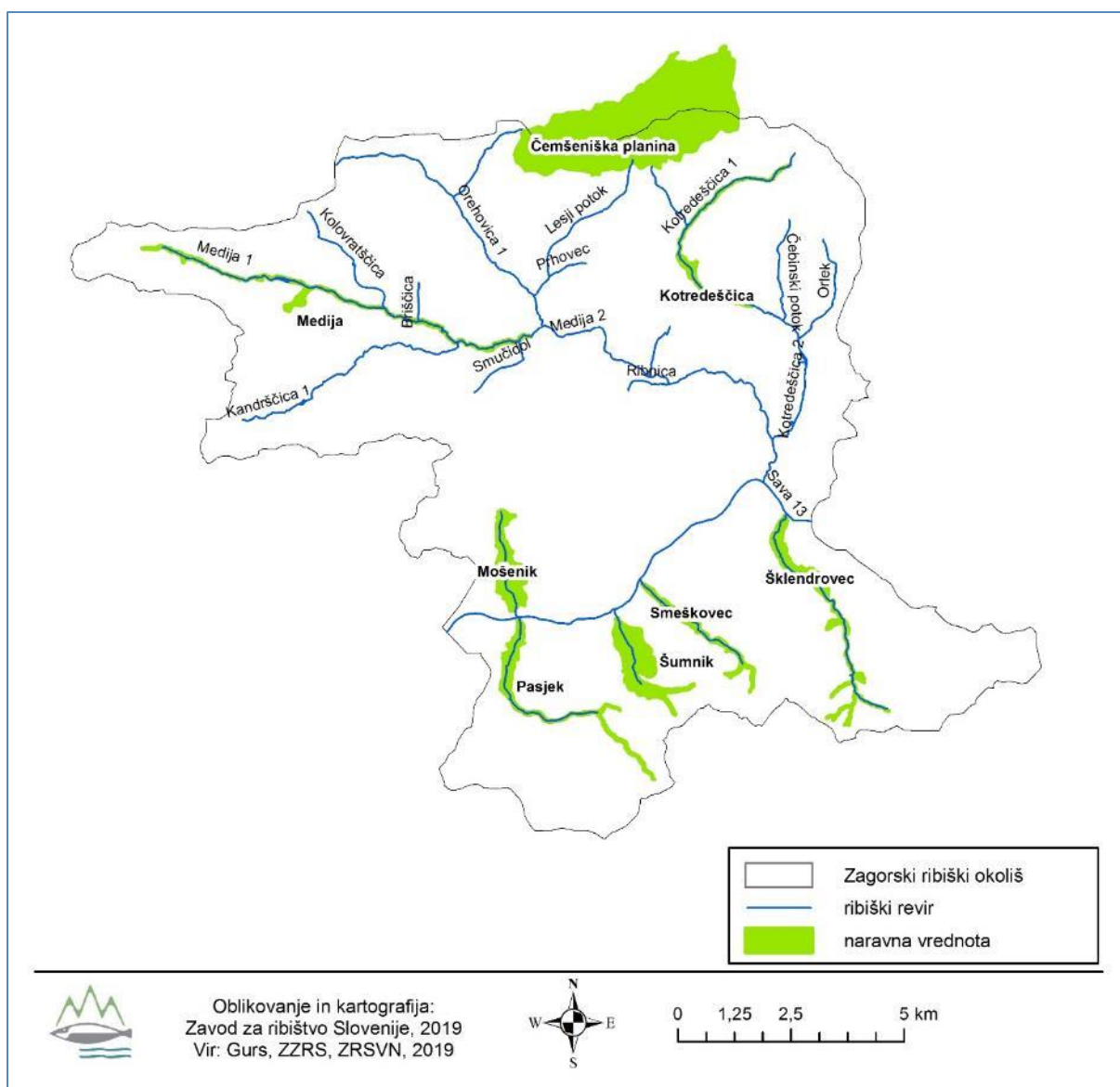
V Zagorskem ribiškem okolišu so z Uredbo o Naturi 2000 zaradi varstva vrst in habitatnih tipov sladkovodnih vrst rib, piškurjev in rakov deseteronožcev uvrščenih na seznam dodatka II Habitatne direktive za ohranitvena območja Natura 2000, razglašena naslednja območja: SI3000205 Kandrše – Drtiščica (navadni koščak, potočni piškurji), SI3000181 Kum (navadni koščak) in SI3000328 Trojane (navadni koščak).

Slika 9: Pregledna karta Zagorskega ribiškega okoliša s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – ekološko pomembna območja

Na sliki (Slika 9) so prikazana tista ekološko pomembna območja v Zagorskem ribiškem okolišu, na katere imajo lahko vpliv dejavnosti ribiškega upravljanja.

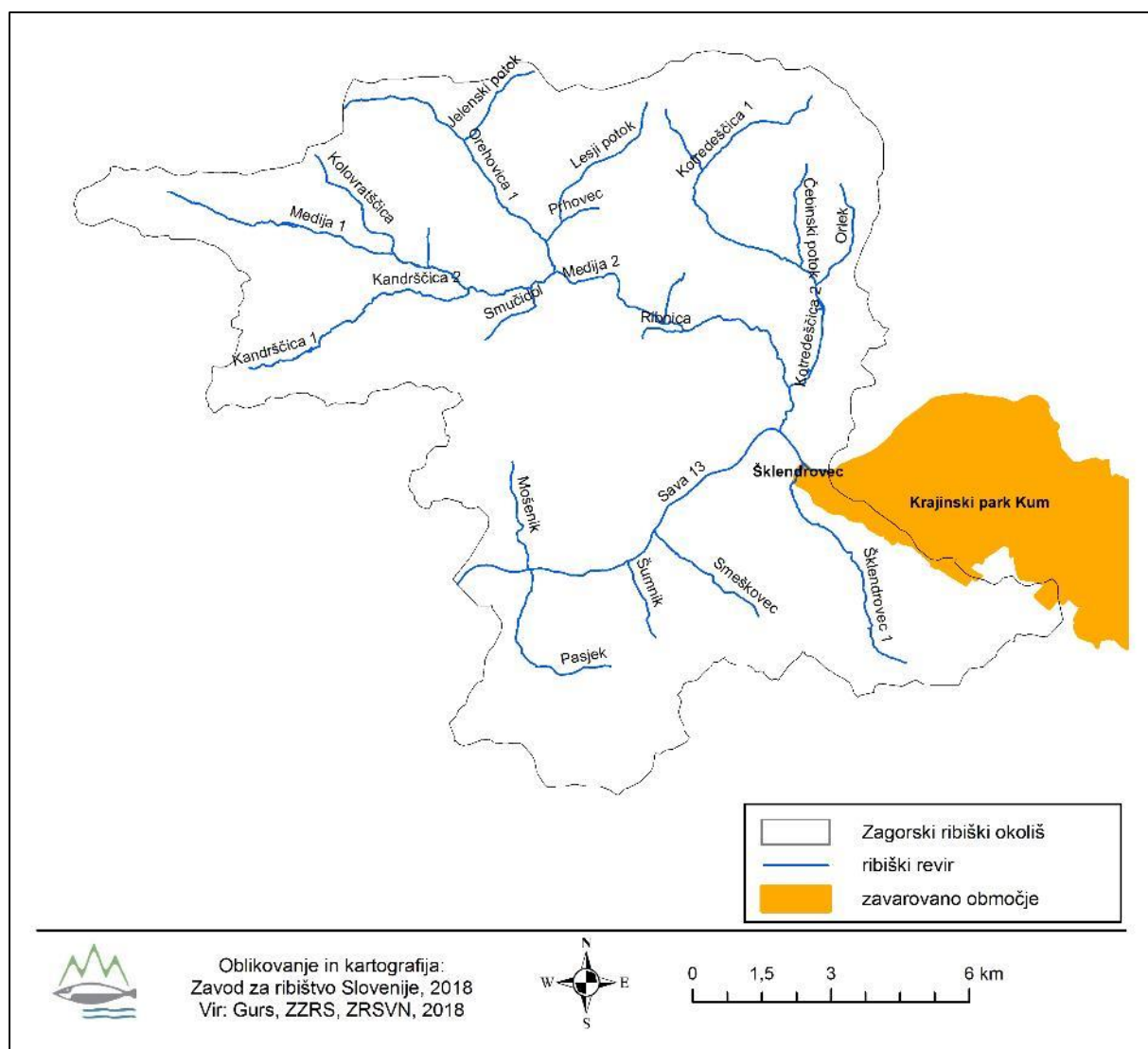
Ekološko pomembno območje je območje habitatnega tipa, dela habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti.

Slika 10: Pregledna karta Zagorskega ribiškega okoliša s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – naravne vrednote

Na sliki (Slika 10) so prikazana tista območja naravnih vrednot v Zagorskem ribiškem okolišu, na katere imajo lahko vpliv dejavnosti ribiškega upravljanja.

Naravna vrednota je poleg redkega, dragocenega ali znamenitega naravnega pojava tudi drug vredni pojav, sestavina oziroma del žive ali nežive narave, naravno območje ali del naravnega območja, ekosistem, krajina ali oblikovana narava. Zlasti so to geološki pojavi, minerali, fosili ter njihova nahajališča, površinski in podzemni kraški pojavi, podzemne jame, soteske in tesni ter drugi geomorfološki pojavi, ledeniki in oblike ledeniškega delovanja, izviri, slapovi, brzice, jezera, barja, potoki in reke z obrežji, morska obala, rastlinske in živalske vrste, njihovi izjemni osebki ter njihovi življenjski prostori, ekosistemi, krajina in oblikovana narava. Naravne vrednote obsegajo vso naravno dediščino na območju Republike Slovenije. Zvrsti naravnih vrednot so: površinska geomorfološka, podzemeljska geomorfološka, geološka, hidrološka, botanična, zoološka, ekosistemska, drevesna in oblikovana naravna vrednota, krajinska vrednota, mineral in fosil.

Slika 11: Pregledna karta Zagorskega ribiškega okoliša s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – zavarovana območja

Na sliki (Slika 11) so prikazana zavarovana območja v Zagorskem ribiškem okolišu, na katere imajo lahko vpliv dejavnosti ribiškega upravljanja.

Zavarovana območja so ožja ali širša območja narave, za katere je vlada ali pristojni organ ene ali več lokalnih skupnosti ali skupaj vlada in pristojni organ ene ali več lokalnih skupnosti sprejel akt o zavarovanju. Ožja zavarovana območja so naravni spomenik, naravni rezervat in strogi naravni rezervat. Širša zavarovana območja so narodni, regijski in krajinski park.

5 Ocena stanja ribjih populacij

5.1 Glavne značilnosti voda ribiškega okoliša

Savo v Zagorskem ribiškem okolišu glede na hidromorfološke in fizikalno kemijske lastnosti pogojujejo ribje združbe, ki sodijo v pas mrene. Njeni pritoki so glede na hidromorfološke in fizikalno kemijske lastnosti vode v postrvem pasu, kjer je potočna postrv vodilna ribja vrsta.

5.2 Podatki o značaju voda

Glede na vrstni sestav rib je Sava v Zagorskem ribiškem okolišu mešanega do ciprinidnega značaja. Postrve vrste so vse bolj redke, prevladujejo ciprinidne vrste. V pritokih je značaj večinoma salmoniden, v spodnjih odsekih, v posameznih primerih, tudi mešan značaj.

5.3 Seznam vrst in njihov varstveni status

V preglednici (Preglednica 3) je prikazan vrstni sestav in varstveni status rib Zagorskega ribiškega okoliša. Njihovo varstvo se za sladkovodne vrste rib izvaja po Uredbi o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14 in 64/16; v nadaljevanju: uredba o prosto živečih živalskih vrstah), Pravilniku o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah (Uradni list RS, št. 99/07 in 75/10; v nadaljevanju: pravilnik o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah), Pravilniku o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/02, 42/10; v nadaljevanju: pravilnik o ogroženih vrstah) in Direktivi Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L št. 206 z dne 22. 7. 1992, str. 7, s spremembami; v nadaljevanju: habitatna direktiva), Prilogi II in V.

Preglednica 3: Vrstni sestav in varstveni status rib v Zagorskem ribiškem okolišu

Vrsta	Znanstveno ime	D T	U	HD	RS	P mera (cm)	P Varstvena doba
potočna postrv	<i>Salmo trutta fario</i> Linnaeus, 1758	D			E	25	1.10. - 28.2.
šarenka	<i>Oncorhynchus mykiss</i> (Walbaum, 1792)	T					1.12. - 28.2.
sulec	<i>Hucho hucho</i> (Linnaeus, 1758)	D	H	2,5	E	70	15.2. - 30.9.
lipan	<i>Thymallus thymallus</i> (Linnaeus, 1758)	D		5	V	30	1.12. - 15.5.
rdečeoka	<i>Rutilus rutilus</i> (Linnaeus, 1758)	D					1.4. - 30.6.
platnica	<i>Rutilus virgo</i> (Heckel, 1852)	D	H	2	E	35	1.3. - 31.5.
klen	<i>Squalius cephalus</i> (Linnaeus, 1758)	D				30	1.5. - 30.6.
blistavec	<i>Telestes souffia</i> (Risso, 1827)	D	Z,H	2	E		
rdečeperka	<i>Scardinius erythrophthalmus</i> (Linnaeus, 1758)	D					1.4. - 30.6.
beli amur	<i>Ctenopharyngodon idella</i> (Valenciennes, 1844)	T					
linj	<i>Tinca tinca</i> (Linnaeus, 1758)	D			E	30	1.5. - 30.6.
podust	<i>Chondrostoma nasus</i> (Linnaeus, 1758)	D	H		E	35	1.3. - 31.5.
navadni globoček	<i>Gobio obtusirostris</i> Valenciennes, 1842	D					
mrena	<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	D	H	5	E	30	1.5. - 30.6.

Vrsta	Znanstveno ime	D T	U	HD	RS	P mera (cm)	P Varstvena doba
pohra	<i>Barbus balcanicus</i> Kotlík, Tsigenopoulos, Ráb & Berrebi, 2002	D	H	2,5		20	1.5. - 30.6.
zelenika	<i>Alburnus alburnus</i> (Linnaeus, 1758)	D					1.4. - 30.6.
pisanka	<i>Alburnoides bipunctatus</i> (Bloch, 1782)	D			O1		
ploščič	<i>Abramis brama</i> (Linnaeus, 1758)	D				30	1.5. - 30.6.
ogrica	<i>Vimba vimba</i> (Linnaeus, 1758)	D			E	30	1.5. - 30.6.
krap	<i>Cyprinus carpio</i> Linnaeus, 1758	T					
srebrni tolstolobik	<i>Hypophthalmichthys molitrix</i> (Valenciennes, 1844)	T					
sivi tolstolobik	<i>Hypophthalmichthys nobilis</i> (Richardson, 1845)	T					
beloplavuti globoček	<i>Romanogobio vladykovi</i> (Fang, 1943)	D	Z,H	2	V		
krap (divja oblika)	<i>Cyprinus carpio</i> Linnaeus, 1758	D	Z		E		
babica	<i>Barbatula barbatula</i> (Linnaeus, 1758)	D			O1		
navadna nežica	<i>Cobitis elongatoides</i> Bacescu & Maier, 1969	D	Z,H	2	V		
kapelj	<i>Cottus gobio</i> Linnaeus, 1758	D	H	2	V		

Legenda:

DT (domorodnost/tujerodnost vrst glede na okoliš): D – domorodna vrsta v okolišu, T – tujerodna vrsta v okolišu

U = Uredba o prosto živečih živalskih vrstah

Z	zavarovana vrsta
H	vrsta, katere habitat se varuje

HD = Habitatna direktiva - Evropsko pomembna vrsta

2	živalske vrste v interesu Evropske skupnosti, za ohranjanje katerih je treba določiti posebna ohranitvena območja
5	živalske vrste v interesu Evropske skupnosti, pri katerih za odvzem iz narave in izkoriščanje lahko veljajo ukrepi upravljanja

RS = Rdeči seznam - Pravilnik o ogroženih vrstah

E	prizadeta vrsta
V	ranljiva vrsta
O1	vrsta zunaj nevarnosti

P = Pravilnik o ribolovnem režimu

V Zagorskem ribiškem okolišu živi 27 vrst rib. Večina ribjih vrst (22) je domorodnih, pet vrst je tujerodnih: šarenka, ki jo posamič najdemo v nekaterih tekočih vodah Zagorskega ribiškega okoliša, sivi tolstolobik, srebrni tolstolobik ter beli amur, ki so prisotni le v ribnikih ter krap, ki je prisoten v ribnikih in v Savi

Med 27 vrstami je devet varovanih po Habitatni direktivi, med njimi je pet uvrščenih v prilogo II, dve v prilogo V, dve pa v prilogo II in V. Vrste, ki so uvrščene v prilogo II so t.i. evropsko pomembne vrste, katerih habitate je treba varovati.

Po Uredbi o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah se vrste, ki so v preglednici označene z oznako Z, varujejo kot živalske vrste, za katere je določen varstveni režim za varstvo živali in populacij. Uredba določa, da je živali teh vrst prepovedano zavestno poškodovati, zastrupiti, usmrtiti, odvzeti iz narave, loviti, ujeti ali vznemirjati. Navedene zavarovane vrste niso predmet ribolova, za zgornja dejanja si je potrebno pridobiti posebno dovoljenje Ministrstva za kmetijstvo in okolje. V Zagorskem ribiškem okolišu so to beloplavuti globoček, blistavec, navadna nežica in divja oblika krapa, za devet vrst se varuje njihov habitat. Varstveni cilji, ki so opredeljeni po tej uredbi vključujejo med drugim ohranjanje raznolikosti

habitata zavarovane vrste, zlasti pa ohranjanje tistih habitatov, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze zavarovane vrste (npr. mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje). Varstveni cilji vključujejo tudi ohranjanje celovitosti habitata oziroma povezovanja fragmentiranih delov habitata nazaj v celoto.

Na rdečem seznamu je devet vrst uvrščenih v kategorijo prizadetih vrst (E), štiri so uvrščene v kategorijo ranljivih vrst (V), dve pa v kategorijo vrste zunaj nevarnosti (O1). Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam določa, da je prizadeta vrsta (E) kategorija ogroženosti, v katero se uvrstijo vrste, katerih obstanek na območju Republike Slovenije ni verjeten, če bodo dejavniki ogrožanja delovali še naprej. Številčnost teh vrst se je zmanjšala na kritično stopnjo oziroma njihova številčnost zelo hitro upada v večjem delu areala. Ranljiva vrsta (V) je kategorija ogroženosti, v katero se uvrstijo vrste, za katere je verjetno, da bodo v bližnji prihodnosti prešle v kategorijo prizadete vrste, če bodo dejavniki ogrožanja delovali še naprej. Številčnost vrste se je v velikem delu areala zmanjšala oziroma se zmanjšuje. Oznaka O1 pa označuje vrste, ki so bile zavarovane s predhodno veljavno uredbo o zavarovanju ogroženih živalskih vrst in ki so trenutno zunaj nevarnosti, obstaja pa potencialna možnost njihove ponovne ogroženosti.

Ribolovne vrste imajo s Pravilnikom o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah predpisane najmanjše dolžine, pri katerih je dovoljen uplen in varstveno dobo (v času drsti), ko jih ni dovoljeno loviti. Izjema so tujerodne vrste, ki nimajo predpisane najmanjše dolžine uplena. Med vrstami evidentiranimi v preglednici (Preglednica 3) je 18 lovni vrst rib.

Razširjenost nekaterih v uplenu najpogostejše zastopanih ribjih vrst, ki jih je v skladu z Uredbo o ribjih vrstah, ki so predmet ribolova v celinskih vodah dovoljeno loviti v Zagorskem ribiškem okolišu, je prikazana v poglavju 5.5.

5.4 Dinamika ribjih populacij ribolovnih vrst

Z dinamiko ribje populacije je izraženo povečanje oziroma zmanjšanje velikosti posameznih ribjih populacij v časovni enoti. Odvisna je predvsem od stanja habitata ter življenjskih pogojev za ribe, plenilcev oziroma obsega plenjenja in velikosti uplena na ribolovno sezono. Vode Zagorskega ribiškega okoliša so glede na ekološke značilnosti uvrščene v alpsko hidroekoregijo. Hidroekoregija je pokrajinsko območje celinskih voda, ki ga označujejo različni abiotiki in biotiki dejavniki in je odraz geoloških, geomorfoloških, hidrogrfskih, hidroloških in geografskih posebnosti območja, zaradi katerih se je izoblikovala določena vodna flora in favna.

Preglednica 4: Naseljenost (ločeno salmonidi in ciprinidi) v vodotokih Srednjesavskega ribiškega območja [kg/ha].

Okoliš	Vodotok	Lokacija	Leto	ciprinidi	salmonidi	Skupaj
Zagorski ribiški okoliš	Medija	Izlake	2006	2,6	80,9	83,5
Zagorski ribiški okoliš	Medija	Razpotje	2010	7,8	32,4	40,2
Zagorski ribiški okoliš	Medija	Zagorje	2006	33,2	10,6	43,8
Zagorski ribiški okoliš	Pasjek	Pasjek	2010	3,1	5,0	8,1
Zagorski ribiški okoliš	Šklendrovec	izliv	2010	8,6	7,4	16,1

Vzorčenje ribjih združb s strani ZZRS poteka z elektroribolovom. Manjše, prebrodljive vodotoke, z globino vode pod 0,7 m, vzorčimo z brodenjem po vodi. Globlje vodotoke vzorčimo iz čolna.

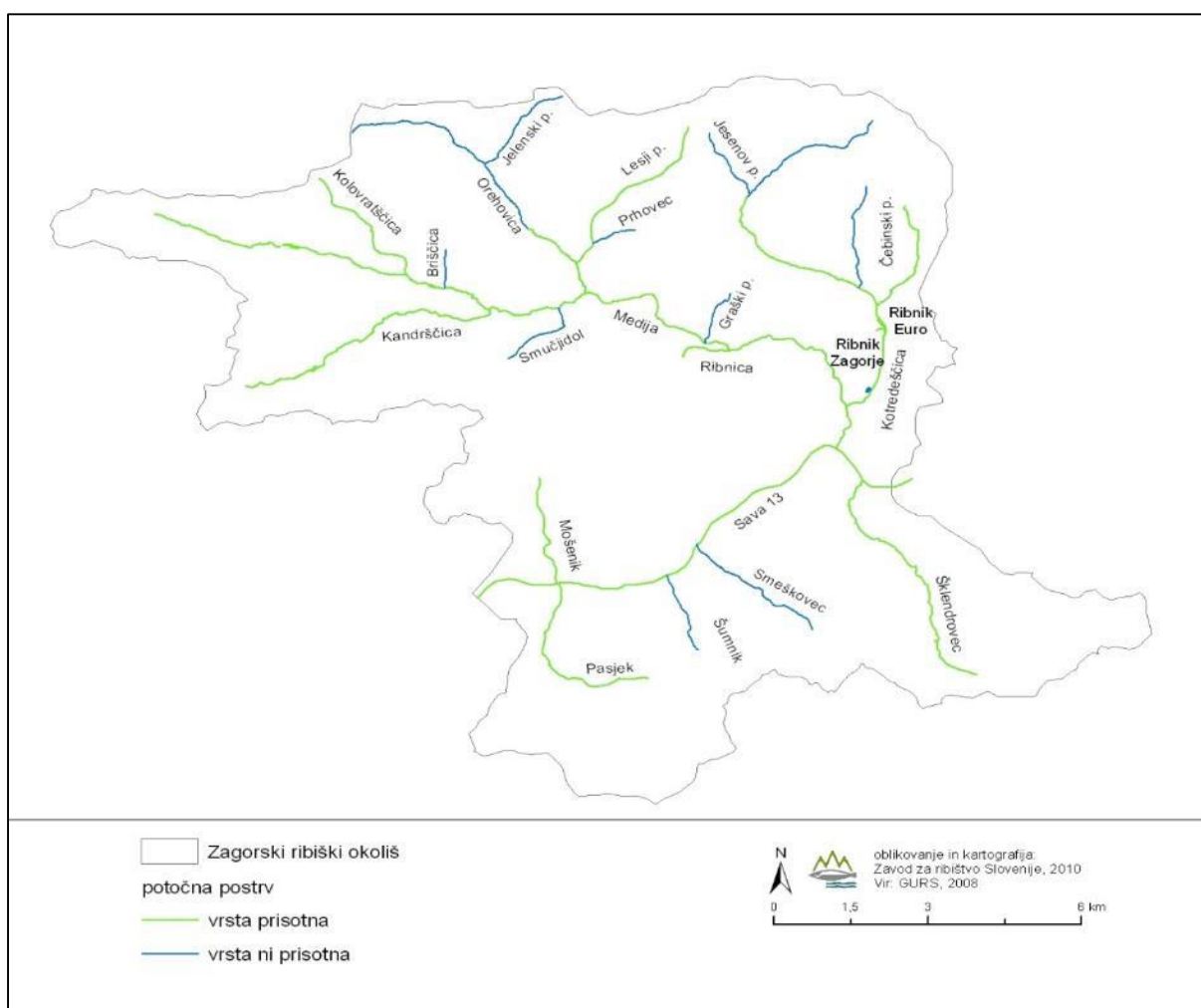
V Zagorskem ribiškem okolišu so bili vzorčeni le pritoki Save. Glede na vrstni sestav rib so pritoki Save v Zagorskem ribiškem okolišu na vzorčnih mestih mešanega značaja. V njih živijo tako salmonidne kot ciprinidne vrste rib.

Ocene naseljenosti rib in piškurjev v Zagorskem ribiškem okolišu so se gibale med 8,1 kg/ha v Pasjeku in 83,5 kg/ha v Mediji v Izlakah. Na obeh omenjenih vzorčnih mestih so prevladovali salmonidi, medtem ko so ciprinidi prevladovali v Mediji v Zagorju.

5.5 Podatki o razširjenosti posameznih vrst rib

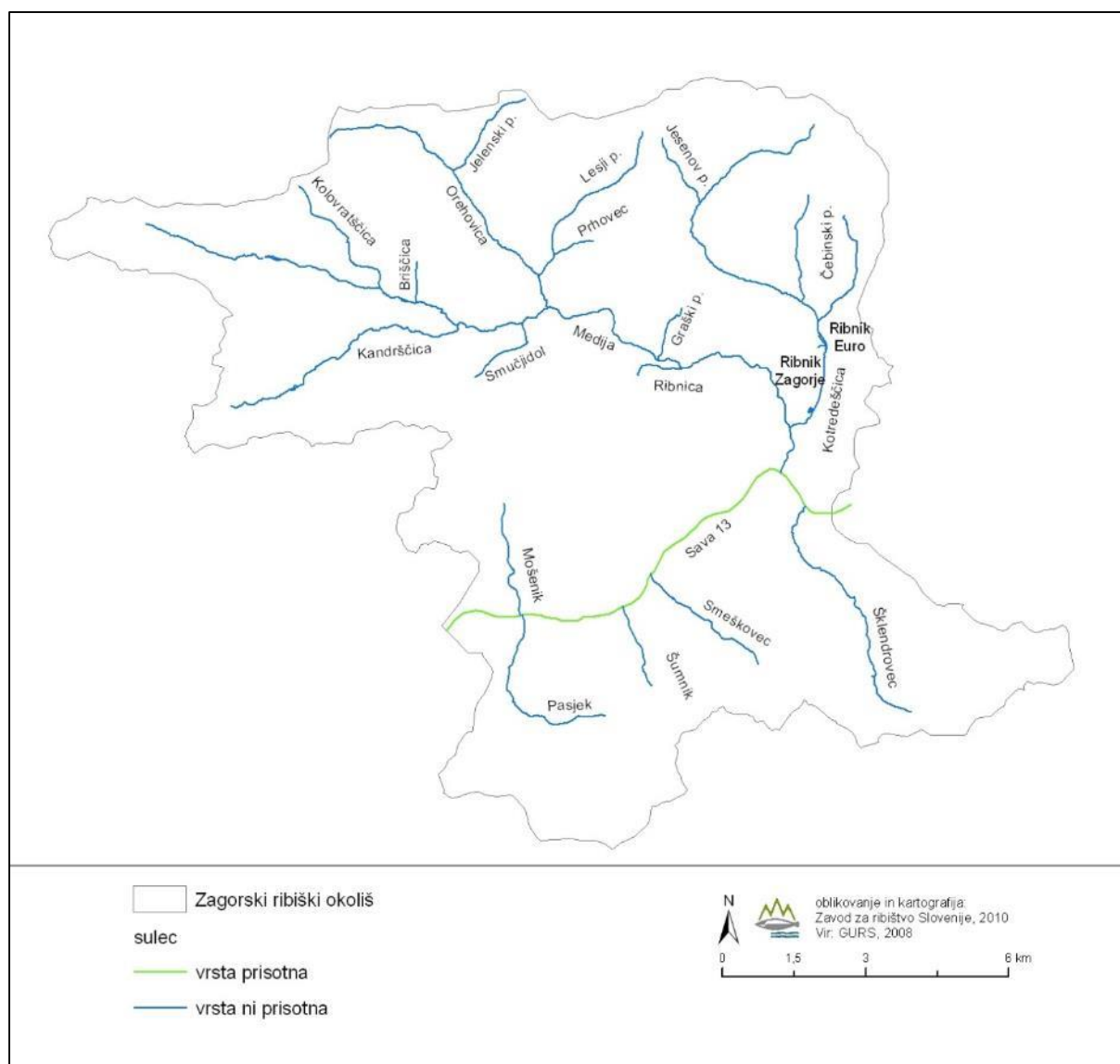
V tem poglavju je prikazana razširjenost nekaterih v uplenu najpogostejše zastopanih ribjih vrst, ki so prisotne v Zagorskem ribiškem okolišu in jih je v skladu z Uredbo o ribjih vrstah, ki so predmet ribolova v celinskih vodah dovoljeno loviti.

Razširjenost posameznih lovnih vrst rib je prikazana na podlagi podatkov o odlovih, poribljavanjih, uplenu in ihtioloških raziskavah. Podatki so prikazani na podlagi stanja na dan 31.12.2010, ko je bilo stanje revirjev različno od tistega, ki se uveljavlja z novim RGN 2017-2022. Zemljevidi razširjenosti posameznih vrst rib so tako izrisani glede na prostorske enote na dan 31.12.2010. Vir podatkov je ribiški kataster, kjer so v skladu s Pravilnikom o načrtovanju in poročanju v ribištvu podatki za posamezno vrsto, podani na najmanjšo prostorsko enoto – ribiški revir. Razširjenost posameznih vrst rib je zato okvirna in je v posameznih primerih zato potrebna pravilna interpretacija podatkov oziroma dodaten komentar k sliki, posebno v primerih, ko so pritoki opredeljeni kot enoten revir od izvira do izliva, dejansko pa je funkcionalni del revirja krajši. Določene vrste so tako prisotne samo v spodnjem delu revirja ali v izlivnem odseku, na sliki pa je njihova razširjenost prikazana od izvira do zliva.

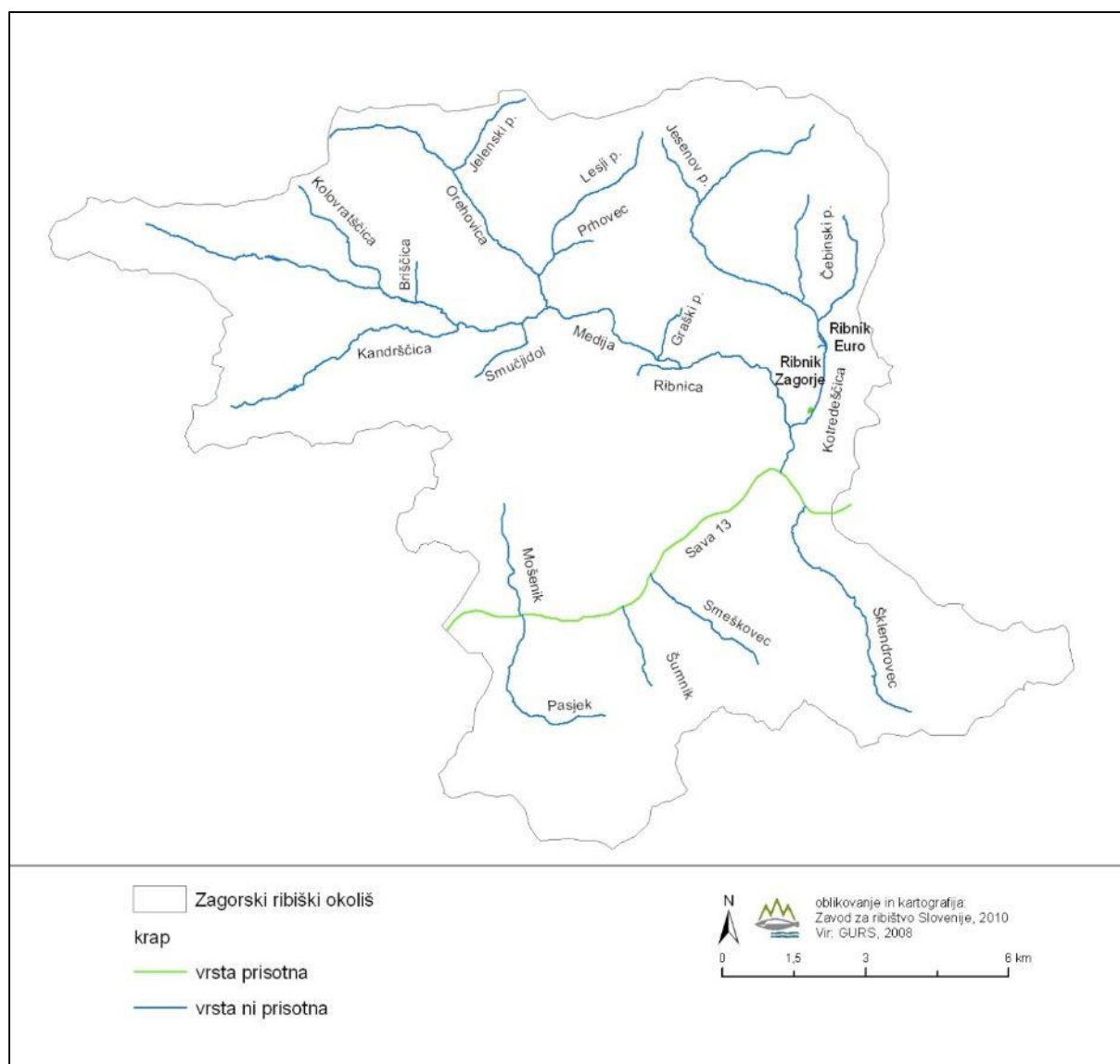
Slika 12: Razširjenost potočne postrvi v Zagorskem ribiškem okolišu

Potočna postrv je v Zagorskem ribiškem okolišu splošno razširjena vrsta. Živi v Savi in v večini njenih pritokov (Slika 12).

Slika 13: Razširjenost sulca, podusti, mreine in klena v Zagorskem ribiškem okolišu

Sulec je v Zagorskem ribiškem okolišu razširjen le v reki Savi (Slika 13). Podust, mreina in klen imajo enako razširjenost kot sulec.

Slika 14: Razširjenost krapa v Zagorskem ribiškem okolišu

Krap je v Zagorskem ribiškem okolišu razširjen v reki Savi in v ribniku Zagorje (Slika 14).

6 Vplivi na ribiški okoliš

6.1 O posegih, ki vplivajo na vode v ribiškem okolišu

Posegi v vodotoke so se po poplavih v letu 2007 in 2010 povečali. Prevladujejo sanacije poškodb zaradi poplav. Sanacije se izvajajo v skladu z Zakonom o vodah in ob upoštevanju temeljnih načel varstva okolja, upravljanja z vodami ter z vodnimi in priobalnimi zemljišči; kljub temu izvedene sanacije poslabšujejo življenjsko okolje za domorodne vrste rib (RD Zagorje ob Savi, 2019, ustni vir).

6.2 Onesnaženja

V Zagorskem ribiškem okolišu je poleg neurejenih kanalizacij eden od večjih onesnaževalcev kmetijstvo. Kmetovanje na obvodnih zemljiščih je nekontrolirano.

Pogosto se kmetuje vse do vodnega telesa, poliva se gnojivka in umetna gnojila ter uničuje škodljivce s fitofarmacevtskimi sredstvi, ki se izpirajo neposredno v vodotoke (RD Zagorje ob Savi, 2019, ustni vir).

6.3 Ribojede ptice

V Zagorskem ribiškem okolišu sta od ribojedih ptic prisotna veliki kormoran in siva čaplja, slednja zaradi vse večje populacije dela veliko škode tako v ribolovnih revirjih, še bolj pa v gojitvenih potokih, kjer je uspeh sonaravne gojitve zaradi tega zelo slab. Kormoran se pojavlja predvsem na reki Savi v zimskem času, posamezni osebki pa ostanejo tu celo leto (RD Zagorje ob Savi, 2019, ustni vir).

6.4 Drugi vplivi

Prisotne pomembne obremenitve na vodnem telesu SI1VT557 VT Sava Litija – Zidani Most točkovnega izvora so: komunalna odpadna voda (emisije organskih onesnaževal) in industrijska odpadna voda (emisije organskih onesnaževal, emisij hranil). Pomembne hidrološke obremenitve so: raba tal na prispevni površini. (Podatki o vodnih telesih površinskih voda, 2018).

7 Podatki o izvajalcu ribiškega okoliša (Obrazec IZV)

7.1 Ime in naslov oziroma naziv in sedež

Ribiška družina Zagorje ob Savi, Naselje Srečka Kosovela 2 b, 1410 Zagorje ob Savi.

7.2 Identifikacijska številka

Matična številka: 5006678, davčna številka: 49234480.

7.3 Podatki o registraciji

UO Zagorje, vpis v register društev št. 91 z dne 30.9.1976.

7.4 Kopija odločbe o podelitvi koncesije

Koncesijska Odločba o izbiri koncesionarja številka 34200-6/2008/34 z dne 14.10.2008, s katero je bila za koncesionarja v Zagorskem ribiškem okolišu izbrana Ribiška družina Zagorje, je dodana kot Priloga V.

7.5 Kopija koncesijske pogodbe

Koncesijska pogodba št. 3420-189/2008/1, s katero je bila za koncesionarja za izvajanje ribiškega upravljanja v Zagorskem ribiškem okolišu izbrana Ribiška družina Zagorje, je dodana kot Priloga IV.

7.6 Ime in priimek, telefon, elektronska pošta odgovorne osebe in strokovnih delavcev v ribištvu

V spodnji preglednici so prikazane odgovorna oseba in strokovni delavci koncesionarja za izvajanje ribiškega upravljanja v Zagorskem ribiškem okolišu, Ribiške družine Zagorje.

Preglednica 5: Odgovorna oseba in strokovni delavci

Odgovorna oseba/strokovni delavci	Ime	Priimek	Mobilni telefon	e-naslov
predsednik	Stanislav	Poznič	041 775456	-
blagajnik	Marko	Zaletel	040 661071	marko.zaletel@siol.net
gospodar	Slavko	Bokal	041 548440	-
tajnik	Janez	Smrkolj	041 362578	jano.smrkolj59@gmail.com

7.7 Članstvo

V spodnji preglednici je prikazana sestava in število članov Ribiške družine Zagorje za leto 2016.

Preglednica 6: Število in sestava članov

Vrsta člana	Moški	Ženske	
polnoletni ribiči	89	2	
mladi ribiči	26	1	
častni člani	5	0	
pripravniki	2	0	
skupaj	122	3	125

7.8 Oprema za izvajanje ribiškega upravljanja

V spodnji preglednici je prikazana vrsta in število opreme za izvajanje ribiškega upravljanja, s katero razpolaga Ribiška družina Zagorje ob Savi.

Preglednica 7: Število in vrsta opreme za izvajanje ribiškega upravljanja

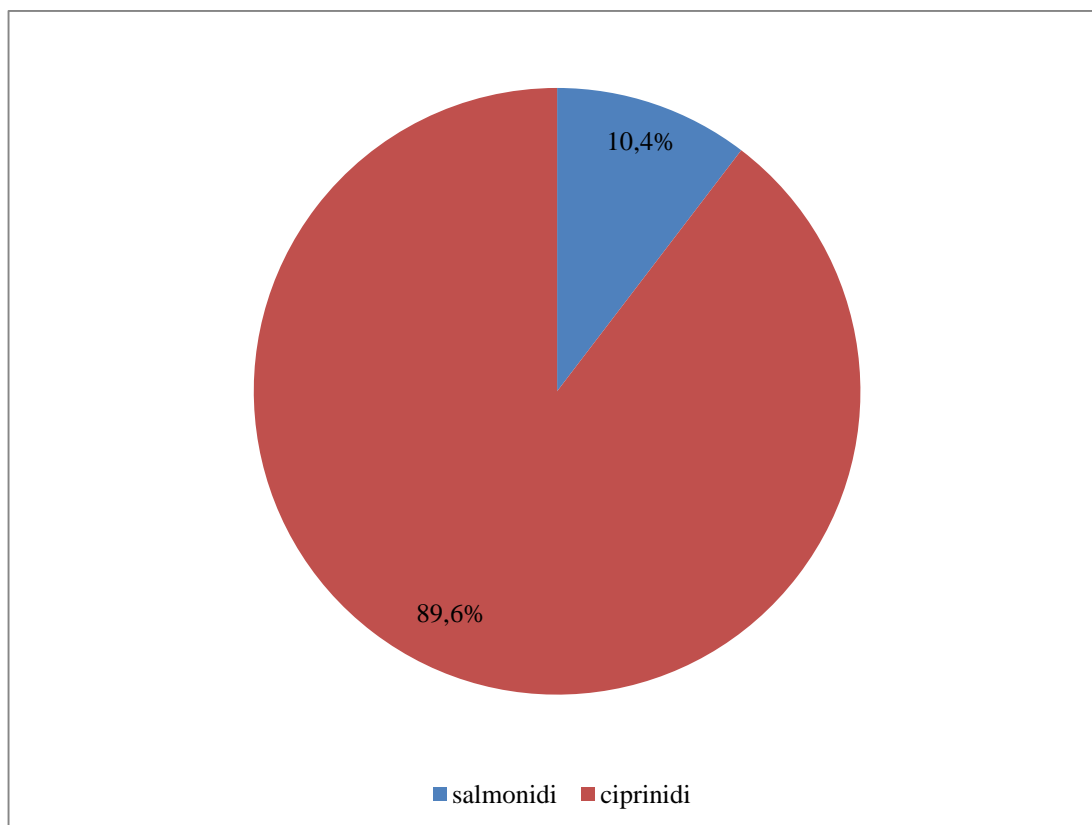
Vrsta opreme	Število	Leto proizvodnje
terenski avto	0	
tovornjak za transport rib	1	
nahrbtni elektroagregat	1	
cisterna za transport rib	1	

8 Analiza izvajanja ribiškega upravljanja v preteklem obdobju načrtovanja

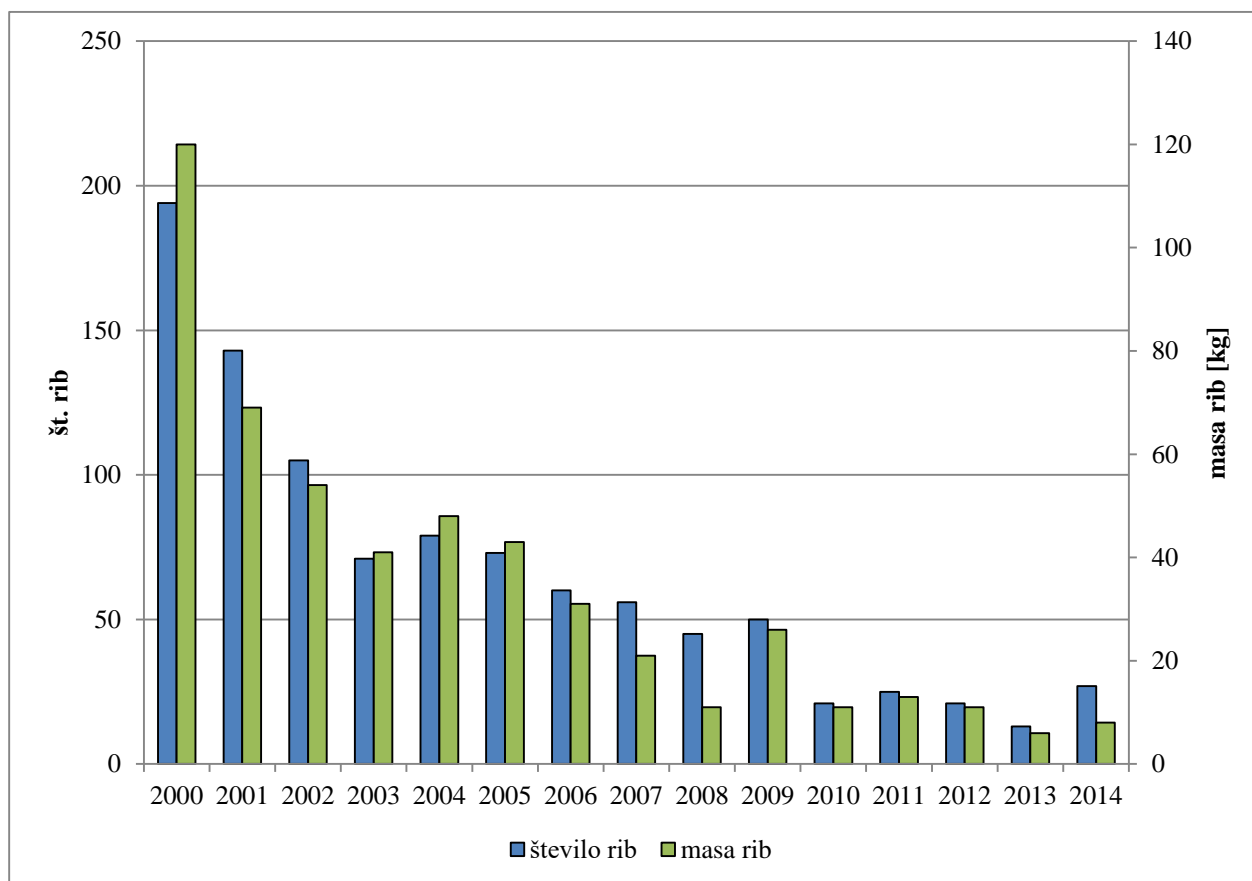
Analiza izvajanja ribiškega upravljanja je izdelana na podlagi podatkov ribiškega katastra, ki ga vodi Zavod za ribištvo Slovenije. Podatki o uplenu, ribolovnih dnevih, poribljavanjih kot tudi drugi podatki o izvajanju ribiškega upravljanja v posameznih ribiških okoliših, se v ribiškem katastru vodijo na podlagi letnih poročil, ki jih izdelajo ribiške družine. Ribiški kataster je dinamična podatkovna zbirka, kjer se podatki lahko dnevno spreminjajo. Za analizo ribiškega upravljanja v posameznih ribiških okoliših v preteklem petnajst-letnem obdobju oziroma analizo uplena posameznih vrst rib v obdobju 1986-2014, so bili uporabljeni podatki na dan 31.12.2014.

8.1 Količina in struktura uplena ribolovnih vrst v preteklem obdobju načrtovanja

V Zagorskem ribiškem okolišu je bilo v obdobju 2000-2014 v ribolovnih revirjih uplenjenih več rib iz skupine ciprinidnih vrst kot pa iz skupine salmonidnih vrst (Slika 15). V skupnem uplenu predstavlja povprečni letni uplen ciprinidnih vrst rib po številu uplenjenih rib 89,6 %, delež salmonidnih vrst pa 10,4 %.

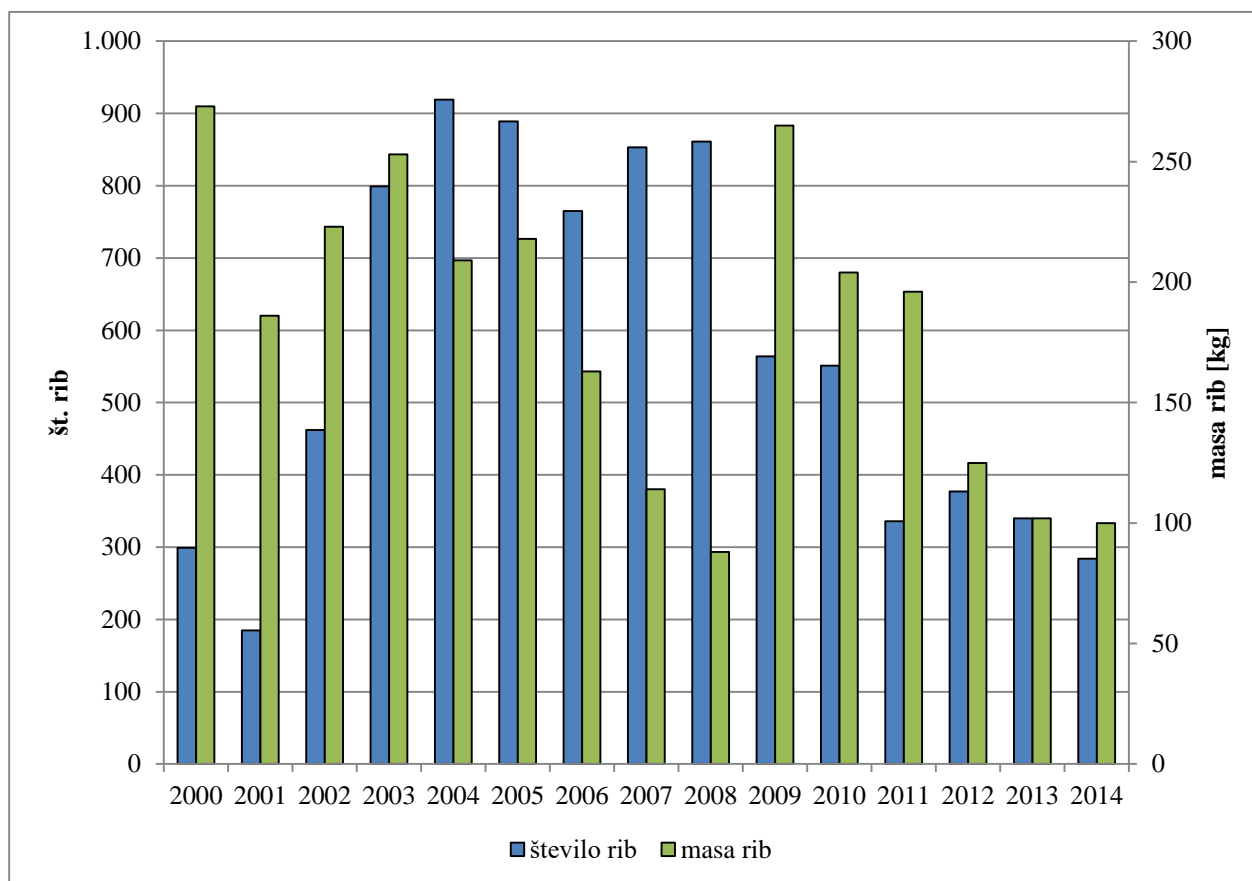

Slika 15: Delež (%) števila uplenjenih salmonidnih in ciprinidnih vrst rib v obdobju 2000-2014

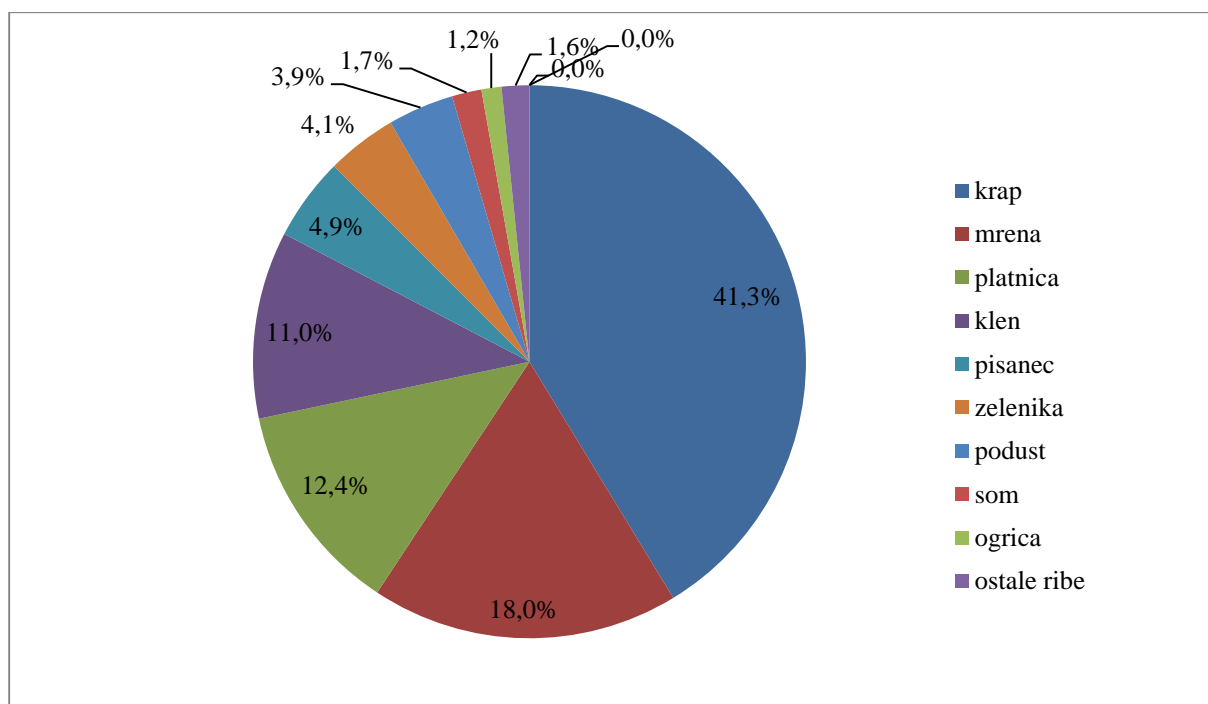
Slika 16: Letni uplen (število in masa) salmonidnih vrst rib v skupnem uplenu v obdobju 2000-2014

V obdobju 2000-2014 so ribiči uplenili 983 rib iz skupine salmonidnih vrst, katerih masa je bila skupno 513 kg. Celoten uplen salmonidnih vrst v opazovanem obdobju predstavlja potočna postrv. Njen povprečni letni uplen je bil 66 rib v skupni masi 4 kg. Uplen je bil največji (Slika 16) leta 2000, ko so ribiči uplenili 194 rib in najmanjši v letu 2013, 13 rib.

Slika 17: Letni uplen (število in masa) ciprinidnih vrst rib v skupnem uplenu v obdobju 2000-2014

V obdobju 2000-2014 so ribiči uplenili 8.484 rib iz skupine ciprinidnih vrst, katerih masa je bila skupno 2,7 t. Povprečni letni uplen je bil 566 rib v skupni masi 181 kg. Uplen je bil največji glede na št. uplenjenih rib (Slika 17) leta 2004 (919) in najmanjši v letu 2001 (185).

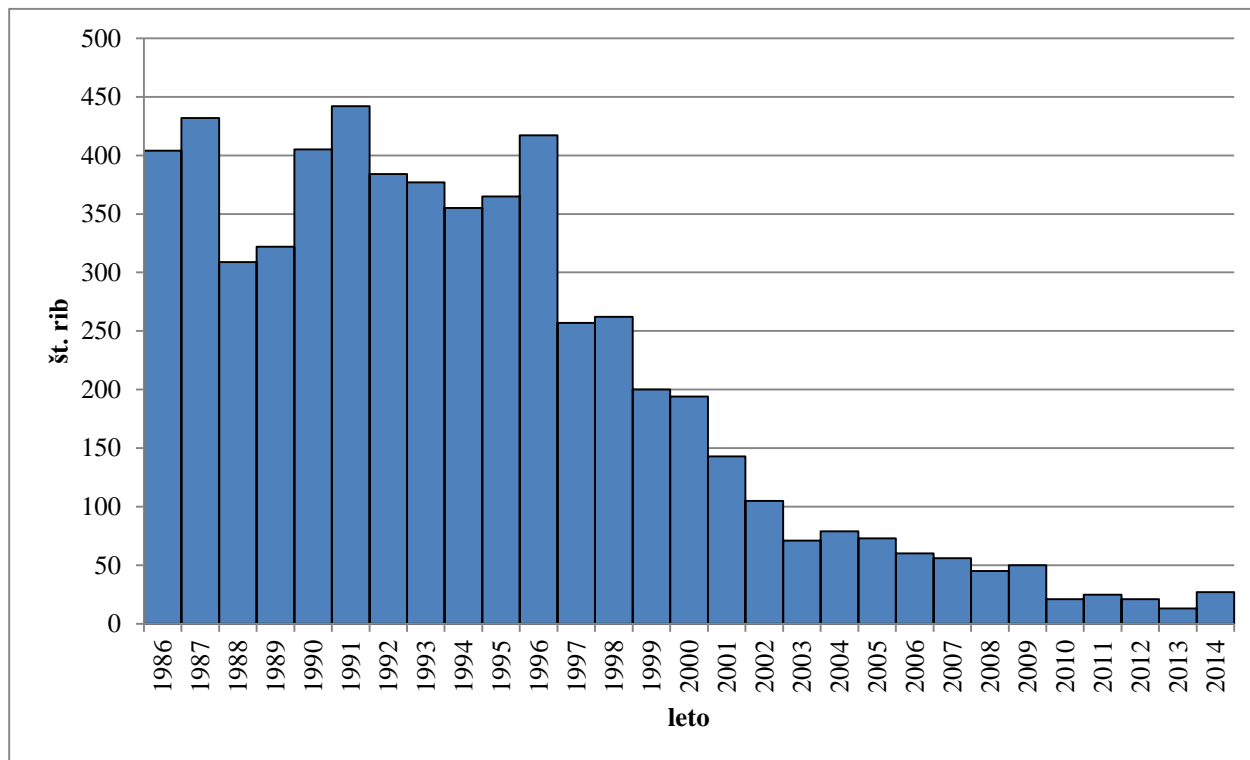

Slika 18: Deleži posameznih vrst v povprečnem letnem uplenu (kg) ciprinidov v obdobju 2000-2014

Največji delež v uplenu ciprinidnih vrst rib v Zagorskem ribiškem okolišu glede na maso uplenjenih rib (Slika 18) ima krap (41,3 %), sledijo mrena (18,0 %), platnica (12,4 %), klen (11,0 %), pisanec (4,9 %), zelenika (4,1 %), podust (3,9 %), som (1,7 %), ogrica (1,2 %) in ostale vrste (sivi tolstolobik, pohra, rdečeperka), katerih skupen delež v uplenu predstavlja 1,6 %.

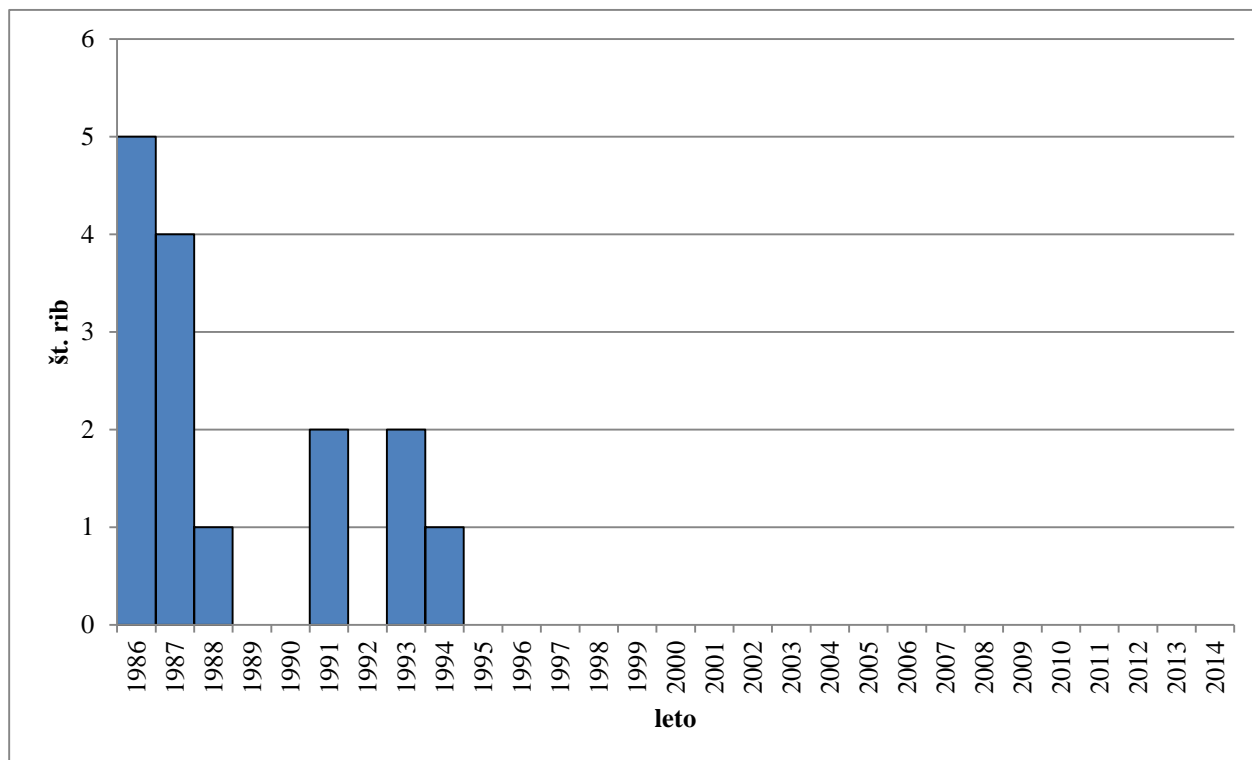
Od salmonidnih vrst rib je v uplenu zastopana samo potočna postrv.

V nadaljevanju je prikazan uplen posameznih salmonidnih in ciprinidnih vrst rib v obdobju 1986-2014.

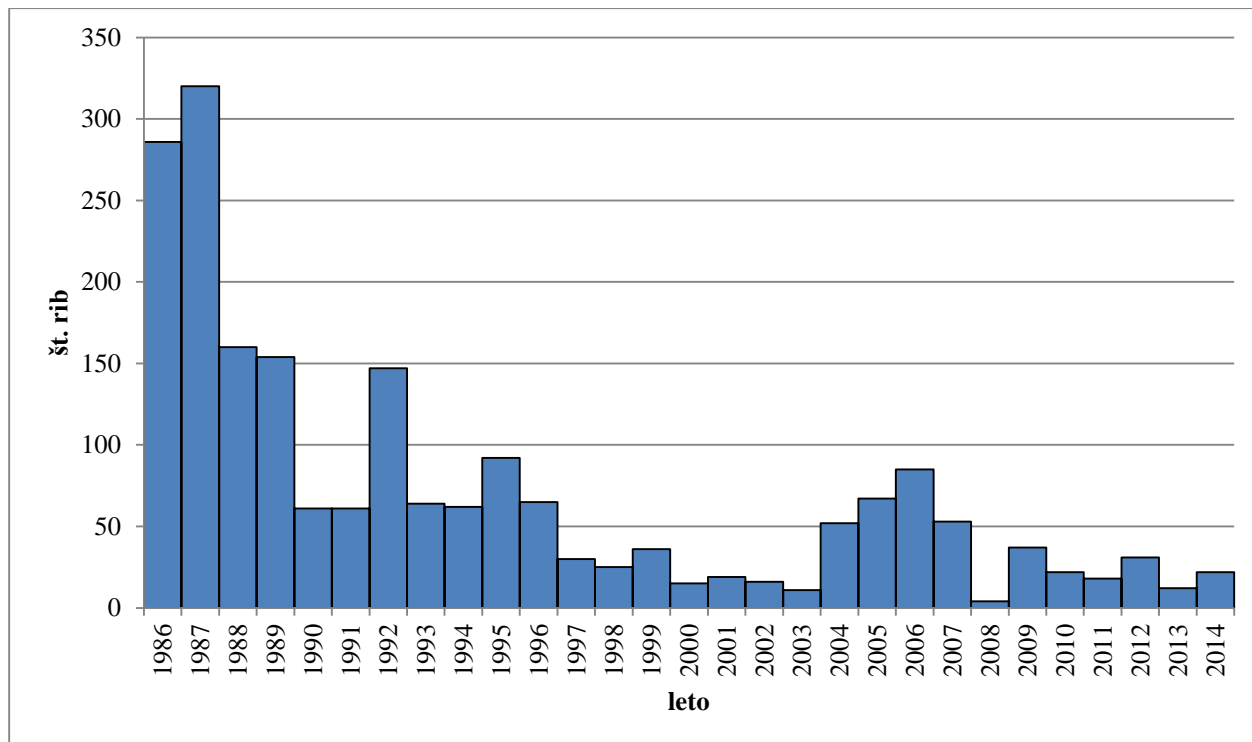
Slika 19: Uplen (število rib) potočne postrvi v obdobju 1986-2014

Na sliki (Slika 19) je prikazan uplen potočne postrvi v obdobju 1986-2014 v Zagorskem ribiškem okolišu. Uplen potočne postrvi močno pada. V začetnem obdobju, v letih 1986-1996 se je uplen gibal v mejah med 300 in 450 uplenjenih rib. Po letu 1996 je letni uplen pričel hitro upadati in po letu 2007 ni več presegel 50 rib. Največji uplen obdobja je bil zabeležen leta 1991 (442) in najmanjši leta 2013 (13).

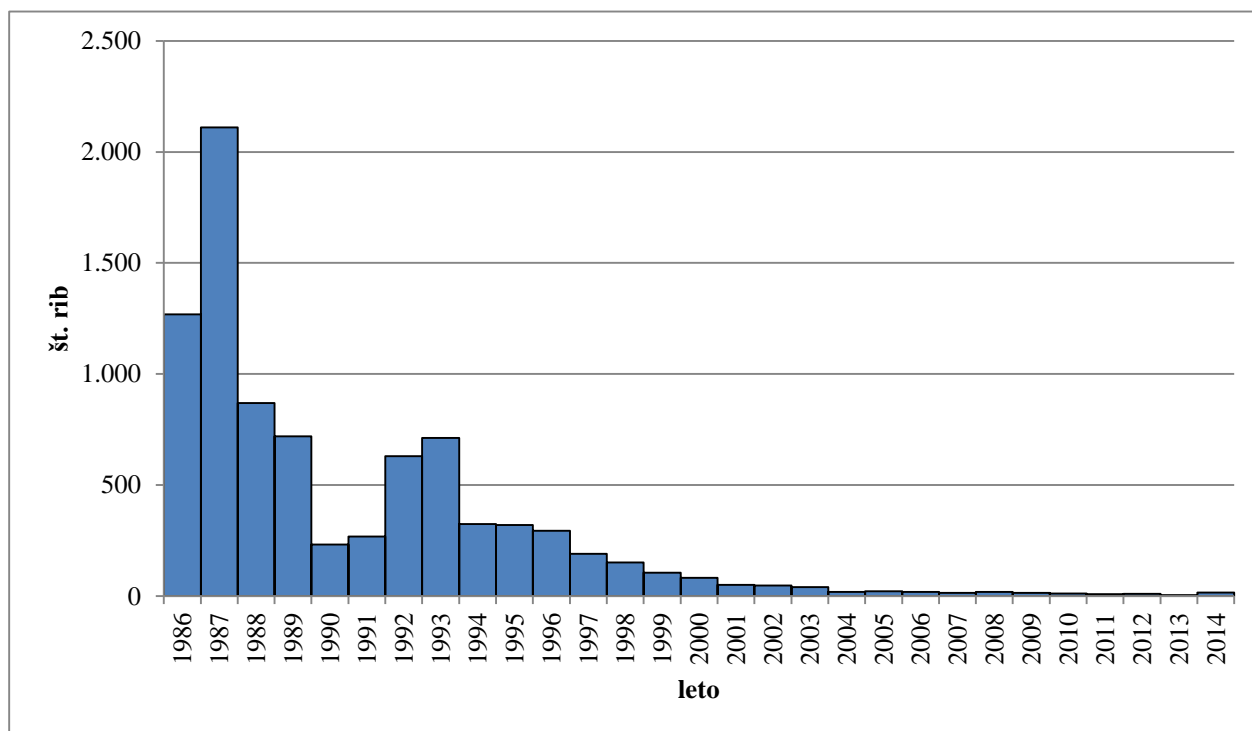
Slika 20: Uplen (število rib) sulca v obdobju 1986-2014

Na sliki (Slika 20) je prikazan uplen sulca v obdobju 1986-2014 v Zagorskem ribiškem okolišu. V celotnem obdobju je bilo letno uplenjenih skupaj 15 sulcev, zadnji v letu 1994. Največ jih je bilo uplenjenih leta 1986 in sicer pet.

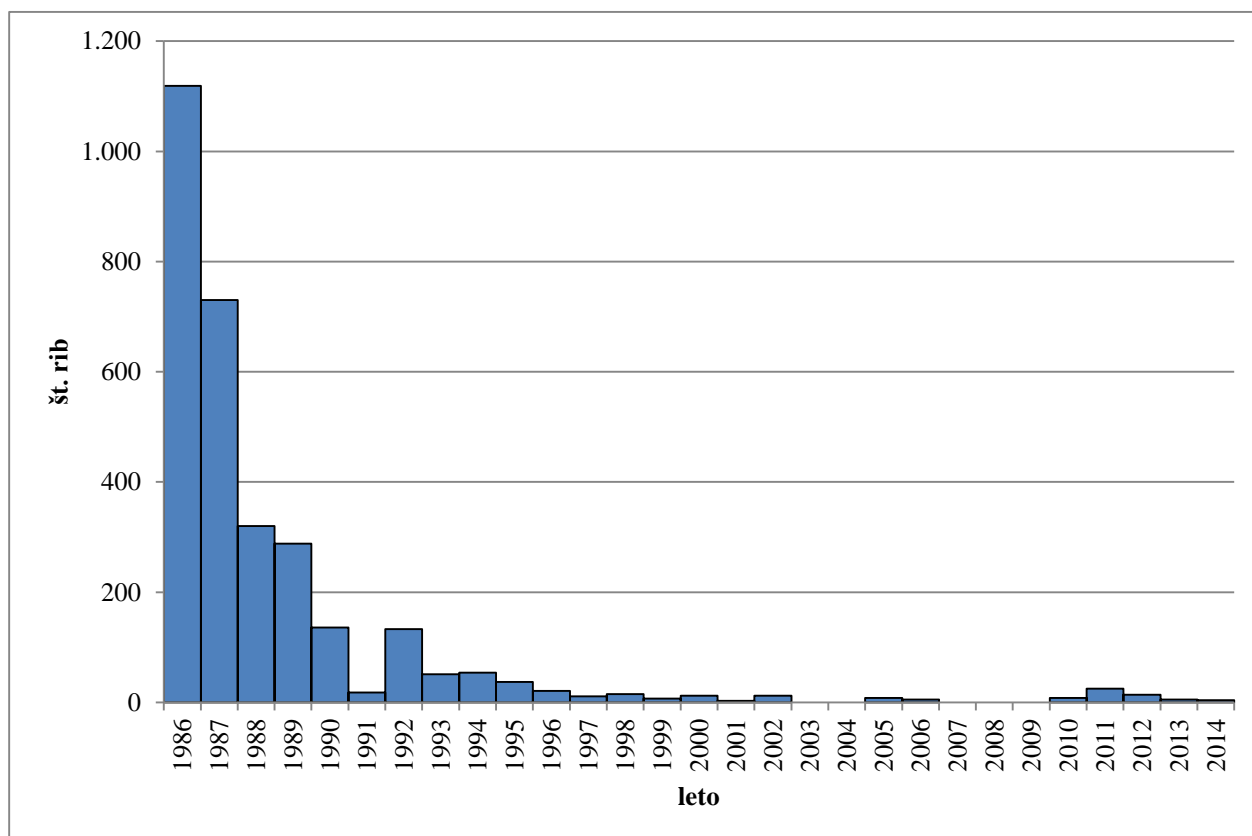
Slika 21: Uplen (število rib) platnice v obdobju 1986-2014

Na sliki (Slika 21) je prikazan uplen platnice v obdobju 1986-2014 v Zagorskem ribiškem okolišu. Izražena je tendenca upadanja uplena. Največji uplen obdobja je bil zabeležen leta 1987, ko so ribiči uplenili 320 platnic, najmanjši pa leta 2008 (4).

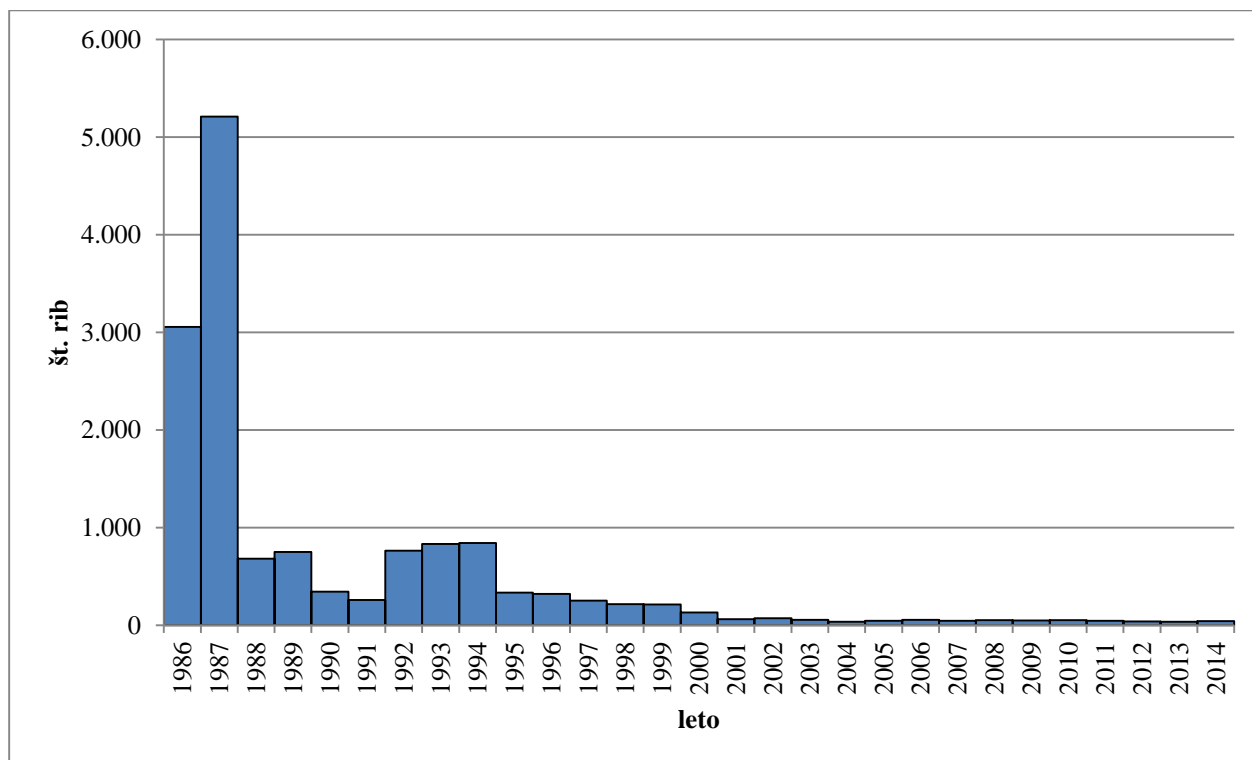
Slika 22: Uplen (število rib) klena v obdobju 1986-2014

Na sliki (Slika 22) je prikazan uplen klena v obdobju 1986-2014 v Zagorskem ribiškem okolišu. Izražena je tendenca upadanja uplena. Največji uplen obdobja je bil zabeležen leta 1987, ko so ribiči uplenili 2.110 klenov in najmanjši leta 2013, uplenjenih je bilo zgolj 5 klenov.

Slika 23: Uplen (število rib) podusti v obdobju 1986-2014

Na sliki (Slika 23) je prikazan uplen podusti v obdobju 1986-2014 v Zagorskem ribiškem okolišu. Izražena je močna tendenca upadanja uplena. Največji uplen obdobja je bil zabeležen leta 1986, ko so ribiči uplenili 1.119 podusti in najmanjši v letih 2003, 2004 in 2007-2008, ko uplena ni bilo .

Slika 24: Uplen (število rib) mreže v obdobju 1986-2014

Na sliki (Slika 24) je prikazan uplen mrene v obdobju 1986-2014 v Zagorskem ribiškem okolišu. Izražena je močna tendenca upadanja uplena. Podobno kot pri ostalih vrstah rib je bil uplen največji v prvih dveh letih obdobja. Največji uplen je bil zabeležen leta 1987, ko so ribiči uplenili 5.210 mren, najmanjši pa leta 2004 in 2013 (35).

8.2 Odlovi in smukanja plemenk prostoživečih domorodnih vrst rib

Preglednica 8: Odlovi in smukanja plemenk prostoživečih domorodnih vrst rib 2000-2014

Revir	Vrsta	Št. odlovljenih		Št. osmukanih iker	Namen smukanja	Leto
		(Ž)	(M)			
Medija 1	potočna postrv	10	30	-	prodaja iker	2000
Pasjek	potočna postrv	5	28	-	prodaja iker	2000
Medija 1	potočna postrv	15	41	-	prodaja iker	2001
Pasjek	potočna postrv	7	32	-	prodaja iker	2001
Medija 2	potočna postrv	270	65	-	prodaja iker	2008
Medija 2	potočna postrv	250	30	90.000	za sonaravno gojitev	2009
Medija 2	potočna postrv	350	80	85.000	za sonaravno gojitev	2010
Medija 2	potočna postrv	300	50	80.000	za sonaravno gojitev	2011
Medija 2	potočna postrv	300	50	70.000	za sonaravno gojitev	2012
Medija 2	potočna postrv	150	30	70.000	za sonaravno gojitev	2013
Medija 2	potočna postrv	92	28	70.000	za sonaravno gojitev	2014

V obdobju 2000-2014 so člani Ribiške družine Zagorje v potokih Medija in Pasjek smukali potočne postrvi. Ikre so bile namenjene nadaljnji gojitvi za potrebe poribljavanja, večinoma v Zagorskem ribiškem okolišu, do leta 2009 pa za prodajo v druge ribiške okoliše.

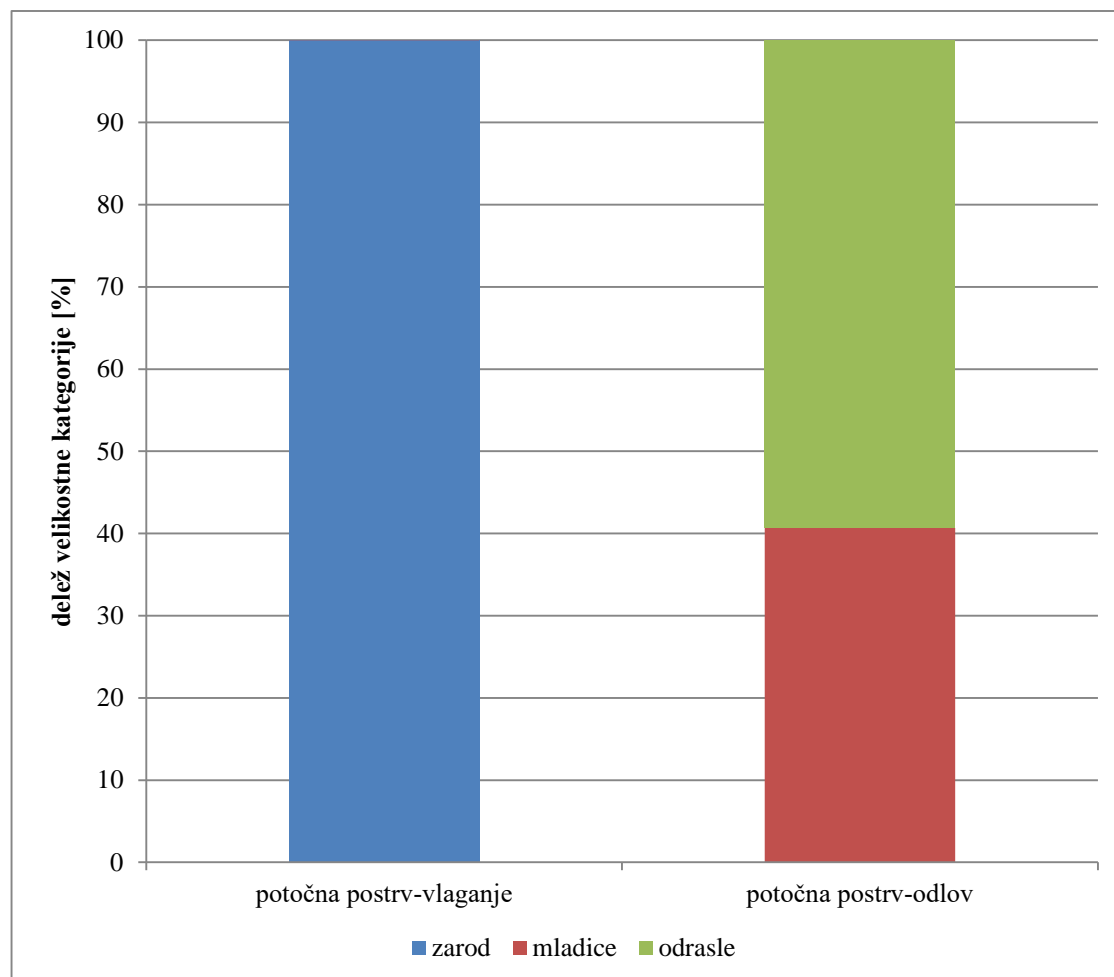
8.3 Sonaravna gojitev

Sonaravna gojitev se začne z odvzemom spolnih celic s smukanjem spolno zrelih rib v naravi ali v ribogojnici. Odvzem spolnih celic v naravi je načrtovan in omejen v obsegu, ki je primeren in v skladu z načelom trajnostne rabe in s potrebami izvajanja ribiškega upravljanja v posameznem ribiškem okolišu. V ribogojnici je dovoljen odvzem spolnih celic od plemenk, ki so vzrejene iz iker pridobljenih od domorodnih rib iz narave. Oplojene ikre se nato valijo v ribogojnicah, kjer je v nadzorovanih pogojih preživetje mnogo večje kot v naravi. Ikre z očmi oziroma zarod se nato vrne v naravno okolje, večinoma v gojitvene potoke. Sledi faza priraščanja v naravnem okolju, ki praviloma traja dve leti, lahko tudi več ali manj, odvisno pač od produktivnosti in hitrosti rasti v posameznem revirju. Običajno je cikel sonaravne gojitve dvoletni, v nekaterih delih z bolj zaostrenimi pogoji, kjer je priraščanje mladice počasnejše, lahko tudi tri ali večletni. Ob koncu ciklusa se mladice z elektroribolovom izlovijo in v okviru vzdrževalnih poribljavanj preselijo v ribolovne revirje.

Sonaravna gojitev se lahko izvaja na dva načina: z vložitvijo zaroda na začetku ciklusa sonaravne gojitve (klasičen način opisan v prejšnjem odstavku) in odlovom mladice na koncu gojitvenega ciklusa. Drugi način, tako imenovani novi način, se izvaja brez vlaganja zaroda, vsake tri leta se odlovijo dve oziroma tri letne mladice. Vse druge ribe ciljne vrste in vse druge ribe spremljevalnih vrst se po elektroodlovu žive vrnejo v gojitveni revir. Sonaravna gojitev se izvaja v skladu z ekosistemskimi značilnostmi območja in potrebami posameznega ribiškega okoliša.

Sonaravna gojitev se lahko izvaja na dva načina: z vložitvijo zaroda na začetku ciklusa sonaravne gojitve (klasičen način) in odlovom mladice na koncu ciklusa. Drugi način, tako imenovani novi način se izvaja brez vlaganja zaroda, vsake tri leta (lahko daljši cikel) se odlovijo odrasle ribe na način, da v potoku ostane dovolj veliko število drstnic. Vse druge ribe ciljne vrste in vse druge ribe spremljevalnih vrst se po elektroodlovu žive vrnejo v gojitveni revir oziroma ostanejo v vodi. Sonaravna gojitev se izvaja v skladu z ekosistemskimi značilnostmi območja in potrebami posameznega ribiškega okoliša.

V Zagorskem ribiškem okolišu je devet revirjev s statusom gojitvenega revirja (G1) za sonaravno gojitev domorodnih salmonidnih vrst rib. To so revirji: Kandrščica 1, Kolovratščica, Lesji potok, Medija 1, Orehovica 1, Orlek, Pasjek, Ribnica, Šklendrovec 1. Način sonaravne gojitve je v osmih revirjih potekal na klasičen način, z vlaganjem zaroda na začetku ciklusa in odlovi mladice ter odraslih rib na koncu ciklusa sonaravne gojitve, v revirju Orehovica 1 pa se gojitev ni izvajala. Skupaj je bilo v tem času vloženih 840.000 kosov zaroda in 214 mladice (Slika 25).

Slika 25: Poribljavanja in odlovi salmonidnih vrst rib v gojitvenih revirjih glede na delež velikostne kategorije v obdobju 2000-2014

V obdobju 2000-2014 je bilo v vseh gojitvenih revirjih Zagorskega ribiškega okoliša odlovljenih 26.214 potočnih postrvi, od tega 10.660 mladice in 15.554 odraslih rib.

Vlaganja rib so v ribiškem katastru evidentirana v različnih velikostnih kategorijah rib: do 5 cm, od 5-9 cm, 9-12 cm, 12-15 cm, 15-20 cm, 20-30 in 30-50 cm, v posameznih obrazcih pa so velikostne kategorije še bolj razdeljene. Zaradi boljše preglednosti so različne velikostne kategorije pri prikazovanju poribljavanj združene v tri osnovne in sicer:

1. zarod (do 5 cm)
2. mladice (od 5-20 cm)
3. odrasle ribe (nad 20 cm).

Izjema so sulec, ščuka, smuč, som in bolen, za katere se kot odraslo ribo smatra dolžina več kot 50 cm.

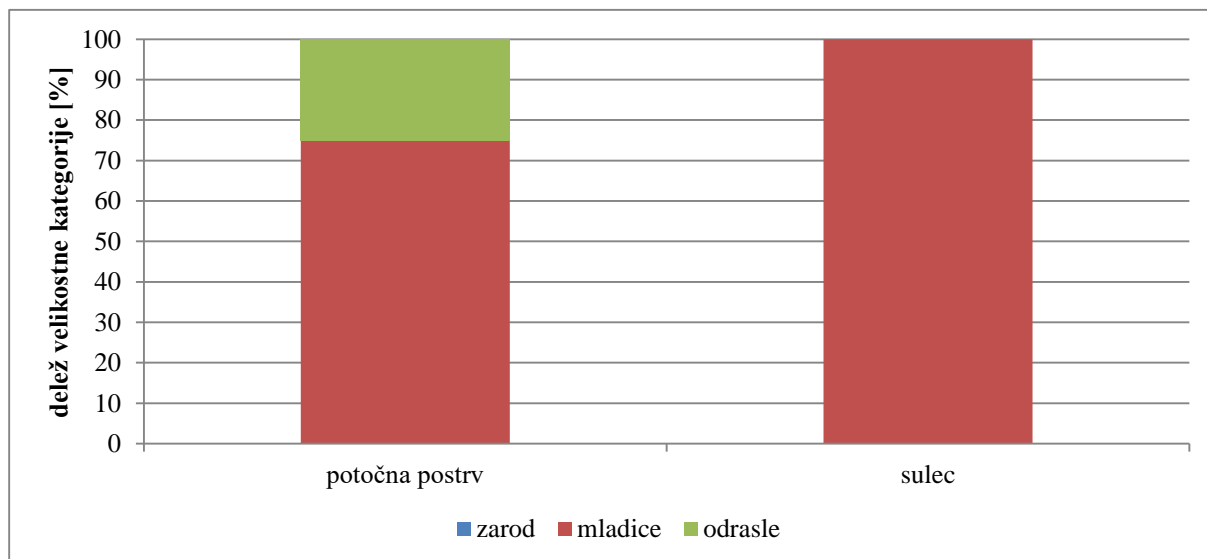
Glede na število vloženega zaroda in mladice je bil uspeh sonaravne gojitve v obdobju 2000-2014 3 %. Doseženi uspeh vzreje lahko označimo za slab rezultat. Po dosedanjih izkušnjah in analizah sonaravne gojitve se šteje, da je uspeh sonaravne vzreje dober, kadar je izplen večji od 10%, srednje dober kadar je med 5% in 10% in slab, če je manjši od 5%.

Preglednica 9: Uspeh sonaravne gojitve v posameznih revirjih Zagorskega ribiškega okoliša

Revir	Vloženo		Odlovljeno		Uspeh (%)
	zarod	mladice	mladice	odrasle	
Kandrščica 1	160.000	0	1.167	3.042	2,6
Kolovratščica	140.000	0	1.593	845	1,7
Lesji potok	45.000	0	134	931	2,4
Medija 1	140.000	214	1.584	4.787	4,5
Orlek	45.000	0	2	834	1,9
Pasjek	150.000	0	1.917	1.914	2,6
Ribnica	55.000	0	726	866	2,9
Šklendrovec 1	105.000	0	3.537	2.335	5,6

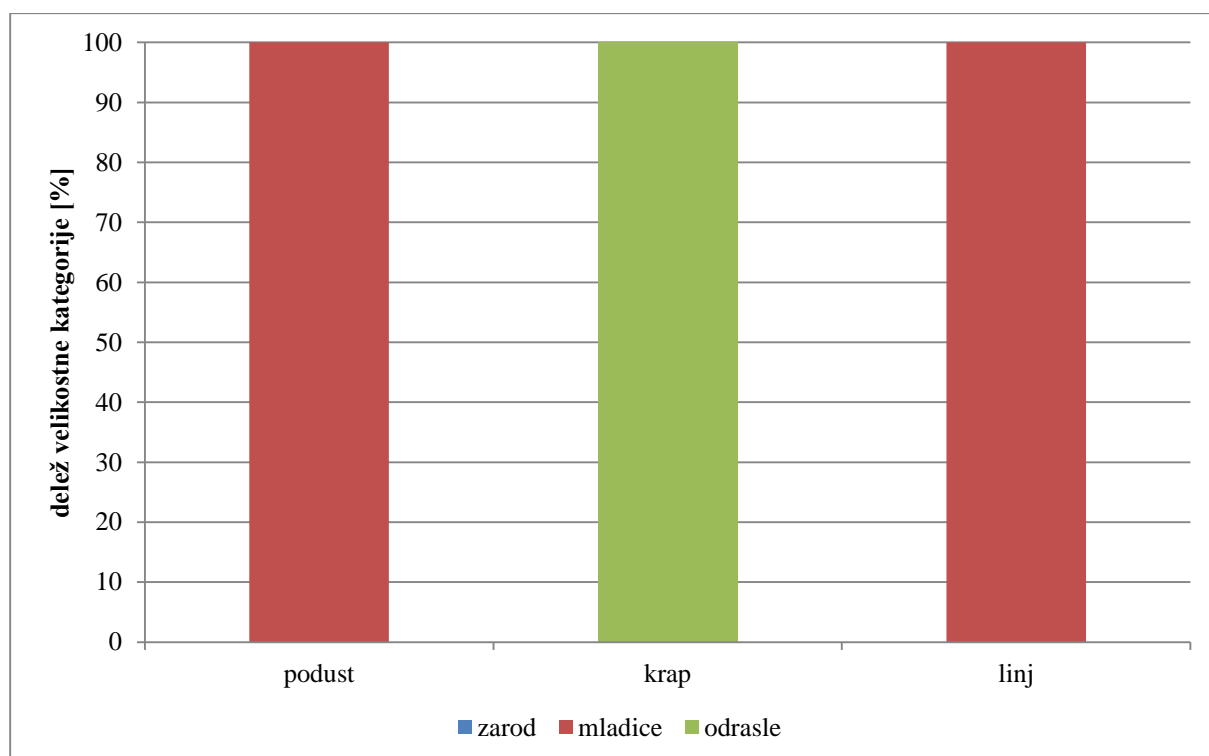
8.4 Poribljavanja ribolovnih revirjev

Od salmonidnih vrst rib so se redno izvajala poribljavanja dveh domorodnih vrst, potočne postrvi in sulca. Poribljavanja tujerodne šarenke v Zagorskem ribiškem okolišu v obdobju 2000-2014 ni bilo.

Slika 26: Poribljavanja salmonidnih vrst rib v ribolovne revirje glede na delež velikostne kategorije v obdobju 2000-2014

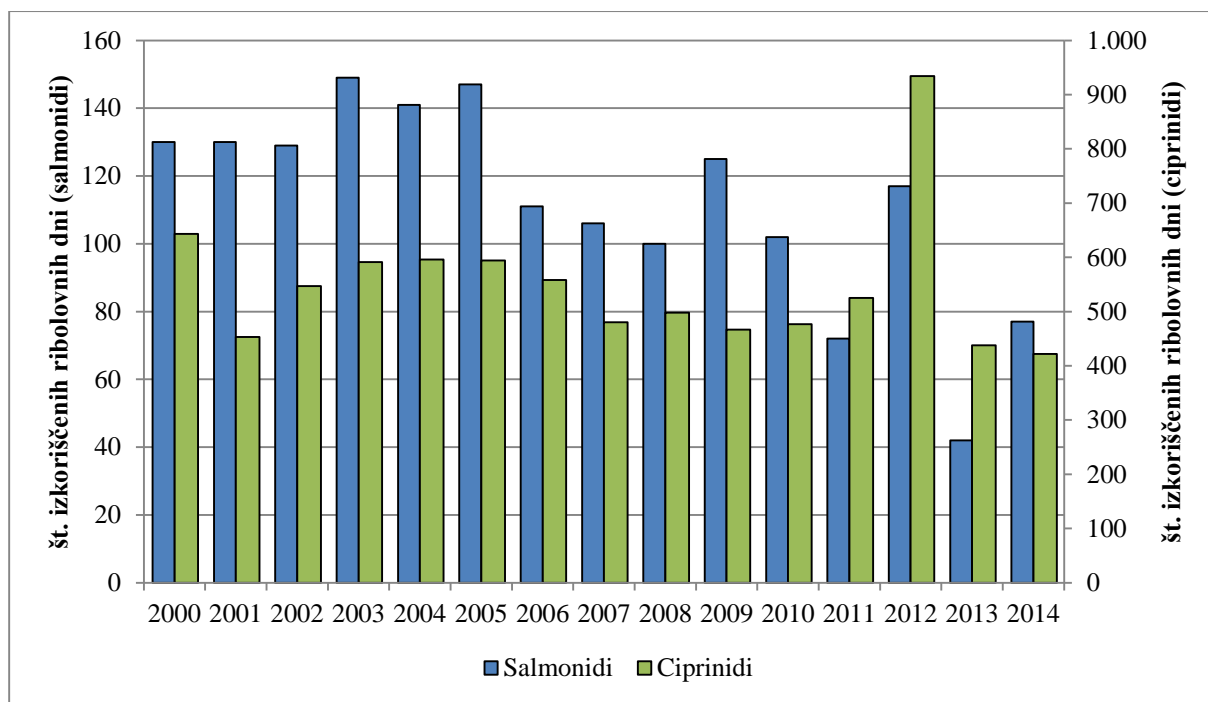
V okviru vzdrževalnih poribljavanj salmonidnih vrst rib (Slika 26) so bila najštevilčnejša poribljavanja potočne postrvi, skupaj je bilo v ribolovne revirje vloženih 70.227 ali povprečno letno 4.682 potočnih postrvi, od tega 52.674 mladice in 17.553 odraslih. Večino rib je bilo vloženih v Savo (41.730 mladice in 2.038 odraslih). Poleg potočne postrvi so ribiči Ribiške družine Zagorje vložili tudi 530 mladice sulcev.

Slika 27: Poribljavanja ciprinidnih vrst rib v ribolovne revirje glede na delež velikostne kategorije v obdobju 2000-2014

Od ciprinidnih vrst rib so ribiči Ribiške družine Zagorje v okviru vzdrževalnih vlaganj v ribolovne revirje vlagali le podust in linja. Vlaganja so bila skromna. V petnajstih letih je bilo vloženih 1.200 mladice podusti in 500 mladice linjev. Razen tega je bilo v petnajstih letih vloženih tudi 535 kg gojenih krapov, vse v okviru dopolnilnih vlaganj "pod trnek".

8.5 Izkoriščeni ribolovni dnevi in ribolovni režim

Slika 28: Število izkoriščenih ribolovnih dni (salmonidni, ciprinidni) v obdobju 2000-2014

Na sliki 28 so prikazani izkoriščeni ribolovni dnevi v Zagorskem ribiškem okolišu v obdobju 2000-2014. V obdobju 2000-2014 je bilo povprečno letno izkoriščenih 112 salmonidnih in 548 ciprinidnih ribolovnih dni. poleg tega je bilo v celotnem obdobju izkoriščenih tudi 200 ribolovnih dni na sulca oz. povprečno letno 13 dni. Večino ribolovnih dni so izkoristili člani ribiške družine, povprečno letno 539 ribolovnih dni oz. 80 %, ribičem turistom pa je bilo v povprečju letno prodanih 135 ribolovnih dni oz. 20 % od skupnega števila ribolovnih dni.

9 Določitev ciljev in opredelitev smernic

9.1 Ohranjanje naravnih ribjih populacij in njihovih habitatov

Za zagotavljanje ohranitve naravnih populacij se upoštevajo varstveni cilji in ukrepi, predvideni v načrtu za izvajanje ribiškega upravljanja v Srednjesavskem ribiškem območju.

Z RGN se ureja predvsem upravljanje ribjih populacij lovnih vrst rib. Za ohranjanje naravnih ribjih populacij nelovnih vrst je bistvenega pomena ohranjanje naravnih habitatov, kar pa ni predmet tega načrta, ampak to problematiko urejajo drugi predpisi oziroma sektorski načrti. Izvajalci ribiškega upravljanja so zaradi spreminjanja vodnih habitatov pogosto nemočni in njihovi ukrepi za ohranjanje naravnih ribjih populacij neučinkoviti.

9.1.1 Ohranjanje ali doseganje dobrega ekološkega stanja vodnih teles

Okoljski cilji evropske vodne politike za površinske vode so opredeljeni v 4. členu Vodne direktive. V skladu z Vodno direktivo morajo države članice izvesti ukrepe, da preprečijo poslabšanje stanja vseh teles površinske vode ter dosežejo dobro stanje vodnih teles.

Cilj na področju bioloških obremenitev voda je »preprečevanje vnosa širjenja tujerodnih vrst«, kar je tudi osnovni cilj Uredbe (EU) št. 1143/2014 Evropskega parlamenta in Sveta o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst (PE-CONS 70/14). V okviru doseganja omenjenega cilja se izvajajo ukrepi za preprečitev namernega in nenamernega vnosa tujerodnih vrst rib v vodna telesa ob poribljavanju.

Cilj za VT Sava Litija – Zidani Most je preprečitev poslabšanja ekološkega stanja in preprečitev poslabšanja kemijskega stanja.

9.1.2 Trajnostna raba rib

Primarni dolgoročni cilj je ohranjanje populacij domorodnih vrst rib in biotske raznolikosti. Z RGN se ureja predvsem upravljanje populacij ribolovnih vrst, v katere ribiči ob izvajanju ribolova vsako leto posegajo in z uplenjenimi ribami zmanjšujejo reproduktivno sposobnost posameznih populacij.

Pri vseh poribljavanjih se upošteva načelo vrstne sestave lokalnih populacij posameznih ribiških okolišev in revirjev. To pomeni, da v vodna telesa, kjer določena vrsta še ni prisotna, njeno poribljavanje ni dovoljeno oziroma je dovoljeno le na podlagi postopka presoje tveganja za naravo, in to ni v nasprotju z varstvenimi režimi in usmeritvami na območjih z naravovarstvenim statusom (območja Natura 2000, zavarovana območja, naravne vrednote, ekološko pomembna območja) oziroma z usmeritvami in priporočili izven območij z naravovarstvenim statusom ter na podlagi strokovnega mnenja Zavoda za ribištvo Slovenije

Ukrepi za ohranjanje populacij domorodnih lovnih vrst rib so predvsem prilagojen ribolovni režim, omejeno število ribolovnih dni in poribljavanja, kar omogoča nadzorovan uplen in nadomeščanje uplenjenih rib z mladimi in odraslimi ribami ustreznega porekla in vzgojenimi v primernih ribogojnicah. Med ukrepi, ki pripomorejo pri ohranjanju populacij domorodnih vrst rib, je tudi primerna organizacija ribiškočuvajske službe, s katero se lahko omeji in zmanjša vpliv krivolova na ribje populacije.

Ukrepi za preprečevanje in zmanjševanje vnosa tujerodnih vrst rib, ki prepovedujejo vsakršno vlaganje tujerodnih vrst rib (izjema sta šarenka in krap), vključujejo tudi neposredno odstranjevanje tujerodnih invazivnih vrst rib in rakov na ribiških tekmovanjih in intervencijskih odlovih (v skladu z Zakonom o sladkovodnem ribištvi, Zakonom o ohranjanju narave in Zakonom o vodah, Uredbo o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst).

Ukrep za zmanjšanje vnosa hranil in/ali organskih snovi zaradi privabljanja rib pri ribolovu je predviden za stoječa vodna telesa površinskih voda, za katere je na podlagi ocene verjetnosti doseganja okoljskih ciljev (OCDOS) ugotovljeno, da ne bodo dosegla okoljskih ciljev.

Ukrepi za ohranjanje naravnih ribjih populacij in njihovih habitatov, ki se nanašajo na dejanska poseganja v struge vodotokov, so: podajanje usmeritev in strokovnih mnenj ZZRS, vezanih na trajnostno urejanje vodotokov z upoštevanjem primerov dobrih praks. Ti ukrepi se izvajajo v soglasju s pristojnim organom za področje upravljanja z vodami, varstva narave in ribištva. V primeru, da sonaravne ureditve zaradi ciljev urejanja voda niso izvedljive, je potrebna predhodna uskladitev ciljev. Posebna pozornost se nameni času posegov v habitate rib in načinu izvedb ne glede na tip rabe vode s stališča ribiškega upravljanja (izjema so samo R4 revirji – rezervati genskega materiala domorodnih ribjih vrst, kjer se planirajo posegi z veliko večjo mero previdnosti).

Dopolnilni ukrepi za doseganje okoljskih ciljev iz Programa ukrepov upravljanja voda (MOP, 2016) za odsek Save v Zagorskem ribiškem okolišu še niso določeni.

Podrobni ukrepi ribiškega upravljanja, ki ne povzročajo dodatnih potencialnih bioloških obremenitev in s tem ne pripomorejo k poslabšanju ekološkega stanja, so podani v poglavju 10. Načrt ukrepov.

9.1.2.1. Domorodne vrste rib

Potočna postrv

Novejša genetske analize potočne postrvi so pokazale, da je razširjenost »atlantske« domesticirane linije postrvi v slovenskih vodah velika in da skoraj povsod, kjer se izvaja aktivno ribiško upravljanje, že prevladujejo križanci (Razpet, 2007, Bogataj, 2010, Snoj, 2017). Tej težavi je treba v prihodnje posvetiti vso pozornost in na podlagi predhodnih genetskih raziskav za gojitev potočne postrvi tako v ribogojnicah kot pri sonaravni gojitvi uporabljati samo ribe genskih tipov, značilnih za lokalne populacije posameznih območij. Gojitev potočne postrvi tako v ribogojnicah kot pri sonaravni gojitvi bi morala potekati na osnovi smukanja plemenk z znanim poreklom (genotipom), ki je prisoten in prilagojen na lokalno območje. Za ohranitev naravnih populacij v Sloveniji je treba čimprej izdelati celovito **strategijo upravljanja potočne postrvi**.

V **prehodnem obdobju** se pri izvajanju poribljavanj potočne postrvi, do sprejetja celovite strategije upravljanja potočne postrvi v Sloveniji, upoštevajo naslednje smernice:

- Za poribljavanja se lahko uporabijo ribe, vzrejene v ribogojnicah, ki ustrezajo pogojem, določenim s Pravilnikom o podrobnejših pogojih za pridobitev dovoljenja za gojitev rib za poribljavanje (Uradni list RS, št. 61/10; v nadaljevanju: pravilnik za gojitev rib).
- Sonaravna gojitev se izvaja le na način, da se prepreči nadaljnji vnos rib, ki izvirajo iz domesticiranih ribogojniških linij.
- Sonaravna gojitev mladice potočne postrvi v gojitvenih potokih se lahko nadaljuje s poribljavanjem zaroda potočne postrvi, ki izvira iz plemenk znanega porekla, ki tudi po genotipu čim bolj ustreza lokalni populaciji potočne postrvi. V skladu s pravilnikom za gojitev rib morajo ribogojnice od 1. 1. 2012 pridobiti dovoljenje za gojitev rib v ribogojnicah za poribljavanja. To pomeni, da je treba preveriti poreklo oziroma ustreznost obstoječih plemenskih jat. V prihodnosti se opustijo ribogojniške linije plemenk potočne postrvi, ki se že več generacij gojijo v ribogojnicah, in se nadomestijo s plemenkami lokalnih populacij ribiškega okoliša oziroma ribiškega območja. Plemenke se vzredujejo v ribogojnici iz reprodukcijskega materiala, pridobljenega v naravi. V primeru, da je komunikacija med populacijami rib dveh ribiških območij znotraj porečja Save omogočena, se lahko za plemenke in poribljavanja izjemoma uporabi ribe iz drugega ribiškega območja (na primer: Savinjsko in Srednjesavsko ribiško območje).
- Če izvajalec ribiškega upravljanja ne more zagotoviti ustreznega zaroda potočne postrvi za poribljavanje v gojitvene potoke, se sonaravna vzreja lahko nadaljuje samo z odlovi odraslih rib, medtem ko se mladice potočne postrvi žive vrne nazaj v gojitveni potok (novi način sonaravne vzreje – G1-n).
- Odseki potokov, kjer so bile na podlagi genetskih raziskav ugotovljene čiste populacije potočne postrvi donavskega tipa, se razglasijo za rezervate genskega materiala (R4). Poseganje v te populacije potočne postrvi je do sprejema celovite strategije načeloma prepovedano. To pomeni prepoved odvzema spolnih celic, prepoved prenašanja posameznih osebkov v ribogojnice ali druge revirje lastnega ali drugega ribiškega okoliša, prepoved različnih gospodarskih rab (MHE,...) in drugih posegov v vodni prostor. Izjemoma se posegi lahko izvajajo ob izdaji ustreznega dovoljenja Zavoda za ribištvo Slovenije, za katerega mora ribiška družina predhodno zaprositi omenjeno institucijo.
- V posameznih ribiških območjih/okoliših se iščejo izolirani odseki potokov, ki bi bili primerni za vzpostavlanje novih lokalno značilnih populacij potočne postrvi. Tem potokom/odsekom potokov se v RGN 2017-2022 določi status (način upravljanja) rezervata za vzpostavlanje populacij domorodnih vrst rib (R2). Predhodno se preveri možnost prehajanja rib oziroma zanesljivost izolacije-fragmentacije tega

dela potoka od drugih vod ribiškega okoliša. Pred vnosom lokalno značilnih populacij potočnih postrvi v rezervat je treba obstoječo populacijo potočne postrvi 100 % odloviti (izločiti).

Sulec

V zadnjih devetdesetih letih se je areal sulca v Sloveniji zmanjšal, podobno kot drugod po Evropi. Osrednje in največje sklenjeno območje razširjenosti sulca v Sloveniji je reka Sava od Medvod do Kresnic. V Zagorskem ribiškem okolišu ga najdemo samo v reki Savi.

Najmanjša dolžina sulca, ki ga je danes v Sloveniji dovoljeno upleniti je 70 cm (Pravilnik o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah). Pri dolžini 70 cm je glede na rastno krivuljo (Munda, 1925; Svetina s sod., 1982) sulec star pet let. Samice takrat šele spolno dozori, kar pomeni, da se v najboljšem primeru zdrstijo enkrat. Samci, ki spolno dozori nekoliko prej, v tretjem do četrtem letu starosti, pa se zdrstijo dvakrat.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitatov, ohranjanje oziroma vzpostavljanje prehodnosti vodotoka, ki omogoča povezanost populacij in pretok genskega materiala ter dostop do drstišč, varstvo drstišč, ohranjanje drstišč, ohranjanje transportne sposobnosti plavljenja rečnih plavin, ohranjanje dinamike rečnih prodišč, varstvo pred nedovoljenim odvzemom živali iz narave, trajnostna raba populacij.

Ukrepi: prenehanje onesnaževanja rek in potokov, podajanje usmeritev in strokovnih mnenj Zavoda za ribištvo Slovenije, vezanih na trajnostno urejanje vodotokov z upoštevanjem primerov dobrih praks, restavracija in renaturacija uničenih habitatov, vzpostavitev oziroma izboljšanje prehodnosti preko jezov in drugih objektov, ki sulcu otežujejo ali preprečujejo prehajanje in prosto razporejanje. Za ohranitev populacije sulca v spodnjem delu Srednjesavskega ribiškega območja določiti ribogojnice za gojitev sulca za izvajanje vzdrževalnih poribljavanj sulčjih mladice, uvesti restriktiven ribolovni režim, omejitev letnega uplena, poostren nadzor ribiškočuvske službe.

Mrena

Mrena je v Zagorskem ribiškem okolišu prisotna le v Savi. Verjetno jo najbolj ogroža izguba primernih habitatov za drst. Zaradi različnih ureditev (prodni zadrževalniki, HE) je zmanjšan prenos naplavin, ki tvorijo prodišča in predstavljajo drstišča za litoofilne vrste rib. Obenem se drstišča zaradi onesnaženosti in pregrevanja zaraščajo z algami in makrofiti. Dodatno jih ogrožajo vodnogospodarske »ureditve«, ki uničujejo življenjski prostor. Izgradnja HE na Savi bi na reofilne vrste rib kot je mrena delovale zelo negativno.

Ukrepi: varstvo, ohranjanje in sanacija drstišč, ki zaradi različnih razlogov ne delujejo, prenehanje onesnaževanja in sanacija stanja, podajanje usmeritev in strokovnih mnenj ZZRS, vezanih na trajnostno urejanje vodotokov z upoštevanjem primerov dobrih praks, renaturacija oziroma revitalizacija degradiranih vodotokov, varstvo pred nedovoljenim odvzemom živali iz narave, trajnostna raba populacij.

Platnica

Platnica živi samo v reki Donavi in spodnjih tokovih njenih večjih pritokov od Bavarske navzdol. V Sloveniji je najpogostejša v porečju Save, kjer naseljuje Krko, spodnji tok Save, Dravo, Muro in njihove večje pritoke, predvsem v izlivnih delih. V Zagorskem ribiškem okolišu je prisotna v reki Savi.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata, ohranjanje oziroma vzpostavljanje prehodnosti vodotoka, ki omogoča povezanost populacij in pretok genskega materiala ter dostop do drstišč, ohranjanje transportne sposobnosti plavljenja rečnih plavin, ohranjanje dinamike rečnih prodišč, trajnostna raba populacij.

Ukrepi: varstvo drstišč, ohranjanje drstišč, sanacija drstišč, ki zaradi različnih razlogov ne delujejo ali so ribam nedostopna, prenehanje onesnaževanja in sanacija stanja, podajanje usmeritev in strokovnih mnenj ZZRS, vezanih na trajnostno urejanje vodotokov z upoštevanjem primerov dobrih praks, renaturacija oziroma revitalizacija degradiranih vodotokov, trajnostna raba populacij, poribljavanja ribolovnih revirjev.

Klen

Klen je v Zagorskem ribiškem okolišu pogost v Savi. Klena ogrožajo izgube drstišč, regulacije oziroma degradacije habitatov, fragmentacija habitata z neprehodnimi ali težko prehodnimi pregradami.

Ukrepi: varstvo, ohranjanje in sanacija drstišč, ki zaradi različnih razlogov ne delujejo, prenehanje onesnaževanja in sanacija stanja, podajanje usmeritev in strokovnih mnenj ZZRS, vezanih na trajnostno urejanje vodotokov z upoštevanjem primerov dobrih praks, renaturacija oziroma revitalizacija degradiranih vodotokov, varstvo pred nedovoljenim odvzemom živali iz narave, trajnostna raba populacij.

Zelenika

Tudi zelenika je v Zagorskem ribiškem okolišu prisotna le v Savi. Ogrožajo jo regulacije oziroma degradacije habitatov, ki kanalizirajo reko in onemogočajo razlivanje.

Ukrepi: podajanje usmeritev in strokovnih mnenj Zavoda za ribištvo Slovenije, vezanih na trajnostno urejanje vodotokov z upoštevanjem primerov dobrih praks, restavracija in renaturacija uničenih habitatov.

Podust

Tudi podust je v Zagorskem ribiškem okolišu prisotna le v reki Savi. Tako kot druge litofilne vrste na tem območju jo ogroža predvsem izguba primernih habitatov za drst. Dodatno jo ogrožajo vodnogospodarske »ureditve«, ki uničujejo življenjski prostor. Izgradnja HE na Savi bi na vse reofilne vrste rib delovale zelo negativno.

Ukrepi: varstvo drstišč, ohranjanje drstišč, prepoved odvzema prodnih naplavin v reki Savi na območjih drstišč, sanacija drstišč, ki zaradi različnih razlogov ne delujejo, prenehanje onesnaževanja in sanacija stanja, podajanje usmeritev in strokovnih mnenj ZZRS, vezanih na trajnostno urejanje vodotokov z upoštevanjem primerov dobrih praks, renaturacija oziroma revitalizacija degradiranih vodotokov, varstvo pred nedovoljenim odvzemom živali iz narave, ureditev prehodov za ribe, varstvo pred plenjenjem kormoranov, trajnostna raba populacij.

9.1.2.2. Tujerodne vrste rib

Krap (gojena oblika)

Divji krap je izvorna oblika krapa, iz katerega je bilo s selekcijo vzgojenih več oblik gojenega krapa. V Sloveniji najdemo posamezne osebke divje oblike krapa praktično v vseh večjih vodotokih, kjer imajo ustrezen habitat. Ti vodotoki so Mura, Drava, Sava, Krka, Kolpa, Vipava in nekateri njihovi večji pritoki. Gojene oblike krapa so v Evropi prisotne že več tisoč let. Gojitev je bila prvotno usmerjena predvsem v prirejo mesa, z razmahom rekreacijskega oziroma priložnostnega ribolova in ribolovnega turizma, pa so se v državah z razvitim ribolovnim turizmom začela tudi dopolnilna poribljavanja. Poribljavanja z gojenimi oblikami krapa se vršijo v stoječe in tekoče vode. Danes je v Sloveniji najpomembnejša nepostrvja ribolovna vrsta.

Varstveni cilj: prostorsko in količinsko prilagojeno poribljavanje gojene oblike krapa na način, da ne ogroža domorodnih vrst rib.

Ukrepi: za namene poribljavanja se goji izključno v ribogojnicah za poribljavanja. Le ta se izvajajo predvsem v določenih ciprinidnih ribolovnih revirjih in le z odraslimi ribami ter v obsegu, da ne ogroža populacij domorodnih vrst rib. V Zagorskem ribiškem okolišu se poribljavanja s krapom izvajajo le v stoječih ribolovnih revirjih. Obseg poribljavanja se prilagodi hidrološkim in ekološkim pogojem posameznega ribolovnega revirja, upoštevajoč varstveni status posameznih varovanih in zavarovanih območij in vrst, po predpisih o ohranjanju narave in se mora natančno določiti v RGN posameznega ribiškega okoliša.

9.2 Razvoj sladkovodnega ribištva in ribolova

Razvoj sladkovodnega ribištva in ribolova v posameznih ribiških okoliših je odvisen od stanja v ribiškem okolišu. Dejavniki, ki vplivajo na možnosti razvoja so predvsem stanje habitatov, oddaljenost od večjih urbanih središč in infrastruktura (ceste, nastanitvene zmogljivosti, gostinska ponudba).

V objektih vodne infrastrukture (vodni zadrževalniki oziroma objekti, ki so zgrajeni posebej za izvajanje določene vodne pravice in je določen režim obratovanja, ki je namenjen zagotavljanju poplavne varnosti

oziroma zmanjševanju poplavne ogroženosti, namakanju), mora biti ribiško upravljanje prilagojeno oziroma usklajeno z obratovalnim režimom objektov vodne infrastrukture. Poseganje na te objekte oziroma njihova uporaba (košnja, urejanje tekmovalnih tras...) se mora izvajati v skladu z Zakonom o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15; v nadaljevanju: Zakon o vodah).

Kot potencialni biološki obremenitvi sta bila v Sloveniji med drugim identificirana ribiško upravljanje in ribolov, ki vključujeta tehniko ujemi in izpusti, prekomerno vlaganje rib, popolni izlov rib iz gojitvenih vodotokov ali odsekov celinskih voda in poribljavanje (NUV, 2016). Zato je pri upravljanju z ribami potrebno upoštevati veljavno zakonodajo z namenom, da do teh obremenitev ne prihaja oz. potencialne obremenitve je potrebno zmanjševati. Ribiško upravljanje na mlinščicah (sonaravna vzreja, ribolovna voda) se mora izvajati z večjo mero previdnosti, saj ima zagotavljanje ekološko sprejemljivega pretoka v matični strugi prednost.

Za sonaravno gojitev je treba pridobiti vodno pravico, če se z omenjeno gojitvijo spremeni vodni režim (vzpostavitev novega ribnika), saj taka raba vode skladno z Zakonom o vodah presega splošno rabo.

Ribiška družina v naslednjem srednjeročnem obdobju načrtuje povečati število prodanih ribolovnih dovolilnic ribičem turistom za približno 10%.

10 Načrt ukrepov za izvajanje ribiškega upravljanja v ribiškem okolišu (Obrazec NUK)

V nadaljevanju so v posameznih obrazcih NUK prikazane načrtovane povprečne letne vrednosti za obdobje 2017-2022. Izjema je obrazec 10.2. Sonaravna gojitev, kjer je prikazana predvidena dinamika sonaravne gojitve po posameznih letih v obdobju 2017-2022.

10.1 Odvzem spolnih celic

Preglednica 10: Odvzem spolnih celic

Revir	Vrsta rib	Predvideno število odlovljenih rib		Predvideno število osmukanih iker*	Namen smukanja	Opomba
		♀	♂			
Medija 2	potočna postrv	60	20	50.000	sonaravna gojitev	2017-2022
Pasjek	potočna postrv	20	5	20.000	sonaravna gojitev	2017-2022

* do + 30% vrednosti iz preglednice – odvisno od pogojev in potreb za nadaljnjo gojitev

Odvzem spolnih celic v Zagorskem ribiškem okolišu se izvaja v skladu z načelom trajnostne rabe ribolovnih virov in v posebej zato določenih revirjih in drstiščih ter v obsegu potreb ribiškega območja oziroma posameznih ribiških okolišev.

10.2 Sonaravna gojitev

Pri izvajanju odlovov se v vodotoku pustijo vsi vodni organizmi (spremljevalne vrste rib, rake...), ki niso predmet odlovov razen tujerodnih vrst. Omamljeni raki se pustijo pri miru, saj se v primeru, da se raki jemljejo iz vode oziroma prijemajo z rokami, lahko poškodujejo oziroma jim lahko odpadejo škarje.

Pri morebitnem izvajanju kontrolnih, intervencijskih odlovov naj se iz revirja odstrani tujerodne vrste rib (izjema sta šarenka in krap (gojena oblika), ki se ju prestavi v ribolovno najbolj obremenjene dele ustreznih revirjev opredeljene v poglavju 10.3). Ostale odlovljene tujerodne vrste rib se ne vnašajo v druge revirje. Kontrolni odlovi naj se izvajajo izven razmnoževalnega obdobja v vodotoku prisotnih varovanih vrst rib.

Pri intervencijskih odlovih ali v primeru reševanja rib, se vse odlovljene ribe domorodnih vrst prenesejo na primerno mesto v istem revirju, gorvodno od predvidenega posega, če je to mogoče. Če to ni mogoče, izberejo primerno mesto v sosednjem revirju ali v drugih revirje ribiškega okoliša, na mesto s podobnimi habitat. Ribe tujerodnih vrst se izločijo.

Preglednica 11: Sonaravna gojitev

Revir	Gojitev	Vrsta ribe	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Cikel
Pasjek*	G1	PP	30.000		30.000		15.000		2 letni
Kandrščica 1	G1	PP	15.000		15.000		7.500		2 letni
Kolovratščica	G1	PP	15.000		15.000		5.000		2 letni
Medija 1**	G1	PP		30.000		30.000		30.000	2 letni
Ribnica	G1-n	PP			x			x	3 letni

Legenda:

PP – potočna postrv

G1-n - sonaravna gojitev na novi način, odlovi rib (x) brez vlaganja zaroda

G1 - sonaravna gojitev na klasični način, odlovi rib z vlaganjem zaroda

* - Gojitveni odlovi naj se izvajajo v izven obdobja večje aktivnosti navadnega koščaka. Izlovi naj se v posameznem letu izvedejo do konca marca.

** - Gojitveni odlovi naj se, kolikor je mogoče, izvajajo v izven obdobja drsti pohre in kaplja. Izlovi naj se v posameznem letu izvedejo v aprilu.

Skladnost s Programom:

Po programu se postopno zmanjšujejo površine namenjene sonaravni gojitvi rib. S tem Načrtom se sonaravna vzreja opusti v revirju Šklendrovec 1, kar pomeni zmanjšanje gojitvenih revirjev za 0,55 ha, oziroma 5,1 %. Vpliv sonaravne gojitve na favno potokov se je zmanjšal tudi tako, da se je v nekaterih gojitvenih revirjih zmanjšalo število vloženih mladice potočne postrvi. V gojitvenem ciklu se tako poribljavanje z mladimi zmanjša za 32.500 mladice oziroma za 36 %.

10.3 Poribljavanja ribolovnih in gojitvenih revirjev

Preglednica 12: Poribljavanja ribolovnih in gojitvenih revirjev (letni nivo)

Ribolovni revir	Vrsta	Poreklo *	Vrsta vlaganja	Velikost	Število	Masa (kg)	Opomba
Medija 2	PP	gojitveni revirji	vzdrževalno	odrasle	500	190	**
Sava 13	PP	gojitveni revirji	vzdrževalno	mladice	200	50	**
Šklendrovec 2	PP	gojitveni revirji	vzdrževalno	mladice	100	40	**
Ribnik Zagorje	krap (gojeni)	ribogojnica	dopolnilno	odrasle	30	50	
Gojitveni revir	Vrsta	Poreklo	Vrsta vlaganja	Velikost	Število**	Masa (kg)	Cikel
Pasjek	PP	ribogojnica	Sonaravna gojitev	zarod	15.000		2017, 2019, 2021
Kandriščica 1	PP	ribogojnica	Sonaravna gojitev	zarod	7.500		2017, 2019, 2021
Kolovratščica	PP	ribogojnica	Sonaravna gojitev	zarod	5.000		2017, 2019, 2021
Medija 1	PP	ribogojnica	Sonaravna gojitev	zarod	30.000		2018, 2020, 2022

Legenda:

zarod – velikosti do 5 cm

mladice-velikosti od 5 do 20 cm

odrasle-velikosti od 20 do 50 cm

PP – potočna postrv

* v primeru, da je vir dobave ribogojnica, mora imeti pridobljeno dovoljenje za gojitev rib za poribljavanja

** do + 30 % vrednosti iz preglednice – odvisno od sonaravne gojitve (odlovi v posameznem letu).

Skladnost s Programom:

Po Programu se postopno zmanjšuje poribljavanja s šarenko. V Zagorskem ribiškem okolišu v predhodnem obdobju poribljavanj s šarenko ni bilo, tudi v RGN 2017 - 2022 poribljavanja s šarenko niso predvidena.

10.4 Ribolovni režim

Preglednica 13: Ribolovni režim

Revir	Vrsta*	Mera (cm)	dnevni uplen*	Način ribolova	Varstvena doba
Sava 13	klen	30	5	beličarjenje	01.05. - 30.06.
Sava 13	sulec	70	1**	vijačenje	15.02. - 30.09.
Sava 13	mrena	30	5	beličarjenje	01.05. - 30.06.
Sava 13	podust	35	5	beličarjenje	01.03. - 31.05.
Sava 13	platnica	35	5	beličarjenje	01.03. - 31.05.
Sava 13	ogrica	30	5	beličarjenje	01.05. - 30.06.
Sava 13	pisanec	-	2 kg	beličarjenje	01.04. - 30.06.
Sava 13	zelenika	-	2 kg	beličarjenje	01.04. - 30.06.
Sava 13	som	60	1	talni ribolov	01.05. - 30.06.
Sava 13	smuč	50	1	beličarjenje	01.03. - 31.05.
Sava 13	ščuka	60	1	beličarjenje	01.02. - 30.04.
Sava 13	potočna postrv	25	3	muharjenje	01.10. - 28.02.
Sava 13	šarenka	-	neomejeno	muharjenje	01.12. - 28.02.
Medija 2	potočna postrv	25	3	vijačenje, muharjenje	01.10. - 28.02.
Šklendrovec 2	potočna postrv	25	3	vijačenje, muharjenje	01.10. - 28.02.
Kandrščica 2	potočna postrv	25	3	vijačenje, muharjenje	01.10. - 28.02.
Orehovica 2	potočna postrv	25	3	vijačenje, muharjenje	01.10. - 28.02.
Ribnik Zagorje	krap (gojene živali)	-	1	talni ribolov	-
Ribnik Zagorje	sivi tolstolobik	-	-	beličarjenje	-

*vrste, ki niso navedene v preglednici se lovijo v skladu s pravilnikom o ribolovnem režimu; za vrste, ki niso navedene v preglednici in se štejejo za tujevrstne ne veljajo najmanjše lovne mere in varstvene dobe ter omejitve uplena.

** v Zagorskem ribiškem okolišu je dovoljen letni uplen 2 sulcev. Na ta način se ohranja tradicija lova na sulca, obenem pa uplen dveh sulcev nima bistvenega vpliva na velikost populacije sulca v Zagorskem ribiškem okolišu.

Če ribič ujame šarenko v pritokih Save (ribolovnih revirjih) jo lahko upleni pod enakimi pogoji kot je to določeno v reki Savi. V Mediji 2 naj se prednostno upleni šarenko, v Savi 13 pa krapa.

Račja kuga se prenaša z vodo, v kateri so bili okuženi raki, in z vso vlažno opremo (škornji, ribiške mreže in podobno), ki je bila v stiku z okuženimi raki. Zoospore plesni *Aphanomyces astaci* ostanejo kratek čas žive tudi na sluzi sveže ulovljenih rib. Za preprečevanje širjenja okužbe je učinkovito 48-urno sušenje okuženega materiala in opreme, ker je plesen občutljiva za izsuševanje. Uniči jih tudi dveurna zamrznitev in 30-urna inkubacija pri temperaturi 30 °C. Za uničevanje spor sta primerna tudi natrijev hipoklorit in jodoform.

10.5 Število razpoložljivih ribolovnih dni

Preglednica 14: Število razpoložljivih ribolovnih dni

Revir	Vrsta ribe	Vrsta ribiča	Vrsta dovolilnice	Število ribolovnih dni	Čas ribolova
Medija 2	salmonidi	člani	letna	20	1.4. – 30.10
Medija 2	salmonidi	turisti	dnevna	5	1.4. – 30.10
Ribnik Zagorje	ciprinidi	člani	letna	300	1.1. – 31.12.
Ribnik Zagorje	ciprinidi	turisti	dnevna	100	1.1. – 31.12..
Sava 13	salmonidi & ciprinidi	člani	letna	800	1.1. – 31.12.
Sava 13	salmonidi & ciprinidi	turisti	dnevna	200	1.1. – 31.12.
Sava 13	sulec	člani	dnevna	20	2.11. – 14.2.
Sava 13	sulec	turisti	dnevna	10	2.11. – 14.2.
Šklendrovec 2	salmonidi	člani	letna	20	1. 3. - 30. 11.
Šklendrovec 2	salmonidi	turisti	dnevna	5	1. 3. - 30. 11.
Kandrščica 2	salmonidi	člani	letna	10	1. 3. - 30. 11.
Kandrščica 2	salmonidi	turisti	dnevna	2	1. 3. - 30. 11.
Orehovica 2	salmonidi	člani	letna	10	1. 3. - 30. 11.
Orehovica 2	salmonidi	turisti	dnevna	2	1. 3. - 30. 11.

V revirjih s trajno povečanim pritiskom, kjer je ribolovni interes zelo velik se lahko uveljavlja omejitev oziroma zmanjšanje dnevnega uplena, prepoved uplena domorodnih vrst rib ali samo ribolov na način »ujemi in spusti«. Način ribolova »ujemi in spusti« in revirji oziroma odseki za tak način ribolova se določijo v preglednici ribolovni režim.

10.6 Razpoložljivi uplen posameznih ribolovnih vrst

Uživanje uplenjenih rib je na lastno odgovornost, ker prehranska vrednost rib ni preverjena.

Preglednica 15: Razpoložljivi uplen posameznih ribolovnih vrst

Revir	Vrsta	Število	Masa (kg)
Sava 13	potočna postrv	30	22
Sava 13	mrena	60	40
Sava 13	klen	50	30
Sava 13	platnica	90	50
Sava 13	podust	30	20
Sava 13	ogrica	20	15
Sava 13	smuč	3	3
Sava 13	ščuka	3	3
Sava 13	som	5	30
Sava 13	pisanec	600	15
Sava 13	zelenika	500	15
Medija	potočna postrv	60	25
Sava 13	sulec	2	20

Kandrščica 2	potočna postrv	20	10
Orehovica 2	potočna postrv	20	10
Šklendrovec 2	potočna postrv	20	10
Ribnik Zagorje	krap (gojene živali)	30	50

* Ribolovno sezona za sulca je obdobje tekoče zime. npr.: V primeru razpoložljivega uplena za sulca v LPR 2017 se smatra ribolovno sezono za sulca v zimi 2017/2018.

10.7 Določitev tekmovalnih tras in tekmovanj

10.7.1 Tekmovalne trase

Preglednica 16: Tekmovalne trase

Revir	Šifra	Ime trase	Zgornja meja			Spodnja meja		
			Opis	x	y	Opis	x	y
Sava 13	1	Sava		105559	496586		107668	500409
Ribnik Zagorje	2	Ribnik Zagorje	Celotna obala	109682	500505			

Če je treba tekmovalna mesta posebej urejati, si mora izvajalec ribiškega upravljanja pridobiti vsa potrebna soglasja.

10.7.2 Predvidena tekmovanja

Preglednica 17: Predvidena tekmovanja

Šifra	Ime trase	Datum	Ribolovni način	Vrsta tekmovanja	Opomba
001	Sava	september	beličarjenje	Družinsko tekmovanje	1x letno

Prvi odstavek 22. člena ZSRib navaja, da je ribe dovoljeno loviti le z veljavno ribolovno dovolilnico.

Na tekmi vsak tekmovalec osebke tujerodnih vrst rib (razen šarenke in krapa) sproti upleni (humano usmrti). Riba je po tekmi last ribiča ali upravljalca, ki poskrbi za odvoz mrtvih rib.

10.8 Določitev tras za nočni ribolov

V Zagorskem ribiškem okolišu niso predvidene trase za nočni ribolov, nočni ribolov ni dovoljen.

Preglednica 18: Trase za nočni ribolov

Šifra	Revir	Šifra	Ime trase	Zgornja meja			Spodnja meja		
				Opis	x	y	Opis	x	y

10.9 Usposabljanja v ribištvu

Preglednica 19: Usposabljanja v ribištvu

Vrsta usposabljanja	Število	Opomba
usposabljanje ribiških čuvajev-osnovno	2	
usposabljanje ribiških čuvajev-obnovitveni	1	
usposabljanje izvajalcev elektroribolova	2	
usposabljanja načrtovalcev	/	

Številke veljajo za celotno načrtovalsko obdobje.

10.10 Organiziranost ribiškočuvajske službe

Preglednica 20: Organiziranost ribiškočuvajske službe

Vrsta čuvaja	Število	Opomba
ribiški čuvaj	5	

10.11 Vpliv izvajanja predvidenih ukrepov na vode, vodni režim in stanje voda

Predvideni ukrepi ribiškega upravljanja, ki so usklajeni s smernicami PUR, smernicami s področja varstva narave ter smernicami s področja upravljanja z vodami, ne bodo povzročali dodatnih obremenitev voda in s tem poslabšanja vodnega režima in stanja voda.

11 Ekonomska presoja izvajanja ribiškega upravljanja (Obrazec EKP)

V preglednici (Preglednica 21) so prikazani predvideni povprečni letni prihodki in odhodki za izvajanje ribiškega upravljanja v Zagorskem ribiškem okolišu.

Preglednica 21: Predvideni povprečni letni prihodki in odhodki v obdobju 2017-2022 v evrih (€)

Postavka	Prihodki	Odhodki
prodaja ribolovnih dovolilnic	2.100	/
prodaja rib	2.000	/
drugi prihodki	16.000	/
koncesijska dajatev		425
nabava rib za porabljanja		3.000
stroški odlovov rib		4.500
ribiškočuvajska služba		1000
tiskanje dovolilnic in izkaznic		350
usposabljanje		300
amortizacija opreme		2.300
drugi odhodki		5.700
skupaj	20.100	17.575

12 Viri

ARSO. Mesečne statistike. (30.5.2016).

ARSO, Ocena kemijskega stanja vodotokov za obdobje 2009 –2013, 2017

Bertok, M., Budihna, N. 1999. Vpliv vlaganja šarenke (*Oncorhynchus mykiss*) na avtohtono ihtiofavno v Sloveniji. Ljubljana, Zavod za ribištvo Ljubljana, 77 f.

Bertok, M., Budihna, N., Zabrc, D., 2003. Kategorizacija voda z vidika sladkovodnega ribištva, Donavsko povodje. Ljubljana, Zavod za ribištvo Slovenije.

Bertok, M., 2008. Stanje in varstvo podusti (*Chondrostoma nasus*) v Sloveniji. Ljubljana, Zavod za ribištvo Slovenije, 103 s.

Bogataj, K., 2010. Analiza genetske čistosti populacij avtohtone potočne postrvi (*Salmo trutta*) v Sloveniji. Dipl.delo. Ljubljana, Univ. v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Odd. Za zootehniko.

Cvitanič, I., Jesenovec, B., Dobnikar Tehovnik, Dobnikar Tehovnik, M., Dolinar, N., Rotar, B., & Sever, M. (julij 2016). *Kazalci okolja v Sloveniji*. Prezeto 6. junij 2017 iz spletno mesto Agencije RS za okolje: http://kazalci.arso.gov.si/?data=indicator&ind_id=775#goal

Hlad, B., Fazarinc, R., Bizjak, A., & Kondrič, T. (2002). *Kategorizacija vodotokov po ekomorfološkem pomenu – novelacija metodologije*. Ljubljana: Vodnogospodarski inštitut.

Kolbezen, M., Pristov, J., 1998. Površinski vodotoki in vodna bilanca Slovenije. Ljubljana, Ministrstvo za okolje in prostor, Hidrometeorološki zavod Republike Slovenije, 98 str.

Košar, T. in sodelavci, 2010. Naravovarstvene smernice za načrt izvajanja ribiškega upravljanja v savinjskem ribiškem območju. Zavod RS za varstvo narave.

Kottelat, M., Feyhof, J., 2007. Handbook of European freshwater fishes. Cornol, Switzerland and Freyhof, Berlin, Germany, 646 str.

Leiner, S., 1996. Introdukcija sladkovodnih vrsta riba. Športski ribolov, 4: 42-43.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Register ribogojnih objektov in ribnikov.

Načrt ribiškega upravljanja v Srednjesavskem ribiškem območju za obdobje 2017-2022, Spodnje Gameljne, september 2016.

Načrt upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2016-2021, oktober 2016.

Povž, M., Sket, B., 1990. Naše sladkovodne ribe. Ljubljana, Mladinska knjiga.

Razpet, A., Snoj, A., 2007. O genetsko čistih in avtohtonih potočnicah donavskega porečja. Ribič. L. 66. Št. 12. Str. 334 – 335.

Repnik Mah P., Bremec U., Mohorko T., Habinc M., Krajčič J., Dintinjana A., Kodre N., Smolar-Žvanut N., Podatki o vodnih telesih površinskih voda povzeti po Načrtu upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2016-2021 in Programu ukrepov upravljanja voda, Sektor območja Drave.

Ribiškogojitveni načrt 2006-2010 Ribiške družine Zagorje.

Ribiška družina Zagorje, 2019 (ustni vir).

Snoj, A., Bravničar, J., Sušnik Bajec, S., 2017. Varstvena genetika avtohtone potočne postrvi v Sloveniji: zaključno poročilo o rezultatih opravljenega raziskovalnega dela na projektu v okviru ciljnega raziskovalnega programa (CRP) "Zagotovimo.si hrano za jutri" 2011-2020. Ljubljana: Biotehniška fakulteta.

Štraus, M., Krištofič, T., 2004. Ihtiofarna Mozirskega ribiškega okoliša, končno poročilo. Ikra d.o.o.

Zabrc, D., 2008. Stanje in varstvo sulca (*Hucho hucho*) v Sloveniji. Ljubljana, Zavod za ribištvo Slovenije, 62 s.

Zavod za ribištvo Slovenije. RIBKAT.

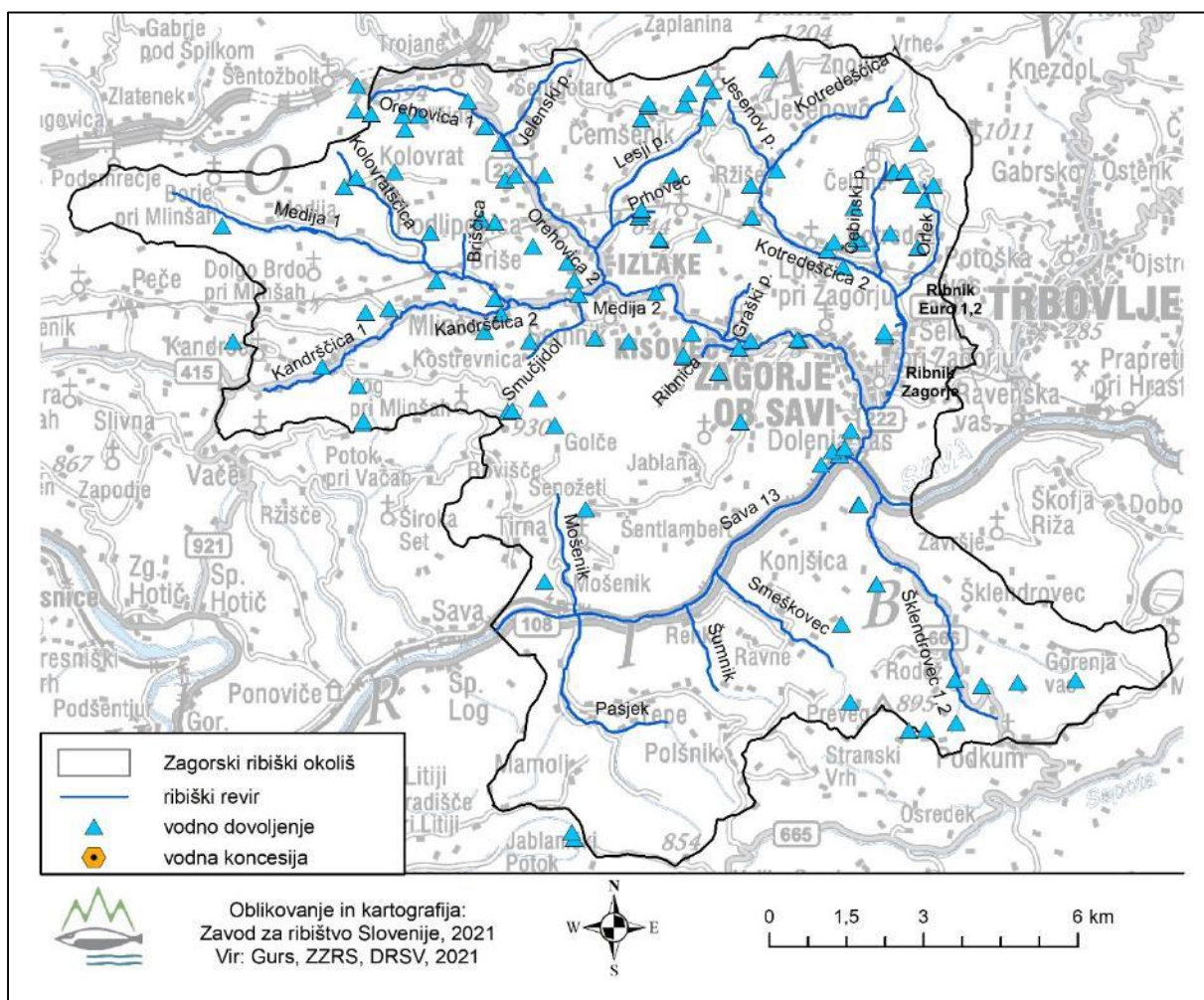
Zavod za ribištvo Slovenije, 2010. Aktivnosti in rezultati posvetovanja z ribiškimi družinami pri pripravi osnutkov načrtov izvajanja ribiškega upravljanja v ribiških območjih.

13 Priloge

Priloga I. Seznam drstišč

Številka drstišča	Ime revirja	Y	X	Vrsta Ribe	Čas drsti	Površina [m²]
1	Sava 13	494435	105377	-	-	-
2	Pasjek	494455	104925	potočna postrv	1,2	4000
3	Sava 13	495739	105335	-	-	-
4	Sava 13	498335	107435	-	-	-
5	Sava 13	499625	108418	-	-	-
6	Medija 2	497347	110701	-	-	-
7	Medija 2	497886	110545	-	-	-
8	Medija 2	499114	110710	-	-	-
9	Medija 2	499684	110341	-	-	-
10	Medija 2	500048	108784	potočna postrv	1,2	3000
11	Sava 13	500181	108030	-	-	-
12	Sava 13	500408	107682	-	-	-
13	Šklendrovec 2	500140	107144	potočna postrv	1,2	1500

Priloga II. Karta vodnih dovoljenj

Slika 29: Karta vodnih dovoljenj in koncesij v Zagorskem ribiškem okolišu

Priloga III: Seznam mirnih con

V Zagorskem ribiškem okolišu ni določenih mirnih con.

Priloga IV. Kopija koncesijske pogodbe

Priloga V. Kopija odločbe o izbiri koncesionarja

Priloga VI. Dokazilo o posredovanju osnutka RGN lokalni skupnosti

Priloga VII. Dokazilo o posredovanju osnutka RGN pristojni ribiški družini

Priloga VIII. Odločba Sektorja za strateško presojo vplivov na okolje

Priloga IX. Seznam grafičnih prilog

Grafični sloji so podani v D48 Gauss Krügerjevem koordinatnem sistemu in v D96 Gauss Krügerjevem koordinatnem sistemu. V primeru odsotnosti posamezne vsebine v ribiškem okolišu, je sloj iz seznama prazen.

ZZRS sloji	Ime sloja	Seznam priloženih grafičnih slojev
AKVAKULTURA (VIR: RIBKAT, VOLOS - prirejeno na ROK)	"Ime_okolisa"_ROK_akvakultura	X
DRSTIŠČA	"Ime_okolisa"_ROK_drstisca	X
MIRNE CONE	"Ime_okolisa"_ROK_mirne_cone	
OBMOČJA VOD POSEBNEGA POMENA	"Ime_okolisa"_ROK_OVPP	
PREGRADE	"Ime_okolisa"_ROK_pregrade	X
REFERENČNI ODSEKI (VIR: http://gis.arso.gov.si/wfs_web/faces/WFSLayersList.jspx - prirejeno na ROK)	"Ime_okolisa"_ROK_referencni_odseki	
RIBIŠKA OBMOČJA	"Ime_okolisa"_RO	
RIBIŠKE DRUŽINE	"Ime_okolisa"_RD	
RIBIŠKI OKOLIŠI	"Ime_okolisa"_ROK	X
RIBIŠKI REVIRJI - STOJEČE VODE	"Ime_okolisa"_ROK_stojeci_revirji	X
RIBIŠKI REVIRJI - TEKOČE VODE	"Ime_okolisa"_ROK_revirji	X
TEKMOVALNE TRASE IN NOČNI RIBOLOV	"Ime_okolisa"_ROK_tekmovalne_in_nocne_trase	X

ZRSVN sloji (VIR: ZRSVN - direktni prenos)	Ime sloja	Seznam priloženih grafičnih slojev
NATURA 2000 OBMOČJA	N2k_"Ime_okolisa"_ROK_"letnica_izvoza"	X
EKOLOŠKO POMEMBNA OBMOČJA	EPO_"Ime_okolisa"_ROK_"letnica_izvoza"	X
NARAVNE VREDNOTE	NV_"Ime_okolisa"_ROK_"letnica_izvoza"	X
ZAVAROVANA OBMOČJA	ZO_"Ime_okolisa"_ROK_"letnica_izvoza"	X

DRSV sloji (VIR: DRSV - direktni prenos, D96 koordinatni sistem)	Ime sloja	Seznam priloženih grafičnih slojev
HIDROGRAFIJA - OS VODOTOKOV	HIDRO5_TC_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	HIDRO5_LIN_PV_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X

	HIDRO5_LIN_OBJ_ZZRS_OKOLISI_INTE RSECT	X
	HIDRO5_OBM_PV_ZZRS_OKOLISI_INTE RSECT	X
	HIDRO5_OBM_OBJ_ZZRS_OKOLISI_INT ERSECT	X
INTEGRALNE KARTE RAZREDOV POPLAVNE NEVARNOSTI	IKPN_Q10_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	IKPN_Q100_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	IKPN_Q500_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_IKRPN_PV_ZZRS_OKOLISI_INTER SECT	X
	DRSV_IKRPN_PS_ZZRS_OKOLISI_INTER SECT	X
	DRSV_IKRPN_PM_ZZRS_OKOLISI_INTE RSECT	X
	DRSV_IKRPN_PP_ZZRS_OKOLISI_INTER SECT	X
	GM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_IKP_OVR_ZZRS_OKOLISI_INTER SECT	X
KOPALNE VODE	KOPAL_VODE_ZZRS_OKOLISI_INTERSE CT	
	KOPAL_VODE_VPLOBM_ZZRS_OKOLISI _INTERSECT	
	KOPAL_VODE_PP_ZZRS_OKOLISI_INTE RSECT	
ODSEKI Z REFERENČNIMI RAZMERAMI	DRSV_REFO_LIN_ZZRS_OKOLISI_INTER SECT	
	DRSV_REFO_DG_LIN_ZZRS_OKOLISI_I NTERSECT	
	DRSV_REFO_J_OBM_ZZRS_OKOLISI_IN TERSECT	
OPOZORILNE KARTE POPLAV	DRSV_OPKP_ZR_POPL_ZZRS_OKOLISI_ INTERSECT	X
	DRSV_OPKP_REDKE_POPL_ZZRS_OKOL ISI_INTERSECT	X
	DRSV_OPVP_OBM_ZZRS_OKOLISI_INT ERSECT	X
	DRSV_OPKP_POGOSTE_POPL_ZZRS_O KOLISI_INTERSECT	
POPLAVNI DOGODKI	DRSV_POPDOG_LIN_ZZRS_OKOLISI_IN TERSECT	
	DRSV_POPDOG_OBM_ZZRS_OKOLISI_I NTERSECT	X
	DRSV_POPDOG_S_OBM_ZZRS_OKOLIS I_INTERSECT	
	DRSV_POPDOG_TC_ZZRS_OKOLISI_INT ERSECT	X

VODNA KNJIGA	DRSV_KON_TOCKOVNI_SLOJ_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	
	DRSV_VD_TOCKOVNI_SLOJ_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
VODNA TELESA	DRSV_VTVOD_VT_LIN_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_VTVOD_VT_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	
	DRSV_VTVOD_PP_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_VTJ_PP_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	
	DRSV_VTM_VT_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	
	DRSV_VTM_PP_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	
VODNA ZEMLJIŠČA	DRSV_VZ_TEK_CV_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_VZ_STOJ_CV_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_VZ_MORJE_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	
VODNI OBMOČJI, POREČJA IN POVODJA	DRSV_VO_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_VO_ADM_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_PRCJ_PVDJ_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
VODOVARSTVENA OBMOČJA	DRSV_VVO_DRZ_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	
	DRSV_VVO_OBC_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X